

YENİ ÇAĞ

- Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının Bildirisi
- Çağımızın bugünkü aşamasında emperyalizmle savaşın ödevleri; komünist ve işçi partileriyle bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliği
- Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının çağrı ve bildirgeleri
- **E. Rozental:** Lenin İsviçre'deyken
- **A. L.:** Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde sosyal-ekonomik gelişme sorunları

ÖZEL SAYFALAR

- Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısında Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Y. Demir yoldaşın konuşması
- Türkiye Komünist Partisinin kararı
- **A. Saydan:** Genel seçimler arifesinde Türkiye'nin durumu

7⁽⁶¹⁾

Temmuz

1969

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının Bildirisi

75 komünist ve işçi partisinin uluslararası danışma toplantısı, 5–17 Haziran 1969 günleri arasında Moskova'da yapılmıştır. Danışma Toplantısına katılan delegeler, bu toplantıyı, emperyalizme karşı yürütülen savaşın yaygınlaşmasına ve bütün dünyada en geniş halk yığınları arasında anti-emperyalist eylem birliği kurulmasına yardım edecek büyük bir olay olarak değerlendirmişler, komünist hareketinin birliğini Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi prensipleri üzerinde kuvvetlendirme yolunda önemli bir aşama olarak nitelemişlerdir.

Danışma Toplantısına, aşağıdaki komünist ve işçi partilerinin delegasyonları katılmıştır: Almanya Birleşik Sosyalist Partisi, Almanya Komünist Partisi, Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi, Arjantin Komünist Partisi, Avusturalya Komünist Partisi, Avusturya Komünist Partisi, Batı Berlin Birleşik Sosyalist Partisi, Belçika Komünist Partisi, Bulgaristan Komünist Partisi, Büyük Britanya Komünist Partisi, Bolivya Komünist Partisi, Brezilya Komünist Partisi, Cezayir Sosyalist-Öncü Partisi, Çekoslovakya Komünist Partisi, Danimarka Komünist Partisi, Doğu Pakistan Komünist Partisi, Ekvador Komünist Partisi, Fas Kurtuluş ve Sosyalizm Partisi, Finlandiya Komünist Partisi, Fransa Komünist Partisi, Guadelup Komünist Partisi, Gvatemala Emek Partisi, Güney Afrika Komünist Partisi, Güyan İlerici Halk Partisi, Haiti Birleşik Komünistler Partisi, Honduras Komünist Partisi, Hindistan Komünist Partisi, İran Halk Partisi, İrlanda İşçi Partisi, İsrail Komünist Partisi, İspanya Komünist Partisi, İsviçre Emek Partisi, İtalya Komünist Partisi, Irak Komünist Partisi, Kanada Komünist Partisi, Kolumbiya Komünist Par-

tisi, Kosta-Rika Halk-öncüsü Partisi, Kıbrıs Emekçi-Halk Partisi, Kuzey İrlanda Komünist Partisi, Leseto Komünist Partisi, Lübnan Komünist Partisi, Lüksemburg Komünist Partisi, Macaristan Sosyalist İşçi Partisi, Martinik Komünist Partisi, Meksika Komünist Partisi, Mogolistan Devrimci Halk Partisi, Norveç Komünist Partisi, Nijerya Marksist-Leninistleri, Nikavagua Sosyalist Partisi, Panama Halk Partisi, Paraguay Komünist Partisi, Peru Komünist Partisi, Polonya Birleşik İşçi Partisi, Portekiz Komünist Partisi, Portoriko Komünist Partisi, Reünyon Komünist Partisi, Rumanya Komünist Partisi, Salvador Komünist Partisi, San Marino Komünist Partisi, Seylon Komünist Partisi, Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Sudan Komünist Partisi, Tunus Komünist Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Uruguay Komünist Partisi, Ürdün Komünist Partisi, Venezüella Komünist Partisi, Yunanistan Komünist Partisi ve güvenlikleri bakımından adları verilmeyen diğer illegal iki parti. Küba Komünist Partisi ve İsveç Komünistleri Solcu Partisi delegasyonları toplantıya gözlemci (müşahit) olarak katılmışlar, kendi tutumlarını izah etmişlerdir.

Danışma toplantısı, «Çağımızın bugünkü aşamasında emperyalizmle savaşın ödevleri; komünist ve işçi partileriyle bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliği» başlıklı ana dokümanı kabul etmiştir. Avusturalya Komünist Partisi, İtalya Komünist Partisi, San Marino Komünist Partisi ve Reünyon Komünist Partisi delegeleri, komünist ve işçi partileriyle bütün anti-emperyalist güçler arasında birliğin kuvvetlendirilmesi gerektiğini belirtmişler, dokümanın, yalnız, emperyalizmle savaşın genel programı bölümünü tamamiyle tasvip ettiklerini söylemişlerdir, Dominik Komünist Partisi delegesi ise ana dokümanı tasvip etmemiştir.

Danışma toplantısına katılanlar, V.İ. Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünün kutlanması sorununu incelemişler ve «Vladimir İliç Lenin'in Yüzüncü Doğum yıldönümü» başlıklı çağrışı büyük bir coşkunlukla tasvip etmişlerdir.

Danışma Toplantısı, dünya halklarına, «Viyetnam'a bağımsızlık, özgürlük ve barış!» çağrısında bulunmuşlardır. Danışma Toplantısı, yeni kurulan Güney Viyetnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükümetini hararetle tebrik etmiş, «Barışı koruma çağrısı» ile halklara hitapta bulunmuştur. Arap halklarının İsrail saldırısı karşısındaki haklı savaşını destekleyen bir deklarasyon ve uluslararası emperyalizm tarafından desteklenen gerici diktatura rejimlerine karşı en ağır baskılar altında, ağır koşullar içinde, fedaice savaşan komünist ve demokratlarla dayanışma bildirgesini kabul etmiştir.

Danışma Toplantısı, içtenlik ve kardeşçe dayanışma havası içinde geçmiş ve geniş yankılar uyandırmıştır. Gerek Danışma Toplantısının hazırlığı, gerekse yapılması sırasında bütün partilerin hak eşitliği prensibine ve kollektif çalışma metoduna sıkı sıkıya uyulmuştur.

Danışma Toplantısına katılanlar, komünist ve işçi partileri arasındaki bağları geliştirmeye devam etmeye hazır olduklarını bildirmişlerdir. Fikir

ve tecrübe teatisinde bulunmak, aktüel politik ve teorik sorunları, emperyalizme karşı savaşıla, barışın, ulusal bağımsızlığın, demokrasi ve sosyalizmin zaferiyle ilgili problemleri kollektif incelemek ve kararlara varmak için komünist ve işçi partileri arasında iki taraflı ve bölgesel görüşmeler, gerektiği zamanlarda da uluslararası danışma toplantıları yapılması hususunda fikir birliğine varmışlardır.

★

Danışma Toplantısı belgelerinin, bu toplantıya katılmayan komünist ve işçi partilerine gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Danışma Toplantısına katılanlar, elde edilen sonuçların, her komünist partisinin ve bütün uluslararası komünist hareketinin menfaatlerine uygun olduğu inancındadırlar.

TÜSTAV

Çağımızın bugünkü aşamasında emperyalizmle savaşın ödevleri; komünist ve işçi partileriyle bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliği

Moskova'da yapılan Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının 17 Haziran 1969 tarihinde kabul ettiği ana doküman

Komünist ve işçi partileri temsilcilerinin Moskova Danışma Toplantısı, evrensel gelişmenin sorumlu bir döneminde yapıldı. Dünyada güçlü devrim süreçleri oluşuyor. Çağımızın üç büyük gücü (dünya sosyalizm sistemi, uluslararası işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketi) emperyalizme karşı yürütülen savaşta birleşme yolundadır. Devrimci ve ilerici güçlerin yeni ileri hareketinin olanakları büyümektedir ve bu durum, şimdiki aşamanın karakteristik özelliğidir. Fakat bir yandan da, emperyalizmden, onun saldırganlık politikasından doğan tehlikeler artıyor. Gittikçe derinleşen genel bir bunalım içinde bulunan emperyalizm, birçok halkı baskısı altında tutmaya ve barışın, sosyal ilerlemenin daimi tehdit kaynağı olmaya devam ediyor.

İşte bu durum, komünistlerin ve tüm anti-emperyalist güçlerin eylem birliği yapmalarını ve bütün yeni olanaklardan alabildiğine yararlanarak, emperyalizme, gerici ve harp kuvvetlerine karşı daha geniş cephede taarruza geçmelerini gerektiriyor.

Danışma Toplantısı, emperyalizme karşı yürütülen savaşın aktüel ödevlerini ve komünistlerle tüm anti-emperyalist güçlerin eylem birliği problemlerini inceledi. Demokrasi, hak eşitliği ve enternasyonalizm havası içinde geçen tartışmalar sonucunda, Danışma Toplantısına katılanlar, dünya durumu ve bu durumun gerektirdiği ödevler üzerinde ortak görüşlere vardılar.

I

İnsanlık, ilerici güçlerle gerici güçler, sosyalizmle emperyalizm arasındaki tarihsel savaşın şiddetlendiği koşullar içinde yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğinin sonuna yaklaşmış bulunuyor. Bu savaş, bütün dünyada ve toplumsal hayatın ekonomi, politika, ideoloji ve kültür gibi bellibaşlı alanlarında yapılıyor.

Müfrezelerinden bazılarının güçlükle karşılaşmalarına ve başarısızlıklara uğramalarına rağmen, dünya devrim hareketi taarruzlarına devam ediyor. Emperyalizm, artık, genel kuvvetler oranını karşı-hücumlarla kendi

yararına çevirebilecek durumda değildir. Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin ekonomik, politik ve askerî güçlerinin aralıksız olarak artması ve barışçı dış politikaları sayesinde, uluslararası proletaryanın, emperyalizme karşı savaşı bütün güçlerin ve ulusal kurtuluş hareketi savaşılarının eylemleri sayesinde ve barışı koruma hareketinin yaygın bir hal alması sonucunda, üçüncü bir dünya harbinin açılması önlenmiştir. Yeryüzünün üçte birinde zafere ulaşan sosyalizm, insanların akıl ve gönüllerini kazanmak için dünya çapında yürütülen savaşta yeni yeni başarılar elde etmiştir. Çağımızın karakteri, muhtevası ve bellibaşlı eğilimleri hakkında Marksizm-Leninizmin yaptığı değerlendirmelerin doğruluğunu son yılların olayları ispat etmiştir. Çağımız, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır.

Zamanımızın en önemli sorunlarının barış, demokrasi ve sosyalizm yararmasına ve emperyalizme yeni yeni darbeler indirilerek çözümlenmesi için gereken reel şartlar ortadadır. Öte yandan, emperyalizm, dünya sistemi olarak güclenmediği halde, tehlikeli bir düşman durumundan çıkmış değildir. En büyük emperyalist devlet olan Amerika Birleşik Devletleri'nin saldırganlığı artmıştır.

Emperyalizmin saldırganlık politikasıyla güttüğü asıl amaç, sosyalizmin mevzilerini zayıflatmak, halkların ulusal kurtuluş hareketini boğmak, kapitalist ülkelerde emekçilerin savaşını zorlaştırmak, böylece, kapitalizmin, önüne geçilmez çöküş sürecini durdurmaktır.

Emperyalizmle sosyalizm arasındaki evrensel temel çelişki gitgide derinleşiyor. Her iki dünya sistemi arasındaki savaş şiddetleniyor. Bu koşullar içinde kapitalist devletler, kendilerini ayıran çelişkilerin artmakta olmasına rağmen, sömürü ve baskı düzenini koruyup kuvvetlendirmek, kaybettikleri mevzileri tekrar ellerine geçirmek için gayretlerini birleştirmeye çalışıyorlar. Amerikan emperyalizmi, diğer kapitalist devletleri kendi etkisi altında tutmaya ve sınıf savaşının bütün alanlarında onlarla birlikte ortak politika yürütmeye çalışıyor.

Emperyalizmin saldırganlık stratejisinin asıl hedefi, önceleri olduğu gibi şimdi de sosyalist devletlerdir. Emperyalizm, sosyalizme karşı silahlı savaştan vazgeçmiş değildir. Silâhlanma yarışına aralıksız olarak hız vermekte, Sovyetler Birliği'ne ve diğer sosyalist ülkelere saldırmak için meydana getirdiği askerî blokları harekete geçirmeye çalışmakta, sosyalist memleketlere karşı ideoloji savaşını keskinleştirmekte, onların ekonomik gelişmelerini ağırlaştırmak için çaba harcamaktadır.

İşçi hareketine karşı savaşında, emperyalizm, demokratik hak ve özgürlükleri çiğnemekte, polis mekanizmasının açık baskı ve terör metotlarına başvurmakta, işçi aleyhtarı kanunlardan yararlanmaktadır. Bir yandan da, demagojiden, burjuva reformizminden, oportünist ideoloji ve politikadan faydalanmakta, işçi hareketini içten yıkmak, bu hareketin kapitalizm sistemiyle «birleşmesi» (entegrasyonu) için türlü metotlar aramaktadır.

Emperyalizm, ulusal kurtuluş hareketine karşı yürüttüğü savaşta, bir yan-

dan, sömürgecilik kalıntılarını inatla savunmakta, öte yandan da, gelişmekte olan ülkelerin, ulusal egemenliklerini elde etmiş memleketlerin ekonomik ve sosyal ilerlemelerine yeni-sömürgecilik metotlarının yardımıyla engel olmaya çalışmaktadır. Bu amaçla, gerici çevreleri desteklemekte, köhnemiş sosyal yapıların ortadan kaldırılmasını güçleştirmekte, sosyalist gelişme yolunu veya sosyalist perspektifler açan daha ilerici, kapitalist olmayan yolu zorlaştırmak için çabalar harcamaktadır.

Emperyalistler, gelişmekte olan devletleri, onların egemenliklerini kısıtlayıcı ekonomik antlaşmalar imzalamaya ve askeri-politik paktlara girmeye zorlamakta, sermaye ihracı yolu ile, eşit hakka dayanmayan ticari şartlarla döviz fiyatlarını dikte etmek, «yardım» adı altındaki çeşit çeşit kredi biçimleriyle ve uluslararası finans organizasyonlarının baskısıyla bu devletleri sömürmektedirler.

Yüksek gelişme düzeyine ulaşmış kapitalist devletlerle diğer kapitalist devletlerin büyük çoğunluğu arasındaki uçurum derinleşmektedir. Bunlardan bir haylisinde açlık, çetin bir problem halini almıştır. Emperyalizm, gerici milliyetçiliği körüklemek suretiyle, gelişmekte olan ülkeler arasında düşmanlıklar çıkarmakta, nifak tohumları saçmaktadır. Anti-komünizm yolu ile de bu memleketlerdeki devrimci güçleri parçalamaya, en iyi dostları olan sosyalist devletlerden ve kapitalist ülkelerdeki devrimci işçi hareketinden ayırmaya çalışmaktadır.

Askeri-politik bloklardan, yabancı ülkelerdeki üslerden, ekonomik baskı ve ticari ablukalardan yararlanan emperyalizm, dünyanın çeşitli bölgelerinde gerginliği sürdürüyor. Gerici örgütlere mali ve politik yardımlar yapıyor, politik baskısını artırıyor. Savaşın en çetin biçimler aldığı ve devrimci güçlerin silâhlı savaş yürüttükleri yerlerde silâhlı müdahalede ve gaddarca baskılarda bulunmak, karşı-devrim darbeleri, gerici ve faşist hükümet devirmeleri, provokasyon ve şantajlar yapmak, emperyalizmin başvurduğu yollardır.

Sosyalizmin uluslararası mevzilerinin kuvvetlenmesi karşısında, emperyalizm, dünya sosyalist sisteminin birliğini zayıflatmak için her çareye başvuruyor. Uluslararası devrim hareketi içindeki farklardan yararlanarak, saflarını parçalamaya çalışıyor. Bu amaçla, kendi ideoloji makinesini, yığinsal haber araçlarını anti-komünizmin hizmetine, sosyalizme ve tüm ilerici güçlere karşı yürütülen mücadelenin emrine veriyor.

Geçen yıllarda emperyalizm, defalarca, insanlığı termonükleer çatışma sınırına kadar getiren şiddetli uluslararası bunalımlar yarattı. Fakat Amerikan emperyalizmi evrensel güçler oranını, Sovyetler Birliği'nin nükleer gücünü ve bir nükleer-roket savaşının doğurabileceği sonuçları göz önünde bulundurmak zorundadır; onun, yeni bir dünya savaşı çıkarılmasına bel bağlaması gittikçe daha güçleşiyor ve tehlikeli bir hal alıyor. Bu koşullarda Amerikan yönetici çevreleri, böyle bir savaşa hazırlanmaktan vazgeçmemekle beraber, özellikle mahalli harplere önem veriyorlar.

Bununla beraber emperyalizmin g tt     «kuvvet politikası»yla gerçek olanakları arasındaki çelişkiler gittikçe daha açık olarak ortaya çıkıyor. *Emperyalizm kaybetmiş olduğu tarihsel inisyatifi tekrar ele alabilecek ve  a da  dünyanın gelişme yönünü ters tarafa çevirecek g c te değildir. Zira artık insanlığın ana gelişme yolunu, dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı ve bütün devrimci g c ler belirlemektedir.*

Viyetnam savaşı, emperyalizmin saldırganlık pl nlariyle bunları gerçekleştirme yeteneği arasındaki çelişkilerin apaçık bir delilidir. En g cl  emperyalizmin, yani Amerikan emperyalizminin Viyetnam'da u radı ı yenilginin tarihsel bir anlamı vardır.

Amerikan emperyalizminin politikasında Viyetnam'a sil hl  müdahale özel bir yer alıyor. Saldırganın amacı, Asya'da sosyalizmin ileri karakollarından birini yıkmak, Güney-Doğu Asya halklarına özgürlük ve ilerleme yolunu kapamak, ulusal kurtuluş hareketine darbe indirmek, gerek sosyalist ülkeler, gerekse bütün dünya emekçileri arasındaki dayanı masının sa lamlı ını yoklamadan geçirmekti.

Fakat Amerikan emperyalizmi, savaşa muazzam askeri teknik araçlar sokmu  olmasına rağmen, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'ni bombalamaya kayıtsız şartsız son vermek zorunda kaldı ve temsilcileri, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'nin ve Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temsilcileriyle birlikte g r   me masasına oturdu.

Bunun nedenleri, Viyetnam halkının e i görülmemiş kahramanlı ı, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'nin ve Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin uzak g r   l  politikası, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin Viyetnam halkına her alanda yaptıkları yardım ve bütün dünyada, bu arada Birleşik Amerika'da, gittikçe artan savaş dayanı masıdır.

Viyetnam'a c nice müdahale, Birleşik Amerika'yı manevi ve siyasal bakımdan iyice tecrit etmiş, geniş halk yığınlarını, yeni yeni toplum tabakalarını ve siyasal g c leri emperyalizme karşı ayaklandırmı , birçok ülkeden milyonlarca gencin anti-emperyalist savaşa girmesini hızlandırmış, emperyalist devletler arasındaki çelişkileri keskinle tirmi  ve yenilerini do urmu tur. Kahraman Viyetnam halkının başarıları, bağımsızlıklarını, egemenlik ve özgürlüklerini bütün araçlarla kesin olarak savunan ve geniş bir uluslararası destekten yararlanan halklar için, emperyalizmin saldırısını yenilgiye u ratmanın, günümüzde gittikçe daha imkân dahiline girdiğini apaçık göstermiştir.

İsrail saldırganlarının Birleşik Arap Cumhuriyeti, Suriye ve  rd ne saldırısı, Yakın Do uda büyük uluslararası bir bunalım yarattı. Emperyalizm ve en başta Amerikan emperyalizmi, bu saldırının yardımıyla, Arap  lkelerindeki ilerici rejimleri yıkmaya, Arap kurtuluş hareketini ezmeye, Yakın Do udaki durumlarını korumaya veya eski haline getirmeye çalıştılar. Fakat bütün bu  abalaları bo a  ıktı. Ne var ki, dünya gençliği ve bu arada

siyonist çevreler tarafından desteklenen İsrail yönetici güçleri, Arap devletlerinin, barışsever halkların isteklerine ve Birleşmiş Milletler Teşkilâtının İsrail askerlerinin işgal ettikleri topraklardan çekilmeleri ile ilgili kararına önem vermiyerek, yayılma ve ilhak siyasetine devam ediyor, durmadan yeni askeri provokasyonlarda bulunuyorlar. İsrail Komünist Partisi ve İsrail'in diğer ilerici güçleri bu siyasete karşı çıkıyorlar. Arap halkları, özgürlük, bağımsızlık ve ulusal ilerlemenin savunulması uğrunda, işgal edilen bütün topraklarının geri alınması ve Filistin Araplarının ulusal haklarının tanınması için çetin bir savaş yürütüyorlar. İşgalcilere karşı direnme hareketi genişliyor, çeşitli biçimler alıyor ve gittikçe daha fazla destek görüyor. Sovyetler Birliği, diğer sosyalist ülkeler, uluslararası komünist hareketi, ulusal kurtuluş kuvvetleri ve kapitalist ülkelerde gittikçe genişleyen kamuoyu bu halklardan yanadır.

Amerikan emperyalizmi devrimci Kübayı sıkboğaz etme niyetlerinden vazgeçmiyor; uluslararası hukuk normlarını kabaca çiğniyerek, Küba Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını tehdide devam ediyor, onu ekonomik ablukaya almaya yelteniyor, türlü provokasyon ve baltalama hareketlerinde bulunuyor. Fakat Sovyetler Birliği, öbür sosyalist ülkeler, Lâtin Amerika'nın ilerici güçleri ve bütün devrim hareketi tarafından desteklenen kahraman Küba halkı, Komünist Partisinin yönetiminde, egemenlik ve özgürlüğünü metanetle savunuyor, ve böylece, Amerikan kıtasında sosyalizm kalesini savunmuş oluyor.

Avrupa'da emperyalist saldırısının ve avantürizminin başlıca aracı olan Kuzey Atlantik bloku faaliyet halindedir. Vaşington-Bon ittifakı bu blokun mihridir. Birleşik Amerika, Alman Federal Cumhuriyeti ve İngiltere, Avrupa halklarının isteklerine aldınış etmiyerek, bu blokun varlığını devam ettirmek, organizasyonunu kuvvetlendirmek ve Birleşik Amerika'nın Avrupa kıtasındaki «askeri varlığını» korumak için elinden gelen herşeyi yapıyorlar.

Avrupa'nın ortasında bellibaşlı harp tehlikesi ocağı olan Batı Alman emperyalizmi, başlıca NATO yardımıyla doğdu ve kuvvetlendi. İçinde yenisizizm ve militarizmin kuvvet bulduğu Alman Federal Cumhuriyeti'nin yönetici emperyalist çevreleri, İkinci Dünya Savaşı sonuçlarının gözden geçirilmesini ve bir kısım Avrupa devletleri sınırlarının değiştirilmesini hedef tutan bir intikamcılık programıyla ortaya çıkmış bulunuyorlar. Herşeyden önce, Almanya tarihinde ilk işçi köylü devleti olan Almanya Demokratik Cumhuriyeti'ne yöneltilmiş bulunan bu siyaset, bütün Avrupa halklarının güvenliğini ve dünya barışını tehdit ediyor.

Akdeniz ülkeleri, emperyalist plânlarda önemli bir yer alıyor. İspanya'da önemli askeri üsleri bulunan Amerikan emperyalizmi, savaşan İspanyol halkı tarafından istenmeyen Franko rejimine yardım etti ve ediyor. Akdeniz bölgesinde halkları ve barışı tehdit eden Altıncı Amerikan Filosu ve askeri üsler sistemi, bu bölgede daimi siyasal ve askeri baskı araçlarıdır. Kıbrıs'ta durumun defalarca gerginleşmesi ve Yunanistan'daki faşist hükümet

darbesi, albaylar cuntasını destekleyen emperyalistlerin marifetidir. Emperyalistlerin saldırı ve harp avantürizmi siyaseti yürüttükleri önemli bölgelerden biri de *Güney-Batı Asyadır, Uzak-Doğudur*. SEATO ve ANZUS, Birleşik Amerika ile Japonya arasında bağlanan sözleşmeye antlaşma, Büyük Okyanus ve Hint Okyanusu'nun güney-batı kısmının Amerikan silâhlı kuvvetlerinin gerçek işgaliyle tamamlanıyor. Bütün bu sistem, herşeyden önce, Asya'daki sosyalist ülkelere, bu bölgenin ulusal kurtuluş hareketlerine, askeri bloklara girmeyen tarafsız devletlere yöneltilmiştir. Amerikan emperyalistleri Çin Halk Cumhuriyeti'nin ayrılmaz bir parçası olan Tayvan adasının işgalini uzatıyor, Çin'in Birleşmiş Milletlerdeki kanuni haklarının tanınmasına engel oluyorlar. Amerikan emperyalistleri, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne karşı silâhlı provokasyonlarına ve Güney Kore'nin askeri işgaline devam ediyor, özgürlük ve ülkenin birleştirilmesi için savaşan güçleri ezerek keyfi hareketlerde bulunuyorlar. Amerikan emperyalistleri Laos'a saldırı hareketlerinde bulunuyor, Kamboçya'ya karşı provokasyonlar yapıyor, Tayland'da (Siyamda) güçlü askeri üsler kurup genişletiyorlar. Amerikan emperyalistleri, birleşme ve bağımsız ekonomik ilerleme tutumundan vazgeçmesi için Hindistan'a devamlı baskı yapıyorlar. Emperyalistler, Engonezya'da yüzbinlerce komünistin ve diğer demok-ratın imhası ile sonuçlanan halk aleyhtarı hükümet devirmesini desteklediler. Endonezya'daki gerici çevreler, kanlı teröre devam ediyorlar. Bu da, Endonezya devriminin bütün ürünlerinin yok edilmesine yol açmakta ve ülkenin bağımsızlığını tehdit etmektedir.

Afrika'nın birçok ülkelerinde emperyalizmin aktifliği artmıştır. Emperyalizm, kurtuluş savaşının gelişmesini durdurmaya, bu kıtada mevzilerini koruyup sağlamlaştırmaya çalışıyor. İngiltere, Fransa, Birleşik Amerika, Batı Almanya, Japonya emperyalistleri, Afrika'yı, ekonomik, politik, ideolojik alanlarda nüfuzları altına alıp köleleştirmek için neo-kolonyalist metodlar kullanıyorlar. Emperyalizm, plânlarını gerçekleştirebilmek için her çareye başvuruyor. Kongo'da (Kinşasa) silâhlı müdahalelerde bulunuyor, Gana'da ve diğer bazı ülkelerde gerici hükümet darbeleri yaptırıyor, Nijerya'yı parçalama amacını güden entrikalar çeviriyor, Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ve Güney Rodezya'da faşist ırkçı rejimleri ve halk düşmanı gerici güçleri siyasal ve askeri bakımdan destekliyor, devletlerarası anlaşmazlıkları ve kabilelerarası düşmanlığı körüklüyor, ekonomik baskılarda buluyor, tekelleri yaygınlaştırıyor. Portekiz sömürgecileri silâh gücüyle ve NATO yardımına dayanarak işgal ettikleri toprakları korumaya çalışıyorlar.

Amerikan emperyalizmi, *Lâtin Amerika* ülkelerinin politik, ideolojik ve kültürel hayatına karışma ve ekonomilerine sızma hareketlerini artırıyor. Amerikan emperyalizmi, gerici güçlerle anlaşarak, diğer ulusların Küba'nın örneğini izlemelerine engel olma politikası yürütüyor. Amerikan emperyalizmi ekonomik ve gerçek politik bağımsızlık elde etmeye yönelen her adıma karşı geliyor.

Bu amaçla, Amerika emperyalizmi, «İlerleme İçin Birlik» adlı plânı ileri sürmüş ve yeni ve maskelenmiş üstünlük elde etme metodlarına başvurmuştur. Amerikan emperyalizmi bu politikasını gerçekleştirmek için Amerika Devletleri Örgütü'nü ve Amerikalılararası Askeri Birliği kullanıyor, sözümona «Amerikalılararası Barış Güçleri»ni kurmak üzere çabalar harcıyor, Dominik Cumhuriyeti'nde ve Panama'da yaptığı gibi, her Lâtin Amerika ülkesinde askeri karışma hakkına sahip olmak için çalışıyor. Amerikan emperyalistleri sık sık askeri hükûmet darbeleri yolu ile gerici diktatörlükleri destekliyerek iktidara getiriyor, sendika hareketinde bozguncu faaliyetlerini artırıyor, askeri güçlerde ve polis kuvvetlerinde etkilerini genişletiyor, ulusal harekete karşı girişilen baskı tedbirlerini destekliyor. Amerikan emperyalistleri, bazı Lâtin Amerika ülkelerindeki gerillâ hareketlerine karşı yapılan askeri harekâta doğrudan doğruya katılıyorlar. Ne var ki, bütün bunlara rağmen Amerikan emperyalizminin siyaseti büyük güçlüklerle karşılaşiyor. Amerikan emperyalizmi gerici rejimleri istikrara kavuşturamıyor, bütün hükûmetleri «Amerikalılararası Barış Güçleri» kurmaya razı edemiyor. «İlerleme İçin Birlik» ise başansızlığa uğramıştır.

Öteki emperyalist devletler, özellikle Batı Almanya ve Japonya, kıtada yerleşmek için aynı şekilde çaba harcıyorlar.

Dünya barışını, halkların güvenliğini ve ulusal bağımsızlığını tehdit eden emperyalist saldırı politikası, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı, köylüler, gençlik, öğrenciler, politik tutum ve görüşlerine bakılmaksızın en geniş yığınlar tarafından gittikçe artan bir direnişle karşılaşılıyor. Birleşik Amerika'nın saldırısına karşı yürütülen güçlü protesto hareketi, tüm Amerikan emperyalizminin ve onu destekleyen hükûmetlerin politikasına karşı demokrat güçlerin savaşçı eylemlerini kuvvetlendiriyor.

Viyetnam halkının kahramanca savaşı, Japonya'da ve Asya'nın diğer ülkelerinde Birleşik Amerika'nın askeri üslerinin kaldırılması ve bu ülkeleri Pentagon siyasetine bağlayan antlaşmaların bozulması uğrunda hareketin genişlemesine yol açmıştır. Hatta saldırının doğduğu Birleşik Amerika'nın merkezinde bile, harbe ve militarizme karşı yığinsal savaşçı bir hareket meydana gelmiştir.

Batı Avrupa'da saldırgan NATO blokuna karşı, devletler arasında ilişkilerin normalleşmesi ve işbirliğinin gelişmesi uğrunda, Avrupa'nın güvenliğini garanti altına alma hareketi gittikçe daha geniş halk tabakalarını sarıyor. Batı Almanya'da da intikamcılık ve militarizme karşı aktif çıkışlarda bulunan güçler artıyor. Amerikan askeri üslerinin bulunduğu ülkelerde ise, bu saldırı dayanaklarının kaldırılması istekleri gittikçe daha yüksek sesle ortaya konuyor.

Lâtin Amerika ulusları, Amerikan emperyalizminin zulmüne ve iç işlerine kûstahça karışmasına karşı savaşıyorlar. İşçi grevleri, köylülerin, öğrencilerin ve diğer tabakaların hareketleri, bütün kıtada, geniş halk yığınlarının, Birleşik Amerika'nın diktasına ve askeri planlarına karşı direnme hareke-

tini genişlettiklerini gösteriyor. Bazı ülkelerde devrimci güçler, oligarşiye ve emperyalizme karşı silâhlı savaşa başvuruyorlar.

Halkların millî hisleri ve ekonomik güçlükler, bazı hükümetleri emperyalizme karşı önemli tedbirler almaya bile zorlayabilir; sosyalist ülkelerle, bu arada Küba'yla ilişkiler kurmak ve bu ilişkileri genişletmek eğiliminin nedeni de budur. Komünist ve işçi partileri, demokratik ve anti-emperyalist savaşın başında ilerliyorlar. Bu partiler, gerici güruhun baskılarına rağmen, halk yığınlarının isteklerini yerine getirmek ve devrimci değişimler yapılmasını sağlamak için fedakârca, yılmadan savaşıyorlar.

Asya ve Afrika halklarının ulusal kurtuluş hareketinin hızlanması sonucunda bu kıtalarda emperyalizmin mevzilerine kuvvetli bir darbe indirilmiştir. Bu uluslar, büyük güçlüklerle rağmen, sömürgecilığe ve yeni-sömürgecilığe karşı savaşa devam ediyor ve böylelikle anti-emperyalist ortak harekete katkıda bulunuyorlar.

Son on yılın olayları, Amerikan emperyalizminin dünya çapında bir istismarcı, dünya jandarması ve kurtuluş hareketlerinin uzlaşmaz düşmanı olduğunu açık ortaya koydu.

Amerikan tekelleri, pekçok ülkenin ekonomilerine sızıp yatırımlarını artırıyor ve ekonomilerinin kilit noktalarını kontrolleri altına alıyorlar.

Batı Alman emperyalizmi, ekonomik gücünü artırarak harp mekanizmasını güçlendiriyor, atom silâhına el uzatıyor ve Batı Avrupa'da hegemon bir devlet olmaya çalışıyor. Batı Alman emperyalizmi silâhsızlanmaya ve uluslararası gerginliğin gevşetilmesine yol açacak bütün tedbirlere karşı geliyor, Asya, Afrika ve Lâtin Amerika ülkelerine karşı yeni-sömürgecilik ve yayılma siyaseti güdüyor.

Britanya emperyalizmi zayıflamış olmasına rağmen, İngiltere, başlıca emperyalist devletlerden biri olmakta devam ediyor, yeni-sömürgecilik metodlarıyla, hatta bazan doğrudan doğruya silâhlı karşıma yoluyla, Afrika, Asya, Karaip denizi ve Yakın Doğudaki mevzilerini korumaya çalışıyor.

Japon emperyalizmi kuvvetleniyor, özellikle Asya'da yayılıyor. Japonya'da militarizm yeniden başkaldırıyor. Amerikan emperyalizmiyle birçok bağları olan Japon yönetici çevreleri, ülkeyi, gerçekte Birleşik Amerika'nın Viyetnam halkına karşı yürüttüğü harbin silâh depolarından biri haline getirdiler, Kore halkına karşı yapılan entrikalara katıldılar.

Fransız emperyalizmi dünya ekonomisi ve siyasetindeki mevzilerini koruyup sağlamlaştırmaya çalışıyor, vurucu nükleer güc kurmaya inatla devam ediyor, silâhsızlanmaya yardım edebilecek tedbirlere katılmayı reddetiyor. Fransız emperyalizmi, Guadelup, Martinik, Reünyon ve bazı Afrika ve Okyanusya ülkelerinin halkları üzerindeki sömürgeci egemenliğini koruyor, onların mukadderatlarını tayin etme ve kendi işlerini kendileri yönetme hakkını tanımak istemiyor, eski sömürgelerinde artakalan etkilerini kullanarak ve sömürgecilik siyasetinde yeni metodlar uyguluyarak, özellikle, Afrika'da aktif faaliyette bulunuyor.

İtalyan tekeli kapitalinin yayılması da hızlanıyor.

Çeşitli emperyalist devletler arasında ve bütün kapitalist dünyada ekonomik gelişme dengesizliği artıyor.

Emperyalist devletler ve kapitalist tekeller arasında etki alanı sağlama uğrındaki savaşa ilgili Marksizm-Leninizm öğretisi tezinin doğruluğunu hayatı ispat ediyor. Sanayi ve ticaret alanındaki rekabet derinleşiyor, finans ve döviz harbi genişliyor. Batı Avrupa'da ve bu arada «Ortak Pazar»da rekabet şiddetleniyor. Avrupa'nın kapitalist ülkeleriyle Amerika Birleşik Devletleri arasındaki rekabet de hızlanıyor. Pazarları genişletme ve en çok kâr sağlama uğrındaki savaşa Japon emperyalizmi de aktif olarak katılıyor.

Emperyalist devletler arasındaki çelişkiler yalnız ekonomi alanında değildir. NATO ciddi bir buhran geçiriyor. Asya'da kurulmuş olan SENTO ve SEATO gibi saldırganlık bloklarında çatlaklıklar belirmiştir. Batı Avrupa, kapitalist ülkeler arasında bir anlaşmazlık alanı haline gelmiştir. Bu da, dünya emperyalist sistemini zayıflatıyor ve Amerikan emperyalizminin hegemonya planlarını altüst ediyor.

Emperyalist ülkelerin yönetici çevrelerinde, bir ucu harbe uzanan en aşırı tedbirlerin alınmasına bel bağlayan aşırı harpçi gruplarla, sınıf güçleri arasındaki yeni oranı ve sosyalist ülkelerin gücünün artışı hesabına katan, uluslararası sorunlara daha realistçe yaklaşan ve değişik düzenli devletlerin barış içinde yanyana yaşamaları prensibiyle bu sorunları çözmeye eğilim gösterenler arasındaki çelişkiler keskinleşiyor. Bazı ülkelerin yönetici çevrelerinde, Avrupa'da harp sonucunda ve harpten sonraki gelişme sırasında meydana gelen reel durumu gözönünde bulundurmamak gerektiğini anlayanlar, Alman Demokratik Cumhuriyeti'ni tanımanın kaçınılmazlığını idrak etmeye başlıyorlar. Amerika Birleşik Devletleri'nin baskısına rağmen bazı devletler, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'ni ve Çin Halk Cumhuriyeti'ni tanımış bulunuyorlar.

Komünist ve işçi partileri, işçi sınıfı ve anti-emperyalist güçler, muhalif kamptaki bütün çelişkileri gözönünde bulunduruyor, derinleştirmeye ve bunlardan barış ve ilerleme çıkarına yararlanmaya uğraşıyorlar.

Emperyalist devletlerin her biri kendi özel amaçları peşinde koşuyor. Böyle olmakla beraber, hepsi de dünya emperyalizm sistemi zincirinin birer halkasıdır.

İki sistem arasındaki savaşın koşullarına, bilimsel-teknolojik devrimin isteklerine uymaya çalışan çağdaş emperyalizm bazı yeni nitelikler kazanıyor, tekeli-devletçi karakteri kuvvetleniyor. Emperyalizm, üretimle kapitalin tekeli konsantrasyonunun hızlandırılması, ulusal gelirin daha büyük kısmının devlet tarafından dağıtılması, tekellere askeri siparişler verilmesi, sanayii ve bilimsel araştırmaları geliştirme programlarının hükûmetçe finansmanı, ülke çapında ekonomik gelişme programlarının hazırlanması, birleşme (entegrasyon) politikası ve yeni kapital ihracı gibi kaldıraçlardan gittikçe daha geniş ölçüde faydalanıyor.

Buna rağmen, işlerin, tekelci kapitalin çıkarlarını gözeten ve bu kapitali korumaya yöneltlen biçim ve ölçülerde devletçe ve tekelci bir anlayışla düzenlenmesi, kapitalist pazarda kendiliğinden (spontane olarak) doğan güçlerin frenlenmesini sağlayamaz. Hemen hemen hiçbir kapitalist devlet, ekonomisinde önemli periyodik istikrarsızlık ve düşüşlerden kurtulmamıştır; ayrı ayrı ülkelerde sanayiın büyük bir hızla geliştiği devrelerden hemen sonra, bu hızda bir alçalma, çoğu zaman da üretimde bir düşüş görülüyor. Kapitalist sistem ağır bir finans ve döviz bunalımı içindedir.

Bilimsel-teknolojik devrim, insanlığa tabiatı değiştirmek, muazzam maddi zenginlikler yaratmak, insanın yaratıcılık yeteneğini geliştirmek için, şimdiye kadar görülmemiş olanaklar açmıştır. Fakat bu olanaklardan herkesin yararına faydalanılması gerekirken, kapitalizm, bilimsel ve teknolojik devrimden, kârını daha da fazlalaştırmak ve emekçilerin sömürülmesini şiddetlendirmek için yararlanıyor.

Bilimsel-teknolojik devrim, ekonominin toplumsallaştırılması sürecini hızlandırıyor. Bu da, tekellerin egemenliği koşullarında sosyal çelişkilerin daha geniş ölçüler almasına ve daha da keskinleşmesine yol açıyor. Kapitalizmin bütün eski çelişkileri keskinleştikten başka, yeni çelişkiler de doğuyor. Bunların başlıcası, bilimsel-teknolojik devrimin sağladığı olağanüstü olanaklarla, kapitalizmin bu olanaklardan bütün toplum yararına faydalanılmasını önlemek için yükselttiği engeller arasındaki çelişkidir. Çünkü kapitalizm, bilimsel buluşların büyük bir kısmını askeri amaçlar için kullanmakta ve böylece ulusal servetleri çacur etmektedir. Bu, üretimin toplumsal karakteriyle, üretim düzenlenmesinin tekelci ve devletçi karakteri arasındaki çelişkidir. Bu, yalnız emekle kapital arasındaki çelişkinin değil, aynı zamanda ulusun pek büyük bir çoğunluğunun çıkarlarıyla finans oligarşisinin çıkarları arasındaki çelişkinin derinleşmesidir.

En gelişmiş kapitalist ülkelerde bile milyonlarca insan, işsizliğin, yoksullukların ve yarınlara güvenememenin azabı içindedir. «Gelirlerde devrim» ve «sosyal ortaklık» sloganlarına rağmen kapitalist sömürü şiddetleniyor. Ücretlerdeki artış, emek verimliliğinin, çalışma hız ve şiddetinin (entansifikasyon) artışından çok geride kalıyor ve tekellerin kâr artışıyla ölçülemeyecek kadar az oluyor. Küçük köylülerin durumları kötüleşmeye devam ediyor, orta tabakaların önemli bir kısmının yaşama koşulları daha da ağırlaşıyor.

Kapitalist sistemin istikrarsızlığı artmıştır. Birçok ülkede sosyal ve siyasal krizler patlak veriyor. Bu bunalımlar sırasında geniş emekçi yığınları, derin ve kesin değişikliklerin zorunlu olduğu bilincine varıyor.

1968 Haziranında, Fransa'da, komünistlerin önemli bir rol oynadıkları ve emekçilerin değerli sonuçlar elde ettikleri güçlü grev hareketi bunun açık delilidir. Bir yandan işçi sınıfı, aydınların ve öğrencilerin önemli bir kısmıyla, öbür yandan de Gaul rejimi ve tekellerin iktidarı arasında ciddi bir çatışma oldu; bu çatışma demokrasi ve sosyalizm savaşına yeni olanaklar açtı.

İtalya'da grev savaşının ulusal çapta durmadan gelişmesi, büyük politik çatışmaların yaygın bir hal alması ve solcu güçlerin seçimlerde elde ettikleri başarılar, ortanın solu politikasını ciddi olarak sarsmıştır. Oysaki ege-men sınıflar bu politika sayesinde kapitalizmi istikrara kavuşturacaklarını sanmıştır.

İspanya'da yığınların savaşı, olağanüstü tedbirlere başvurmak zorunda kalan faşist Franko diktatorasını gittikçe zayıflatıyor; baskıya rağmen savaş geliyor ve toplumun yeni yeni tabakaları, geniş sosyal çevreler anti-faşist muhalefetin saflarına giriyorlar.

İngiltere'de, İşçi Partisi hükümetinin saldırısına uğrayan sendikaları ve grev hakkını savunmak üzere yapılan politik grevleri de kapsayan önemli bir sınıf savaşı geliyor.

Japonya'da, Meksika'da, Brezilya'da, Arjantin'de, Alman Federal Cumhuriyeti'nde, Urugvay'da, Belçika'da, Portekiz'de, Şili'de, Hindistan'da, Pakistan'da, Türkiye'de, daha başka ülkelerde ve Batı Berlin'de emekçilerin, öğrencilerin ve diğer toplum tabakalarının sınıf savaşları, grevleri ve daha başka aksiyonlar şiddetleniyor. Demokratik hareketin gelişmesi, Japonya dahil, bir sıra ülkelerdeki seçimlerde komünistlerin ve diğer ilerici güçlerin başarılarında da kendini gösteriyor. Hindistan'ın bazı eyaletlerinde komünistleri de içine alan demokratik cephe hükümetleri kurulmuştur. Finlandiya'da hükümete komünistler katılmış bulunuyor.

Kapitalist dünyadaki bunalımın derinliği, dünya emperyalizminin başlıca dayanağı Birleşik Amerika'da yer alan yığın savaşının gelişmesinde apaçık yansıyor. Zenci getolarında ırk ayırımına, sefalete, açlığa ve polis zûlmüne karşı ayaklanma dalgası kabarıyor. Onlarca Amerikan şehri ordu ve polisle amansız çarpışma alanlarına çevrilmiş, birçok kurban verilmiş ve binlerce zenci tutuklanmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde çoğu zaman, hükümetin baskı ve tehditlerine ve gerici sendika liderlerinin engellemelerine rağmen, ekonomik isteklerin yerine getirilmesi için çetin grevler yapılıyor. Sendikalarda sıradan üyelerin ve ilerici güçlerin faaliyeti artıyor. Geniş emekçi tabakaları Viyetnam savaşına karşı çıkışlarda bulunuyorlar.

Amerika Birleşik Devletleri'nde aydınlar, serbest meslek sahipleri ve dindar çevreler sosyal protesto ve barış hareketlerine gittikçe daha faal katılıyorlar. Gençlik, hele zenci ve beyaz üniversiteliler, Viyetnam savaşına, askere alınmaya, ırk ayırımına ve tekellerin üniversiteler üzerindeki kontrollerine karşı çeşitli biçimlerde, azimle savaşıyorlar. Gericiler buna, toplum faaliyetçilerine karşı suikastler tertipleyerek cevap veriyorlar, baskıları artıyor, zorbalıkları çok geniş ölçüler alıyor. Ünlü «Amerikan yaşam tarzı» bütün dünyada gözden düşüyor.

Tekelci burjuvazi, her yerde, mevcut düzen devrim yoluyla değişmeden de emekçilerin elde etmek istedikleri şeylere kavuşabilecekleri hayalini yamaya çalışıyor. Kapitalizm, sömürücü ve saldırgan özünü gizlemek için, «halk kapitalizmi», «genel refah devleti», «bolluk toplumu» v.b. gibi

avunma yollu fikirlere başvuruyor. Devrimci işçi hareketi bu aldatıcı fikirlerin iç yüzünü açığa vurarak, bunlara karşı kesinlikle savaşıyor. Böylece emperyalizm ideolojisindeki bunalımı derinleştiriyor; halk yığınları da gittikçe bu ideolojiden yüz çeviriyor.

İnsanlığın ne vicdanı, ne de akıllı emperyalizmin cürümleriyle bağdaşmıyor. On milyonlarca insanın hayatına mal olan her iki dünya savaşının sorumlusu da emperyalizmdir. Emperyalizm muazzam bir savaş makinesi yaratmıştır. Silâhlanma yarışına hız vererek, onlarca yıl önceden yeni silâhlar imâlini plânlıyor; dünyayı, ateşinde yüz milyonlarca insanın can vereceği, ülkelerin baştan başa harap olacağı termonükleer savaşla tehdit ediyor.

Politik terör ve ölüm kampları rejimi olan faşizmi emperyalizm doğurmuştur. Yapabildiği her yerde, emperyalizm, demokratik hak ve hürriyetlere hücum ediyor, insan onurunu çiğniyor ve ırkçılık tohumları saçıyor.

Yüz milyonlarca insanın katlanmak zorunda kaldığı yoksulluk ve ıstırapan emperyalizm sorumludur. Asya, Afrika ve Lâtin Amerika ülkelerinde çok geniş yığınların yoksulluk, hastalıklar, cehalet içinde ve ilkel toplumsal ilişkilerde yaşamalarının, etnik grupların yok olmaya mahkûm durumda bulunmalarının başlıca suçlusu emperyalizmdir.

Sosyal gelişme süreci, beden ve akıl emeği işçilerinin, çeşitli toplum abakalarının, ulusların ve ülkelerin hayati çıkarlarıyla emperyalizmin çatışmaya girdiğini gösteriyor. Gittikçe daha geniş emekçi yığınları, toplumsal güçler ve tüm halklar emperyalizmin karşısına dikiliyorlar.

Emperyalizmin insanlığı daha ağır felâketlere sürüklüyebilecek cânice hareketlerine son vermek için, işçi sınıfı, demokratik ve devrimci güçler, halklar birleşerek ortaklaşa hareket etmelidirler. İşçi sınıfına ve barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm uğrunda savaşmakta olan bütün anti-emperyalist güçlere düşen görev, saldırganlara gem vurmaktır ve insanlığı emperyalizmden kurtarmaktır.

II

Dünya sosyalist sistemi, emperyalizme karşı savaşta çözümleyici bir güçtür. Her çeşit kurtuluş savaşı, başta Sovyetler Birliği olmak üzere dünya sosyalist sisteminin şahsında, yerini hiç bir şeyin dolduramayacağı bir desek bulmaktadır. Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi, SSCB'de sosyalizmin kuruluşu, İkinci Dünya Savaşında faşizmin ve Japon militarizminin bozguna uğratılması, Çin'de, Avrupa ve Asya'nın birçok ülkelerinde devrimin zaferi, Amerika'da ilk sosyalist devletin, Küba Cumhuriyetinin kuruluşu, 14 devleti kapsayan dünya sosyalist sisteminin doğuşu ve gelişmesi, bütün dünya üzerinde sosyalizmin esinleyici etkisi, tarihsel ilerlemenin hızlanmasını sağlayan koşulları yarattı, ileri hareketin ve sosyalizmin bütün dünyada zafer ulaşması için yeni ufuklar açtı.

Sosyalizm, insanlığa, emperyalizmden kurtulma perspektiflerini gösterdi.

Üretim araçlarında toplumsal mülkiyete ve emekçilerin egemenliğine dayanan yeni sosyal düzen; ekonominin plânlı ve bunalımsız olarak halk yararına gelişmesini, emekçilerin sosyal ve siyasal haklarının güvence altına alınmasını, gerçek demokrasiyi uygulamak üzere toplum yönetimine geniş halk yığınlarının gerçekten katılması için koşullar yaratılmasını, kişiliğin her yönden gelişmesini, ulusların hak eşitliğini ve aralarında dostluğu sağlayabilecek güctedir.

İnsanlık önünde duran temel sorunları yalnız sosyalizmin çözebileceği hayatta ıspat edilmiştir.

Dünya sosyalist sisteminin, anti-emperyalist güçlerin ortak dâvasına katkısı, ekonomik gücünün büyümesiyle belirlenir. Kapitalist devletler ekonomisinin temposunu aşan sosyalist sistemdeki ülkelerin halk ekonomisinin hızla gelişmesi, bilimsel-teknolojik ilerlemenin birçok kollarında sosyalizmin ön saflara çıkışı, uzay yolunun Sovyetler Birliği tarafından açılışı, sosyalist ülke halklarının yaratıcı emeğinin bütün bu reel sonuçları, barış, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin emperyalizmden üstün olmalarına büyük ölçüde yardım etmektedir.

Sosyalist dünya bugün öyle bir gelişim aşamasına ulaşmıştır ki, yeni düzende mevcut muazzam yedek güçlerin hemen hemen tümünü kullanma olanağı ortaya çıkmıştır.

Gelişimi artık yeni bir sosyal yapıya dayanan ve olgun bir sosyalist toplum ihtiyaçlarına uyan kusursuz ekonomi ve politika şekillerinin hazırlanması ve uygulanması, bunların kullanmasını daha da kolaylaştırmaktadır. Sosyalizmin kuruluşu ve mükemmelleştirilmesi, işçi sınıfı tarafından esinlenen ve yönetilen geniş halk yığınlarının desteğine, işe katılmasına ve girişimine dayanmaktadır. Komünist partisi, tüm sosyalist toplumun öncüsü olarak eylemlerde bulunmaktadır. Emekçilerin gittikçe artan politik aktifliği, onlara ait toplumsal örgütlerin girişkenliklerinin gelişmesi, kişisel hakların genişlemesi, bürokratism belirtilerine karşı amansız mücadele, sosyalist demokrasinin çok yönlü gelişmesi, sosyalizm güçlerini kuvvetlendirmekte, bütün halkın irade ve eylem birliğine yardım etmektedir.

Sosyalist demokrasinin mükemmelleştirilmesi, üretici güçlerin kalkınması, politik ve kültürel ilerleme, insani ve manevi değerlerin üstünlüğü, bütün dünya emekçileri üzerinde sosyalizmin etkisini artırmakta, dünya çapında önemi olan emperyalizme karşı savaşta sosyalizmin mevzilerini sağlamlaştırmaktadır.

Pratik göstermiştir ki, sosyalist dönüşüm ve yeni toplumun kurulması, karmaşık ve uzun bir süreçtir. Yeni düzenin yarattığı ölçsüz olanaklardan yararlanma, iktidarda bulunan komünist ve işçi partilerine, onların sosyalist gelişme sorunlarını Marksist-Leninist açıdan çözebilmelerine bağlıdır.

Ekonominin ve toplum hayatının çeşitli alanlarında bilimin uygulanması, bilimsel-teknolojik devrimin sağladığı olanaklardan ekonomik gelişmeyi hızlandırma ve toplumun bütün üyelerinin ihtiyaçlarını karşılama alanlarında alabildiğine faydalanılması, bütün bunlar, mülkiyetin sosyalist nite-

liği, üretimin plânlı şekilde örgütlenmesi, ekonominin güdümüne ve yönetimine beden ve akıl emeği işçilerinin aktif olarak katılmaları sayesinde olabiliyor. Kapitalizmle sosyalizm arasındaki tarihsel yarışmanın başlıca alanlarından biri olan bilimsel-teknolojik devrimin alabildiğine yaygınlaştırılması, sosyalist toplumun gelişmesinde önemli bir koşuldur.

Sosyalist dünya, dünya çapında yürütölen sınıf savaşının ayrılmaz bir parçasıdır. Sosyalizmin düşmanları sosyalist devlet egemenliğini temelinden yıkmaya, toplumun sosyalist temeller üzerinden yeni baştan kurulmasını engelleme ve kendi egemenliklerini geri getirme yeltenişlerine devam ediyorlar.

İşçi sınıfıyla onun komünist öncülerinin yönettiği geniş halk yığınlarına dayanan sosyalist devletin zorunlu bir görevi, bu çeşit yeltenişlere kesin olarak karşı koymaktır.

Sosyalizmi savunmak komünistlerin enternasyonal borcudur.

Her sosyalist ölkenin ayrı ayrı güçlenip gelişmesi, bütün dünya sosyalist sisteminin ilerlemesi için önemli bir şarttır. Halk ekonomisinin başarıyla gelişmesi ve toplumsal ilişkilerin mükemmelleştirilmesi, her sosyalist ölkenin çok yönlü ilerlemesi, halkların çıkarını karşıladığı kadar, sosyalizmin ortak dâvasına da yarar.

Sosyalist ölkelerdeki komünist ve işçi partilerinin en önemli ödevlerinden biri, bu ölkeler arasında çok yönlü işbirliğini geliştirmek ve bilimsel-teknolojik ilerlemede her iki sistem arasındaki ekonomik yarışmanın en önemli yönlerinde yeni başarılar sağlamaktır. Bu yarışma, her iki sistem arasındaki savaşın güçlenmesi koşulları içinde, sosyalist devletlerin ortak çıkar ve amaçlarını politikalarının temeli olan Marksizm-Leninizm prensiplerini kılavuz edinen sosyalist sistemin, ulusal çıkarlara en küçük bir zarar vermeksizin, ayrı ayrı her ölkenin ve tüm olarak dünya sosyalist sistemin kalkınmalarını sağlayarak, uluslararası sosyalist iş bölümüne ve aralarında gönüllü kooperatifleşmeye gitgide daha fazla dayanmasını gerektirmektedir.

Dünya sosyalist sistemi, durmadan artan ekonomik ve savunma gücüne dayanarak, emperyalizmin önüne set çekiyor ve karşı-devrim ihracı olanaklarını sınırlandırıyor, enternasyonal borcunu yerine getirerek, özgürlüğü ve bağımsızlığı uğrunda savaşan halklara gittikçe daha fazla yardımlarda bulunuyor, barışı ve uluslararası güvenliği sağlamlaştırıyor. NATO saldırganlık bloku var oldukça Varşova Antlaşması, emperyalist devletlerin askerî saldırılarına karşı sosyalist ölkelerin güvenliğini ve barışı sağlamada önemli bir rol oynamaya devam edecektir.

Sosyalizmin başarıları, dünya olaylarının gidişine etkisi, emperyalist saldırganlıklara karşı savaşının etkili olması, önemli derecede, sosyalist ölkelerin birlik oluşuna bağılıdır. Sosyalist ölkelerin eylem birliği, bütün anti-emperyalist güçlerin birleşmelerinde önemli bir etkindir.

Uluslararası yeni tip ilişkilerin kurulması, sosyalist devletler arasındaki kardeşçe birliğin gelişmesi karmaşık bir tarihsel süreçtir. Sosyalist devrimin zaferinden sonra, genel kanunlara dayanılarak yürütölen sosyalizm kuru-

culuğu birçok ülkelerde tarihsel konke koşullar ve ulusal özellikler göz önünde tutularak çeşitli biçimlerde gelişiyor.

Bu sürecin başarıyla gelişmesi, proleter enternasyonalizmi, karşılıklı yardım ve dayanışma, hakta eşitlik, başına buyruluk, birbirinin iç işlerine karışmama prensiplerine sıkı sıkıya uymayı gerektirmektedir.

Sosyalizmin karakterinde kapitalizmindeki özgü çelişkiler yoktur. Sosyalist ülkeler arasında, ulusal özelliklerine bağlı ekonomik gelişme düzeylerinin, sosyal yapılarının, uluslararası durumlarının farklı olması yüzünden şu veya bu ayrılıklar belirdiği zaman, bunlar, proleter enternasyonalizmine dayanılarak, yoldaşça inceleme, gönüllü ve kardeşçe işbirliği yoluyla başarıyla çözümlenebilir ve çözümlenmelidir. Bu farklar, sosyalist devletlerin emperyalizme karşı cephe birliğini bozmamalıdır.

Komünistler dünya sosyalist sisteminin gelişmesindeki zorlukları görüyorlar. Ne var ki, sosyalist sistem, bu sisteme giren ülkelerin sosyal-ekonomik kuruluşlarının aynı, temel çıkar ve amaçlarının ortak oluşuna dayanmaktadır. Bu birlik ve ortaklık, mevcut güçlüklerin aşılması, sosyalist sistem birliğinin Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi prensiplerine dayanarak gelecekte daha da kuvvetlendirilmesi için sağlam bir garantidir.

Son olayların da yeniden doğruladığı gibi, kapitalizmin kalesindeki işçi sınıfı, devrimci savaşın, bütün demokratik, anti-emperyalist hareketin başlıca itici ve seferber edici gücüdür.

Çağımızın bugünkü aşamasının karakteristik özelliği şudur: işçi sınıfı, geniş emekçi yığınları, yalnız ekonomik durumlarının iyileştirilmesi için değil, aynı zamanda politik istekleri uğrunda yürüttükleri savaşı hızlandırmaktadırlar.

Emekçiler öz çıkarlarını savunurken, aynı zamanda, sosyal haklar ve demokratik özgürlük için de savaşıyorlar. İstekleri, gittikçe artan bir kuvvetle, doğrudan doğruya tekelci kapitalizmin egemenlik sistemine ve siyasal egemenliğine yönelmiştir. Geniş emekçi yığınlarının, insanın sömürülmesine dayanan ekonomik ve toplumsal düzeni kökünden değiştirme azimleri kuvvetlenmektedir. İşçi sınıfının birçok kapitalist ülkelerdeki zorlu savaşları tekel egemenliğini sarsmakta, kapitalist toplumun istikrarsızlık ve çelişkilerini artırmaktadır. Bu savaşlar, köklü toplumsal dönüşümlere, sosyalist devrime, işçi sınıfının, diğer emekçi tabakalarıyla birlikte egemenliklerini kurmaya yolaçacak yeni sınıf savaşlarının müjdecisidir.

Son zamanlarda sınıf savaşları, neo-kapitalizm ve reformizden yana olanların yaydıkları hayallere ağır bir darbe indirdi, Marksizm-Leninizmin temel hükümlerinin doğruluğunu ortaya koydu. Komünist ve işçi partileri, sağ ve «sol» oportünistlerden farklı olarak, köklü ekonomik ve sosyal istekler ve ileri bir demokrasi için yürütülen savaşı, sosyalizm uğrundaki savaşa karşı çıkarmıyor, tersine, bunun bir parçası sayıyorlar. Tekellere, bunların ekonomik ağılıklarına ve siyasal egemenliklerine karşı yürütülen savaşla gerçekleştirilecek olan köklü demokratik dönüşümler, sosyalizmin zorunlu olduğununun daha geniş kitlelerce anlaşılmasına yardım edecektir.

Meydana gelen yeni durumda işçi sınıfı birliğinin kaçınılmazlığı daha açık seçik görülür hale geldi.

Olaylar ve işçi hareketinin savaşlarda şimdiye kadar edindiği tecrübeler, komünist ve işçi partilerinin – bugün de değişmez ödevleri olan – oportünizmi şiddetle eleştirmeleri, reformist görüşlerdeki bunalımı artırmaktadır. Sosyal-demokratların saflarında, yönetmenleri arasında da yansıyan bir ayrışım olmaktadır. Önderlerinden kimisi tekelci kapitali ve emperyalizmi savunmaktadır. Bazıları da, emekçilerin, ekonomik ve sosyal alanlardaki, barış ve ilerleme savaşı meselelerindeki isteklerine uyma eğilimindedir.

İşçi sınıfının birliğine büyük bir önem veren komünistler, bugün demokratik ileri bir düzen, gelecekte de sosyalist bir toplum kurmak için, sosyalistler ve sosyal-demokratlarla işbirliği yapmak istiyorlar. Bu işbirliğini gerçekleştirmek için ellerinden gelen herşeyi yapacaklardır. Toplumun yenilenmesinde çıkarı olan diğer demokratik parti ve örgütlerle de işbirliği yapılmasını savunuyorlar. Elbette ki, bu yolda ilerleyebilmek için, sosyalizmden yana olan sosyalist partilerin ve diğer siyasal örgütlerin, burjuvazi ile sınıf ortaklığı politikalarından kesin olarak vazgeçmeleri, barış, demokrasi ve sosyalizm uğrunda etkili bir savaş politikası yürütmeleri şarttır.

Emekçilerin en yığinsal örgütü olan sendikalar, tekellere karşı savaşta önemli bir rol oynamaktadır. Kapitalist ülkelerde sendika hareketi parçalanmamış olsaydı, bunların rolleri daha da büyük olabilirdi. Kimi sendika liderlerinin, ulusal ve uluslararası çapta çeşitli yönelimli sendikaların eylemlerini birleştirme yolunda engeller çıkarmalarına rağmen, son yıllarda sendika hareketinde birleşmeye doğru eğilim artmıştır. Komünistler, her ülkede olduğu gibi uluslararası alanda da sendikaların birliği için sebatla savaşıyorlar.

Bütün işçi partilerinin ve sendika örgütlerinin eylem birliğini savunan komünistlerin tuttuğu yol gittikçe daha çok destekleniyor. Birliğe doğru bu gidiş, anti-emperyalist savaşta işçi hareketinin olanaklarını artırıyor, şimdiye kadar örgütlenmemiş olan ya da burjuva partilerinin peşinden giden bir kısım proleterlerin işçi hareketine girmeleri için imkânlar sağlıyor.

İşçi sınıfının birliğe kavuşmasını amaç edinen komünistler, siyasal ve ideolojik eylemlerini iyileştireceklerdir.

Finans kapitalin egemenliği ve tekelci devletlerin uyguladığı «tarım programı», küçük ve orta halli köylülerin büyük bir kesimini yıkıma götürüyor. Son zamanlarda küçük ve orta halli köylüler, bu tedbirlere karşı artan bir direnme gösteriyor, şehir emekçilerinin de desteklediği yığinsal aksiyonlar yapıyorlar. İşçi-köylü birliğinin sağlamlaşması, tekellere ve tekel egemenliğine karşı yürütülen savaşın başarısı için gerekli başlıca koşullardan biridir.

Büyük kapital, şehirlerdeki orta tabaka çoğunlunun hayati çıkarlarını çiğniyor. Bunun için orta tabaka halktan geniş yığınlar, aralarında birlik olmasına ve burjuva ideolojisine bir eğilim göstermelerine rağmen, kendi çıkarları ve ortak demokratik istekler uğrunda savaşa giriyorlar. Bun-

ların arasında, işçi sınıfıyla eylem birliğinin hayati önemi gittikçe daha iyi anlaşılıyor.

Çağımızda bilim doğrudan doğruya bir üretim gücüne dönüşüyor, ücretli işçilerin safları çok sayıda aydınlarla doluyor. Aydınların sosyal çıkarları işçi sınıfınıninkıyla birleşip kaynaşıyor, yaratıcılık istekleri ise, kârı her şeyden üstün tutan tekel sahiplerinin çıkarıyla çarpışıyor. Çeşitli aydın gruplarının durumlarında önemli ayrılıklar bulunmasına rağmen, gittikçe büyüyen kesimi tekellerle ve hükümetin emperyalist politikasıyla çatışıyor. Burjuva ideolojisindeki bunalım ve sosyalizmin çekici gücü, aydınların anti-emperyalist savaşa girmelerini kolaylaştırıyor. Beden ve akıl emeği işçilerinin birliği, barış, demokrasi, sosyal ilerleme, üretimin, kültür ve haberleşme kuruluşlarının demokratik yolla denetlenmesi, öğretimin halk yararına geliştirilmesi uğrunda gittikçe daha önemli bir güç haline alıyor.

Köylülerin, şehir orta tabakasının ve aydınların çıkarının işçi sınıfının kine yaklaşması ve aralarında artan işbirliği, tekel egemenliğinin sosyal temelini daraltıyor, iç çelişikliklerini keskinleştiriyor ve geniş halk yığınlarının tekellere, emperyalizme karşı savaşa hazır olmasını kolaylaştırıyor.

Batı Avrupa'da, Amerika'da, Japonya'da, Türkiye ve daha başka ülkelerde artan öğrenci sayısı ve bunların güçlenen siyasal eylemleri toplumsal hayatın önemli bir etkeni haline gelmiştir.

Gençliğin eylemleri, çağdaş burjuva toplumundaki derin bunalımı yansıtır. Emekçiler, özellikle, aşırı bir sömürüye tâbi tutulan ve kapitalizmde kendisi için bir gelecek görmeyen işçi gençlik, sınıf savaşına daha canla başla katılıyor, sendikalara, komünist partisine ve diğer demokratik örgütlere giriyor. Geniş öğrenci yığınları, yalnız geri öğretim düzeninin yetersizliklerine karşı, öz örgütlerine kavuşma ve merkez öğretim yönetimine faal olarak katılma hakları için değil, aynı zamanda, egemenlik süren sınıfların politikasına karşı da çıkışlarda bulunuyor. Viyetnam halkının savaşından ve emperyalizme karşı yürütülen diğer kahramanca savaş örneklerinden esinlenen ve sayıları gittikçe artan gençler, emperyalizme karşı, demokrasi, barış ve sosyalizm uğrunda yapılan büyük halk hareketlerine katılıyorlar.

Komünistler gençlik hareketinin gelişmesine büyük bir değer veriyor, bu harekete canla başla katılıyor. Gençler arasında bilimsel sosyalizm fikirlerini yayıyor, gençliği etkileyebilecek çeşitli sözde devrimci fikirlerin tehlikesini gözler önüne seriyor, emperyalizme karşı savaşta, çıkarlarını savunmada, doğru yolu bulmalarına yardım ediyor.

Gençlik önünde, yalnız işçi hareketiyle ve onun komünist öncüleriyle sıkı bağlar kurmak suretiyle gerçekten devrimci ufuklar açılabilir.

Çağımızın önemli bir özelliği de, anti-emperyalist harekete, özellikle barış savaşına kadınların yığınlar halinde katılmasıdır. Bu, Viyetnam'daki Amerikan saldırganlığına karşı yapılan yığinsal çıkışlarda en parlak biçimde görülmektedir. Üretimde ve başka iş alanlarında çalışan kadınların

sayısı artıyor, siyasal bilinçleri yükseliyor, sosyal ve ekonomik haklar uğrunda yürüttükleri savaş yaygınlaşıyor. Kadınlar, emeklerinin ödenmesinde her türlü ayırım yapılmasına son verilmesi, vatandaşlık haklarında tam eşitlik, annelik haklarının savunulması için tedbirler alınmasını istiyorlar. İşçilerin ve demokratik güçlerin savaşına gittikçe daha aktif olarak katılıyor, sendikalarındaki sayıları artıyor. Eşit haklı olarak faaliyetlerine katıldıkları komünist partileri, kadınların isteklerini azimle destekliyor, bağımlılıktan kurtulmalarına yardım ediyor, onlara genel demokratik hareketin önemli bir unsuru gözüyle bakıyorlar.

Kadınlara tam eşit haklar tanıyan ve bu haklarını güvence altına alan sosyalist ülkelerin örneği, kapitalist dünyadaki kadınların savaşını daha da çekici bir hale getirmiş bulunuyor.

Birçok kapitalist ülkede sosyal çelişikliklerin büyük ölçüde keskinleşmesi sonucunda, devrimci işçi hareketinin, tekellere ve emperyalistlere karşı yürüttüğü savaşın temeli üzerinde, dine inananlarla birlik kurma olanakları yaratılmıştır. Katolik kilisesi ve diğer çeşitli dinler ideolojik bir bunalım içindedir. Bu bunalım, onların yüzyıllar boyunca kurulmuş görüş ve yapılarını temelden sarsıyor. Kimi ülkelerde komünistlerle geniş demokratik katolik yığınlar ve başka dinlerden insanlar arasında eylem birliği gelişiyor; aralarında harp ve barış, kapitalizm ve sosyalizm, yeni-sömürgecilik ve gelişen ülkeler sorunları gibi konular üzerinde diyaloglar yapılıyor. Emperyalizme karşı, demokrasi ve sosyalizm uğrunda eylem birliği, onların arasında da aktüel bir önem kazanmıştır. Komünistlerin kanısınca, işte bu yolla – yani geniş temaslar kurma ve ortak eylemler yoluyla – dine inanmış yığınlar, anti-emperyalist savaşta ve köklü sosyal dönüşümlerde aktif birer güç haline gelmektedirler.

Belirli bir ülkenin ekonomisinde tekellerin rolünü önemli derecede kısıtlıyacak, büyük kapitalin egemenliğine son verecek ve sosyalizm uğrunda savaşın sürdürülmesine en elverişli olanakları sağlayacak köklü siyasal ve ekonomik dönüşümlere yol açacak bir siyasal birlikte bütün demokratik akımları birleştirmek için elverişli koşullar tekellere ve emperyalizme karşı eylem birliği yapılması sırasında yaratılır. Bu demokratik birliğin başlıca gücü işçi sınıfıdır. Yukarıda gösterilen amaca erişilmesine, her şeyden önce, işçi sınıfının ve geniş halk tabakalarının türlü biçimlerde yapacağı güçlü yığınsal çıkışlar yardım edecektir. Parlamento faaliyetinin bütün olanaklarından yararlanan komünistler, demokrasi ve sosyalizm uğrunda savaşta en önemli koşulun, işçi sınıfının ve bütün emekçilerin yığınsal hareketini yaygınlaştırmak olduğunu belirtirler.

Sömürgecilik düzeninin çöküşü, emperyalizmin mevzilerini önemli derecede zayıflatmıştır. *Son on yıl içinde, dünya devrim sürecinde, Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının yürüttüğü anti-emperyalist hareketin rolü büyümeye devam etmiştir.* Kimi ülkelerde bu hareket anti-kapitalist bir öz kazanmıştır.

Asya ve Afrika ülkelerinden çoğunda ulusal kurtuluş hareketi yeni bir

aşamaya girmiştir. Bu bölgelerde çok sayıda ulusal devletler doğmuş, bunlar dünyanın siyasal yapısında önemli bir değişiklik meydana getirmiş ve güçler oranının emperyalizm zararına değişmesine yardım etmişlerdir. Eski sömürgeci imparatorluklar hemen hemen tamamıyla ortadan kalkmıştır.

Sömürgeci devletlerin elindeki son bölgelerden biri, Afrikanın güney kısmıdır. Orasının kurtuluşu, Afrika'nın ve barış davasının geleceği için son derecede önemlidir. Angola, Mozambik, Gine-Bisau, Zimbabve, Namibya ve Güney Afrika halklarının yürüttüğü silâhlı savaşlar, emperyalistlerce desteklenen faşist ve ırkçı rejimlere ağır darbeler indiriyor, Afrika devrimi önünde yeni, geniş zafer ufukları açıyor.

Arap kurtuluş hareketi, dünya emperyalizmine karşı savaşta büyük bir rol oynuyor, Orta Doğu ve Afrika'daki bütün anti-emperyalist harekete olumlu bir etki yapıyor. Arap halklarının emperyalizme ve İsrail saldırısına karşı savaşı, dünyadaki özgürlük ve sosyalizm güçlerinin uluslararası emperyalizme karşı yürüttüğü ortak savaşın bir parçasıdır.

Stratejik bakımdan önemli olan ve zengin petrol kaynaklarına sahip bulunan bu bölgede ulusal kurtuluş hareketlerinin büyümesi ve halkların sosyal alanda ilerlemeleri, emperyalistlerde ve petrol tekellerinde derin bir kin uyandırıyor. Onlar bu hareket karşısında entrikalar çeviriyor, komplolar kuruyor, harpler çıkarıyor ve türlü saldırılara geçiyorlar.

Bu hareketlere karşı koymak, komploları suya düşürmek, kazanılan bütün başarıları korunmak için köklü sosyal ekonomik dönüşümler yapmak, ulusal ilerici cepheler meydana getirmek, geniş yığınlara ve ulusal ilerici güçlere demokratik özgürlükler tanımak lazımdır. Ve bunların önemi pek büyüktür.

Kurtuluşa kavuşmuş ülkelerde sosyal bir ayrışım gelişiyor. Bir yanda işçi sınıfı, köylüler, diğer demokratik güçler, bu arada yurtsever küçük burjuva tabakalarıyla, öte yanda emperyalistler, gerici iç güçler ve ulusal burjuvazinin emperyalistlerle uyuşma yolunu seçen unsurları arasında çatışma şiddetleniyor.

Bir sıra genç devletlerde işçi sınıfının sosyal rolü ve siyasal aktifliği artmıştır. Asya ve Afrika ülkelerinin genç proletaryasıyla, sosyalist ülkelerin, kapitalist devletlerin işçi sınıfı arasındaki uluslararası bağlar gittikçe kuvvetleniyor.

Emekçi köylüler büyük devrimci olanaklara sahiptir. Onlar, emperyalizme karşı, halkların ulusal kurtuluşları ve genç devletlerin bağımsızlıklarının sağlamlaşması uğrunda savaşımlara faal olarak katılıyorlar. Komünistler, köylü yığınları arasındaki faaliyetlerini artırıyor, onlar arasında proleter ideolojisini yayıyor.

Siyasal egemenliği, bağımsızlığı sağlamlaştırma ve savunma ödevinin yanısıra, bağımsız Asya ve Afrika devletlerinin çoğunda, ekonomik geri kalmışlığı gidermek, bağımsız ulusal bir ekonomi ve kendi sanayilerini kurmak, halkın yaşama düzeyini yükseltmek, toplumsal gelişmenin başlıca sorunları haline gelmiştir.

Bu sorunların çözülmesi, köklü sosyal-ekonomik dönüşümlerin ve emekçi köylüler yararına bu köylülerin katılması ile demokratik tarımsal reformların yapılmasını, tarihe karışmış derebeylik ve derebeylik-öncesi ilişkilerin ortadan kaldırılmasını, yabancı tekellerin nüfuzunun kınılmasını, toplumsal ve siyasal hayatın, devlet cihazının köklü olarak demokratikleştirilmesini, ulusal kültürün yeniden canlandırılıp ilerici geleneklerinin geliştirilmesini, devrimci partilerin güçlendirilmesini ve böylelerinin bulunmadığı yerlerde kurulmalarını gerektirmektedir.

Şimdi bu devletlerdeki aktüel toplumsal gelişme sorunları, yalnız kendi halklarıyla yeni-sömürgecilik arasında amansız savaşı değil, aynı zamanda iç sosyal çatışmaları da kapsıyor. Asya ve Afrika'daki bağımsız ülkeler için sosyalist ülkelerle dostluk ilişkileri ve etkili bir işbirliği kurmanın önemi büyüktür.

Kurtulan ülkelerde, çağımızdaki devrim koşullarının etkisiyle, ilerici sosyal gelişme alanlarında kendine özgü biçimler belirdi, devrimci demokratik güçlerin rolü büyüdü. Genç devletlerden bazıları kapitalist olmayan bir yola girmiş bulunuyor. Bu yol eski sömürgecilikten miras kalma geriliği yok edebilecek ve sosyalist gelişmeye geçebilmeyi sağlayacak koşullar yaratmaktadır. Bu ülkelerde sosyalizme yönelme, büyük güçlükler ve imtihanlardan geçerek kendisine yol açmaktadır. Onlar, emperyalizme ve yeni-sömürgeciliğe karşı amansız bir savaş yürütmektedirler.

Kapitalist gelişme yolunu seçen ülkeler, önlerine çıkan bellibaşlı problemlerden hiçbirini çözemediler. Halkın günden güne artan hoşnutsuzluğu ile karşılaşan bu ülkelerdeki gerici iç güçler, emperyalizmden gördükleri destekle, demokratik özgürlüklere karşı saldırıya geçiyor, birçok hallerde de yığınların demokrasi ve yurtseverlik hareketlerini kıyasıya bastırıyorlar. İrtica, ulusal, etnik, dinsel ayrılıkları körüklüyor, kabileler ve ayrı dil grupları arasında anlaşmazlıklar çıkarıyor, bu suretle bu ülkelerin elde ettikleri bağımsızlığı tehlikeye düşürüyor.

Emperyalizm, özellikle ilerici rejimli ülkelere düşmanca davranıyor. Bu memleketleri, seçtikleri yoldan saptırmak amacıyla, oralardaki partileri yozlaştırmaya, kültür kurumlarını, yığınsal haberleşme araçlarını etkileri altında bulundurmaya çaballıyor. Karşı-devrimci hareketler organize ediyor, devlet dairelerinde ve ordudaki gerici unsurları destekliyor, yurtseverler arasında düşmanlık tohumları saçmak amacıyla anti-komünizmden yararlanmaya çalışıyor.

Ulusal gelişme ve sosyal ilerleme sorunlarını çözebilmek, yeni-sömürgeciliğin sızmasına etkili surette karşı koyabilmek için, halk yığınlarını aktifleştirmek, proletarya ile köylülerin rolünü artırmak, emekçi gençliği, üniversite öğrencilerini, aydınları, şehirlerdeki orta tabakaları, ordudaki demokratik çevreleri, bütün yurtsever ilerici güçleri birleştirmek lâzımdır. Komünist ve işçi partileri işte bu birleşmeyi sağlamak için çalışıyorlar.

Komünistler, halklarının özgürlüğünü, ulusal bağımsızlığını ve sosyalist yarınlarnı savunuyorlar. Onlar, bilimsel sosyalizm idelerinin yayıcıları,

ulusal kurtuluş hareketinin öncü savaşçılarıdır. Bu hareketin çıkarları ve yakın bir zamanda kurtulmuş olan halkların sosyal ilerlemeleri, komünist partileriyle diğer yurtsever ve ilerici güçler arasında sıkı bir işbirliğini gerektiriyor. Komünizm düşmanlığı, komünistlerin baskı altında tutulması, halkların ulusal ve sosyal kurtuluşlarının zararına.

Lâtin Amerika ülkelerinden çoğu, daha geçen yüzyılın başlarında bağımsız devletler olmuşlardır. Genel olarak uzun bir kapitalist gelişme yolunda yürümüşlerdir. Şimdi oralarda, savaş sürecinde, sayıca bir hayli kalabalık şehir ve köy proletaryası biçimlenip büyümekte ve kuvvetlenmektedir. Bütün *Lâtin Amerika* ülkelerinde komünist partileri faaliyettedir.

Lâtin Amerika halkları, bu kıtayı kendi stratejik cephe gerisi sayan, bağımlı bir duruma sokan ortak sömürücüleri ve baş belâları Amerikan emperyalizmine karşı savaşıyorlar.

Bu halklardan bazıları hâlâ sömürge esaretine karşı mücadele ediyor. Gerçek ulusal egemenlik ve ekonomik bağımsızlık uğrunda yürütülen savaş, kapitalist sömürüye, her şeyden önce de yabancı ve yerli tekellere ve büyük toprak ağalarına karşı verilen savaşla birleşmiştir. Birçok ülkede derebeylik kalıntıları ve topraksız köylüler vardır. Bunlar, kıtanın gelişmesinde pek olumsuz etkiler yapan zalim diktatörlüklere karşı, demokratik istekler uğrunda savaşlar yürütülüyor.

Küba devrimi, *Lâtin Amerika*'da emperyalizm zulmünün zincirlerini parçaladı ve Amerika kıtasında ilk sosyalist devletin kurulmasıyla sonuçlandı. Böylelikle, bu kıtada tarihsel bir dönüm yaptı ve devrim hareketini yeni bir aşamaya yükseltti. Şimdi, dünyanın bu bölgesinde savaşçı demokratik ve anti-emperyalist hareketler, sosyalizme yol açan devrimsel süreçler gelişiyor.

Lâtin Amerika proletaryası, komünist ve işçi partileri, anti-emperyalist harekette gittikçe daha önemli bir rol oynuyorlar. İşçi sınıfının varlığı ve faaliyeti, bu hareketin ileri doğru gelişmesinin sağlam bir güvencesidir. Geniş halk yığınlarının ekonomik ve siyasal istekleri ve devrimci amaçları uğrunda savaşları çeşitli biçimlerde cereyan ediyor. Halk hareketi, *Lâtin Amerika*'da, emperyalizmin saldırganlığına ve iç gericiyle karşı savaşta savaşa ileri doğru hamleler yapıyor. Bazı ülkede silâhlı savaş yolundan yararlanılıyor. Savaşlar sürdürülürken işçi sınıfının savaş gücü artıyor, köylüler bilinçleniyor, köylü halk yığınları ayaklanıyor. Böylece işçi ve köylü birliğinin temelleri atılıyor.

Geniş halk yığınları, öğrenciler, ilerici aydınlar, şehir halkının orta sınıfından sayısız çevreler proletarya ile birlikte eylemlerde bulunuyor. Gerici rejimlere karşı ortak eylemler ve anti-emperyalist birlik, gittikçe büyük bir güç kazanıyor.

Sömürücülüğe, geniş halk yığınlarının yoksulluğuna ve emperyalizm boyunduruğuna karşı savaş alevlendikçe, ilerici istekler, dindar çevrelerin ilerici kesimlerinde de yankılar uyandırıyor. Bazı ülkelerdeki silâhlı kuvvetler arasında yurtsever, demokratik eğilimler gelişiyor.

Sosyalist sistemle işçi ve ulusal kurtuluş hareketleri arasındaki birliğin kuvvetlenmesi, anti-emperyalist savaşın gelişmesi için son derecede önemlidir.

III

Dünyadaki çağdaş sosyal ve siyasal durum, emperyalizme karşı güdülen savaşın yeni bir aşamaya yükseltilmesine elverişlidir. Emperyalizme karşı hücumu daha da güçlendirerek kesin bir üstünlük sağlanabilir, emperyalizmin saldırganlık ve harp siyaseti yenilgiye uğratılabilir. Bu da bütün kıtalarda konke ve pratik tedbirler alınmasını gerektirir; böylece demokratik ve ilerici güçlere ve insanlığı endişelendiren önemli sorunların, yani barış ve halkların güvenliği sorunlarının çözülmesiyle ilgilenen herkesin önünde aydın ufuklar açılabilir.

Toplantıda temsil edilen komünist ve işçi partileri, kendi tarihsel sorumluluklarını takdir ederek dünyadaki bütün komünistleri, emperyalizme karşı, barış, özgürlük ve ilerleme uğrunda savaşmaya hazır olan herkesi eylem birliğini çağırır.

Eylem birliğinin birinci amacı, *kahraman Viyetnam halkını her bakımdan desteklemektir.* Danışma Toplantısı, barış ve ulusal bağımsızlık işine candan bağlı herkesi, Amerikan emperyalizminin müdahale ordularını Viyetnam'dan geri çekmeye, bu ülkenin iç işlerine karışmaya son vermeye ve Viyetnam halkının kendi sorunlarını kendi başına çözümleme hakkına saygı göstermeye zorlamak için savaşı şiddetlendirmeye çağırır. Viyetnam yurtseverlerinin kesin zaferinin, emperyalistlerin dikta ve keyfi hareket politikasına karşı savaşan halkların durumunun kuvvetlenmesinde büyük bir önemi vardır. Bu zaferi yaklaştırmak için sosyalist sistemdeki bütün devletlerin birbirleriyle uyuşan tedbirler alması, bütün komünist ve işçi partilerinin, bütün ilerici partilerin ve yığinsal demokratik örgütlerin, ayrıca özgürlük ve barışı seven tüm güçlerin ortak gayretlerde bulunması gerekir. Toplantı, Güney Viyetnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükümetinin kurulmasını selâmlar ve bunu Viyetnam halkının kahramanlıklarla dolu kurtuluş savaşının önemli bir aşaması olarak karşılar. Toplantı, Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesince teklif edilen on madde esasına dayanıldığı takdirde başarılı olması tamamen mümkün Paris görüşmelerinin bu şekilde sonuçlanması uğrunda savaşmaya çağırır.

Anti-emperyalist güçlerin ortak eylemler zincirinin esaslı bir halkası, eskiden olduğu gibi şimdi de harp tehlikesine, halkları bugün de yığinsal imha ile tehdit eden dünya nükleer harbine karşı ve bütün dünya barışı uğrunda yürütülen savaştır. Sosyalist ülkelerin, uluslararası işçi sınıfının, ulusal kurtuluş hareketinin, bütün barışsever devletlerin, sosyal örgütlerin ve yığın hareketlerinin birleşik gayretleri sayesinde dünya harbi önlenbilir.

Barışın savunulması, ayrı ayrı sosyal kuruluşları olan devletlerin barış içinde birlikte yaşamalarını emperyalistlere kabul ettirmek yolundaki savaşla sıkı sıkıya bağlıdır. Barış içinde yanyana yaşamak, egemenlik, eşitlik,

küçük yada büyük her devletin toprak dokunulmazlığı, başka ülkelerin iç işlerine karışmama, bütün halkların kendi sosyal, ekonomik ve siyasal kuruluşlarını kendilerinin serbestçe seçmeleri hakkına saygı ve çözülmemiş uluslararası sorunların siyaset yoluyla, görüşmelerle çözülmesi prensiplerine saygı gösterilmesini gerektirir.

Barış içinde yanyana yaşama siyaseti, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik ve sosyal meselelerinin olumlu bir şekilde çözülmesine yardım eder.

Barış içinde yanyana yaşama siyaseti, ezilmiş halkların, kendi kurtuluş savaşlarında gerekli gördükleri – silâhlı yada silâhsız – yolu seçme haklarıyla bir çelişme teşkil etmediği gibi, gerici rejimleri şu yada bu şekilde desteklemek de değildir. Bütün halkların, emperyalist saldırısından silâhla korunmaya ve bu âdil işte başka halklar tarafından desteklenmeye hakları olduğu da şüphesizdir. Bu, halkların ortak anti-emperyalist savaşının bir kısmıdır.

Barış içinde yanyana yaşama siyaseti, emperyalistlerin kendi iç çelişmelerini uluslararası gerginliği artırma ve harp ocakları yakma yollarıyla çözme denemelerine engel olur. Bu siyaset, sosyal ve siyasal statükonun korunması yada ideolojik savaşın zayıflaması demek değildir. Bu siyaset, emperyalizme karşı güdülen sınıf mücadelesinin ulusal ve uluslararası ölçüde gelişmesine yardım eder. Kapitalist ülkelerdeki emekçilerin ve komünist partilerinin öz, daimî ve münakaşa götürmez hak ve ödevi, tekellerin ve tekel egemenliğinin ortadan kaldırılması, gerçek demokratik rejimin kurulması ve her ne pahasına olursa olsun sosyalist egemenliğin kurulması uğrunda sebatlı bir sınıf savaşı gütmektir. Dünyadaki bütün komünistler bu haklı savaşı desteklerler.

Barış içinde yanyana yaşama siyasetinin gerçekleştirilmesi için gerekli koşullardan biri de, emperyalizme karşı yığınsal eylemlerdir. Harp kundakçılarına, gericilere ve silâh imal eden tekellere karşı yöneltilen bu siyaset, baskı ve sömürünün bütün şekillerine karşı güdülen devrimci savaşına genel çıkarlarına uygundur. Bu siyaset, bütün halklar arasındaki dostluğun sağlamlaşmasına, sosyal kuruluşları birbirinden farklı ülkeler arasında verimli bir ekonomik, bilimsel, teknolojik v.b. işbirliğinin sosyal ilerleme yararına gelişmesine yardım eder.

Komünistler, emperyalist çevrelerin güttüğü uluslararası gerginliği şiddetlendirme siyasetine ve bu çevrelerin soğuk harp günlerine dönme denemelerine karşı savaşmayı ödev bilirler. Komünistler halkların en aktüel ve en kuvvetli isteklerinden biri olan gerginliğin azaltılması isteğinden yandılar.

Barışın korunması için en âcil iş nükleer silâhların yayılmasını önlemek, bu silâhların yayılmamasıyla ilgili anlaşmayı hayata geçirmektir. Komünistler bu anlaşmanın tastikinden yana olup, bunu nükleer silâhsızlanma ve nükleer silâh stoklarının imhası yolunda alınacak tedbirler zincirinin bir halkası olarak kabul ederler. Nükleer silâhların kanun dışı edilmesi, ayrıca nükleer silâh üretimine ve denemelerine son verilmesi de sağlanılmalıdır.

Dünyanın ayrı ayrı yerlerinde nükleer silâhsız bölgeler yaratılmasının uluslararası havanın düzelmesi ve devletler arasında karşılıklı güvenin sağlanmasında büyük bir pratik önemi olabilir. *Başlıca gayretleri nükleer silâhların yasak edilmesine yöneltmek zorunludur. Nükleer enerji yalnız barışçı amaçlarla kullanılmalıdır.*

Amerikan ordularının Viyetnam'da geniş ölçüde kullandıkları bakteryolojik ve kimyasal silâhların etkili bir şekilde yasak edilmesi uğrunda güdülen savaşı şiddetlendirmek zorunludur.

Halkların temel menfaatleri, militarizmin bütün biçimlerine, özellikle Birleşik Amerika'nın ve öbür emperyalist devletlerin harp sanayii kompleksine karşı güdülen savaşın şiddetlendirilmesini gerektirir. Bugün silâhlanma yarışının yuttuğu paranın emekçilerin yaşama şartlarının iyileştirilmesine, sağlık ve eğitim işlerinin geliştirilmesine ve gelişen ülkelere yardım olarak harcanması için, bütün barışsever güçleri, harp bütçelerinin esaslı bir şekilde kısılması ve etkili bir uluslararası kontrol altında bütün dünyada tam bir silâhsızlanmaya gidilmesi yolundaki savaşı şiddetlendirmeye çağırırız.

Barış uğrundaki savaşta, ortak sorunların yanıbaşında, ayrı ayrı kıtalar ve bölgelerde güvenliğin sağlanmasıyla ilgili özel yada bölgesel bir mahiyeti olan çok önemli meseleler de vardır. Birbirleriyle sıkı sıkıya bağlı olan bu meselelerin çözülmesi, bütün komünistlerin, bütün anti-emperyalist güçlerin ve tüm halkların çıkarı ve isteğine uygundur.

Dünya barışı harp bloklarının ortadan kaldırılmasını gerektirir. Komünist ve işçi partileri, emperyalist kuvvetler tarafından zorla kabul ettirilen askeri blokların ve başka devletlerin toprakları üzerinde yabancı askeri üslerin devletler arasında işbirliğine engel olduğunu kabul etmişlerdir. Güvenliğin tam garantisi ve bütün Avrupa ülkelerini ilerleme şartlarından biri, Avrupa ülkeleri arasında eşit haklara saygıya ve bütün Avrupa uluslarının birleşik gayretlerine dayanan etkili bir güvenlik sisteminin kurulması olmalıdır. Sosyalist ülkeler bu görüşle hareket ederek, NATO'nun ve Varşova Antlaşmasının aynı zaman dağıtılmasını zaten teklif etmişlerdir.

Toplantı, başta Birleşik Amerika, Alman Federal Cumhuriyeti ve Büyük Britanya olmak üzere, emperyalist devletlerin NATO'nun faaliyetini daha da genişletmek yolundaki kısırtıcı çabalarını takbih eder. Özellikle NATO'nun dağıtılması, bütün blokların, başka ülkelerin topraklarındaki bütün yabancı askeri üslerin dağıtılması ve sağlam bir kollektif güvenlik sisteminin kurulması yolunda kesin bir adım olabilir. Halklar, barışın yararına uygun olarak, emperyalist devletlerden, nükleer silâh taşıyan bombardıman uçaklarının yabancı topraklar üzerinde uçmalarına son vermelerini, nükleer silâh taşıyan gemilerin ve denizaltıların yabancı limanlara girmelerini yasak etmelerini, herhangi bir cebri hareketten ve kuvvet kullanma tehdidinden vazgeçmelerini ister.

Avrupa halklarının kaygı ve ümitlerinde birinci yeri alan mesele, Avrupa'da sağlam bir güvenliğin gerçekleştirilmesidir. Varşova Antlaşması

küçük yada büyük her devletin toprak dokunulmazlığı, başka ülkelerin iç işlerine karışmama, bütün halkların kendi sosyal, ekonomik ve siyasal kuruluşlarını kendilerinin serbestçe seçmeleri hakkına saygı ve çözülmemiş uluslararası sorunların siyaset yoluyla, görüşmelerle çözülmesi prensiplerine saygı gösterilmesini gerektirir.

Barış içinde yanyana yaşama siyaseti, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik ve sosyal meselelerinin olumlu bir şekilde çözülmesine yardım eder.

Barış içinde yanyana yaşama siyaseti, ezilmiş halkların, kendi kurtuluş savaşlarında gerekli gördükleri — silâhlı yada silâhsız — yolu seçme haklarıyla bir çelişme teşkil etmediği gibi, gerici rejimleri şu yada bu şekilde desteklemek de değildir. Bütün halkların, emperyalist saldırısından silâhla korunmaya ve bu âdil işte başka halklar tarafından desteklenmeye hakları olduğu da şüphesizdir. Bu, halkların ortak anti-emperyalist savaşının bir kısmıdır.

Barış içinde yanyana yaşama siyaseti, emperyalistlerin kendi iç çelişmelerini uluslararası gerginliği artırma ve harp ocakları yakma yollarıyla çözme denemelerine engel olur. Bu siyaset, sosyal ve siyasal statükonun korunması yada ideolojik savaşın zayıflaması demek değildir. Bu siyaset, emperyalizme karşı güdülen sınıf mücadelesinin ulusal ve uluslararası ölçüde gelişmesine yardım eder. Kapitalist ülkelerdeki emekçilerin ve komünist partilerinin öz, daimî ve münakaşa götürmez hak ve ödevi, tekel-lerin ve tekel egemenliğinin ortadan kaldırılması, gerçek demokratik rejimin kurulması ve her ne pahasına olursa olsun sosyalist egemenliğin kurulması uğrunda sebatlı bir sınıf savaşı gütmektir. Dünyadaki bütün komünistler bu haklı savaşı desteklerler.

Barış içinde yanyana yaşama siyasetinin gerçekleştirilmesi için gerekli koşullardan biri de, emperyalizme karşı yığınsal eylemlerdir. Harp kundakçalarına, gericiilere ve silâh imal eden tekelere karşı yöneltilen bu siyaset, baskı ve sömürünün bütün şekillerine karşı güdülen devrimci savaşına genel çıkarlarına uygundur. Bu siyaset, bütün halklar arasındaki dostluğun sağlamlaşmasına, sosyal kuruluşları birbirinden farklı ülkeler arasında verimli bir ekonomik, bilimsel, teknolojik v.b. işbirliğinin sosyal ilerleme yararına gelişmesine yardım eder.

Komünistler, emperyalist çevrelerin güttüğü uluslararası gerginliği şiddetlendirme siyasetine ve bu çevrelerin soğuk harp günlerine dönme denemelerine karşı savaşımayı ödev bilirler. Komünistler halkların en aktüel ve en kuvvetli isteklerinden biri olan gerginliğin azaltılması isteğinden yandırırlar.

Barışın korunması için en âcil iş nükleer silâhların yayılmasını önlemek, bu silâhların yayılmamasıyla ilgili anlaşmayı hayata geçirmektir. Komünistler bu anlaşmanın tastikinden yana olup, bunu nükleer silâhsızlanma ve nükleer silâh stoklarının imhası yolunda alınacak tedbirler zincirinin bir halkası olarak kabul ederler. Nükleer silâhların kanun dışı edilmesi, ayrıca nükleer silâh üretimine ve denemelerine son verilmesi de sağlanılmalıdır.

Dünyanın ayrı ayrı yerlerinde nükleer silâhsız bölgeler yaratılmasının uluslararası havanın düzelmesi ve devletler arasında karşılıklı güvenin sağlanmasında büyük bir pratik önemi olabilir. *Başlıca gayretleri nükleer silâhların yasak edilmesine yöneltmek zorunludur. Nükleer enerji yalnız barışçı amaçlarla kullanılmalıdır.*

Amerikan ordularının Viyetnam'da geniş ölçüde kullandıkları bakteryolojik ve kimyasal silâhların etkili bir şekilde yasak edilmesi uğrunda güdülen savaşı şiddetlendirmek zorunludur.

Halkların temel menfaatleri, militarizmin bütün biçimlerine, özellikle Birleşik Amerika'nın ve öbür emperyalist devletlerin harp sanayii kompleksine karşı güdülen savaşın şiddetlendirilmesini gerektirir. Bugün silâhlanma yarışının yuttuğu paranın emekçilerin yaşama şartlarının iyileştirilmesine, sağlık ve eğitim işlerinin geliştirilmesine ve gelişen ülkelere yardım olarak harcanması için, bütün barışsever güçleri, harp bütçelerinin esaslı bir şekilde kısılması ve etkili bir uluslararası kontrol altında bütün dünyada tam bir silâhsızlanmaya gidilmesi yolundaki savaşı şiddetlendirmeye çağırırız.

Barış uğrundaki savaşta, ortak sorunların yanıbaşında, ayrı ayrı kıtalar ve bölgelerde güvenliğin sağlanmasıyla ilgili özel yada bölgesel bir mahiyeti olan çok önemli meseleler de vardır. Birbirleriyle sıkı sıkıya bağlı olan bu meselelerin çözülmesi, bütün komünistlerin, bütün anti-emperyalist güçlerin ve tüm halkların çıkarı ve isteğine uygundur.

Dünya barışı harp bloklarının ortadan kaldırılmasını gerektirir. Komünist ve işçi partileri, emperyalist kuvvetler tarafından zorla kabul ettirilen askeri blokların ve başka devletlerin toprakları üzerinde yabancı askeri üslerin devletler arasında işbirliğine engel olduğunu kabul etmişlerdir. Güvenliğin tam garantisi ve bütün Avrupa ülkelerinin ilerleme şartlarından biri, Avrupa ülkeleri arasında eşit haklara saygıya ve bütün Avrupa uluslarının birleşik gayretlerine dayanan etkili bir güvenlik sisteminin kurulması olmalıdır. Sosyalist ülkeler bu görüşle hareket ederek, NATO'nun ve Varşova Antlaşmasının aynı zaman dağıtılmasını zaten teklif etmişlerdir.

Toplantı, başta Birleşik Amerika, Alman Federal Cumhuriyeti ve Büyük Britanya olmak üzere, emperyalist devletlerin NATO'nun faaliyetini daha da genişletmek yolundaki kışkırtıcı çabalarını takbih eder. Özellikle NATO'nun dağıtılması, bütün blokların, başka ülkelerin topraklarındaki bütün yabancı askeri üslerin dağıtılması ve sağlam bir kollektif güvenlik sisteminin kurulması yolunda kesin bir adım olabilir. Halklar, barışın yararına uygun olarak, emperyalist devletlerden, nükleer silâh taşıyan bombardıman uçaklarının yabancı topraklar üzerinde uçmalarına son vermelerini, nükleer silâh taşıyan gemilerin ve denizaltıların yabancı limanlara girmelerini yasak etmelerini, herhangi bir cebri hareketten ve kuvvet kullanma tehdidinden vazgeçmelerini ister.

Avrupa halklarının kaygı ve ümitlerinde birinci yeri alan mesele, Avrupa'da sağlam bir güvenliğin gerçekleştirilmesidir. Varşova Antlaşması

ükelerinin 1966'da Bükreş'te ve 1969'da Budapeşte'de yapılan toplantılarıyla 1967'de Karlovi Varı'de yapılan konferansta, Avrupa'da bir güvenlik sistemi kurmakla ilgili konkre bir faaliyet ve tedbirler programı hazırlanmıştır.

Avrupa'da halen mevcut sınırların, özellikle Oder-Nayse sınırıyla Alman Federal ve Alman Demokratik cumhuriyetleri arasındaki sınırların dokunulmazlığı, Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda hukuki bakımdan tanınması, Batı Almanya'nın eline ne şekilde olursa olsun atom silâhı verilmemesi, Alman Federal Cumhuriyeti'nin bütün Almanya'yı temsil etme iddialarından vazgeçmesi, Batı Berlin'in özel bir siyasal bütün olarak tanınması, Münih diktasının başlangıçtan beri yürürlükte olmamasının kabulü ve bütün yeni-nazi kurullarının yasaklanması için savaşmak zorunludur. Avrupa barışı ve güvenliği Batı Almanya'daki intikamcı kuvvetlere gem vurulmasını, Avrupa halklarının kendi kıtalarında kendilerinin hâkim olmalarını, Birleşik Amerika'nın bu kıtanın iç işlerine karışmamasını, Avrupa devletleri arasında karşılıklı menfaate dayanan ekonomik, bilimsel ve teknik işbirliği kurulmasını, ayrıca bu ülkeler arasındaki gerginliğin gerçekten azalmasını ve karşılıklı güvene dayanan ilişkilerin kurulmasını gerektirir.

Tarafsız devletlerin dokunulmazlığı prensiplerine mutlak surette saygı gösterilmelidir. Bu devletler, gerginliğin azaltılması ve barışın sağlanması ruhuyla hareket etme alanında bütün imkânlardan faydalanırlarsa, barış içinde yanyana yaşama siyasetine önemli bir katkıda bulunabilirler.

Bu yönlerin hepsinde büyük bir faaliyet göstermek gerekir. Avrupa'nın güvenliği meselesine girişkenlik ruhuyla, konkre ve pratik tedbirlere varma gayesiyle yaklaşılmalıdır.

Bu barışçı girişimlerin başında, büyük bir Avrupa halkları kongresi toplamak gelir. Bu kongre, bütün Avrupa devletleri arasında bir danışma toplantısı yapılmasını kolaylaştırır ve buna hazırlık olur.

Toplantı, dünya kamu oyunu, emperyalizmin saldırı hareketlerinin devamlı hedefleri olan ülke ve halkları, yani Alman Demokratik Cumhuriyeti'ni, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni ve bütün Kore halkını faal bir şekilde desteklemeye davet eder. Toplantı, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler Teşkilâtındaki kanuni haklarının tanınması ve hâlen Birleşik Amerika'nın askerî işgali altında bulunan Formosa adasının geri verilmesinden yanadır. Küba Cumhuriyeti'ni savunmak, Lâtin Amerika'daki ve bütün dünyadaki komünistlerle bütün diğer devrimci ve anti-emperyalist güçlerin ödevidir.

Biz komünistler, emperyalizmin bütün saldırganlık hareketlerine, emperyalizmin ayrı ayrı yerlerde harp çıkarmasına ve dünyanın herhangi bir köşesinde şu yada bu şekilde müdahalelerde bulunmasına karşı eylem birliğine çağırırız. Emperyalizmin ve İsrail'in yönetici çevrelerinin gütmeğe devam ettikleri siyaset karşısında, İsraili saldırganlar tarafından işgal edilen toprakların geri verilmesini isteyen Arap halklarıyla dayanışma halinde

olduğumuzu bildiririz. Bu, Yakın Doğu'da barışın ve siyasasal düzenin, BMT Güvenlik Konseyi'nin 1967 Kasım'ındaki kararının tamamen hayata geçirilmesine dayanarak yeniden tesisinin âcil ve mutlak şartıdır.

Komünistler, bağımsızlık ve ulusal egemenlikleri uğrunda, emperyalist çevrelerin ve tekellerin bütün ekonomik ve siyasal hegemonyasından kurtuluş uğrunda, emperyalist devletler tarafından zorla kabul ettirilen askeri birlik ve bloklardan ayrılma uğrunda ve bu kıtalarda silâhlanma yarışını şiddetlendirmek, gerginlik ocaklarını muhafaza etmek ve yenilerini yaratmak isteyen emperyalist eğilimlere karşı, yabancı askerî üslerin kaldırılması ve halkların serbestçe gelişmesine yardım eden ilişkilerin kurulması için *Asya, Afrika ve Lâtin Amerika halklarının yürüttükleri savaşa dayanışma halinde olduklarını teyit ederler.*

Dünyamızı sömürgeciliğin pislüğinden tamamen temizlemek, bunun en son ocaklarını söndürmek, yeni ve maske altında gizlenmiş şekilde yeniden doğmasına engel olmak çağımızın buyruğudur.

Bütün iyi niyet sahibi insanları ve tüm demokrasi taraftarlarını, sömürgeciliğin artıklarını temizlemek üzere işbirliğine ve yeni-sömürgecilğe karşı savaşa çağırırız. Biz, Angola, Mozambik, Gine-Risau, Zimbabve, Namibya ve Güney Afrika yurtseverlerini ve bütün ezilen halkları desteklemek için uluslararası çapta kesin tedbirler alınmasından yanayız.

Zamanımızın en önemli sorunlarından biri olup, komünist ve işçi partilerinin kamuoyunun dikkatini çektikleri ve çözümü için kesin olarak savaş-tıkları mesele, birçok ülkelerin ve bazı kıtaların geriliğini, uzun bir sömürgeci ve emperyalist egemenliğinin doğurduğu geriliği ortadan kaldırmaktır.

Şimdi bu ülkelerin başlıca ödevi, ekonomik, sosyal ve siyasal gelişme-dir, bu da yalnız emperyalizmden gerçekten kurtulmakla ve büyük demok-ratik ve devrimci değişiklikler yapmakla mümkündür. Bu meseleyi çözmek için her ülkenin bütün ilerici güçlerini seferber edip birleştirmek, ayrıca bu ülkelerin kendi aralarında ve sosyalist ülkelerle karşılıklı çıkara dayanan ilişkilerini geliştirmek zorunludur.

Faşizm tehlikesine karşı savaşı güçlendirmenin, faşist taraftarı provokasyonlara amansızca karşı koymanın zorunlu olduğuna inanıyoruz. Emperyalizm bunalımının şiddetlendiği, irticain demokratik ve devrimci kuvvetleri ezmek için kaba baskı usûlleri uygulama gayretlerini arttırdığı zaman-larda faşizm faaliyetini artırır. Neo-faşizm Yunanistan iktidarı ele geçirmiş-tir. İspanya'da aşırı sağcılar faşist baskı usûllerine dönmeye yelteniyor ve güçlü yığın hareketini durdurmak için boş gayretler sarfediyorlar. Por-tekiz'de halk hareketinin baskısı altında bunalım geçiren faşizm, terörist siyasetini demagoji ve liberalizasyonla gizlemeye çalışıyor. Batı Alman-ya'da yeni-naziler iktidara geçme isteklerini açıktan açığa ilân ettiler. Başka ülkelerde de yeni-faşist kuvvetler faaliyete geçiyorlar. Yeni-faşizm, gerici hükûmet darbeleri teşkilâtlandıran emperyalist istihbarat servisle-rinin faaliyetiyle birleşiyor.

Faşizmin bütün bu belirtileri, halk yığınlarının gittikçe büyüyen karşıkoyması ile karşılaşılıyor. Bu karşıkoymanın başarılı olması için faşizme karşı olan bütün güçlerin birlikte hareket etmesi, bundan başka tüm komünist ve işçi partilerinin, bütün ülkelerdeki demokratik ve ilerici hareketlerin uluslararası desteğinin kuvvetlendirilmesi gerekir.

Faşist rejimlere karşı güdülen savaş, emperyalizme karşı ve demokratik özgürlükler uğrunda hareketin önemli bir kısmıdır. Siyasal durumları, dünya görüşleri ve dinsel inançları ne olursa olsun, bütün demokratların ve özgürlük taraftarlarının ortak ödevi, İspanya ve Portekiz hükümetleri, Yunanistan'da gerici albaylar cuntası, Lâtin Amerika'da askeri oligarşi klikleri gibi gerici ve faşizm ocaklarına, ayrıca Amerikan emperyalizmine hizmet eden bütün zorbalık rejimlerine karşı savaşan ilerici ulusal güçlere gösterilen reel desteği daha da artırmaktır.

Biz komünistler, dünyadaki bütün namuslu insanları, yeniden, *insanlık düşmanı ideolojilere ve ırkçılık faaliyetlere* karşı yürütülen savaşta gayretlerimizi birleştirmeye çağırıyoruz. Birleşik Amerika'daki 25 milyonluk zenci topluluğuna barbarca zulmedilmesi, Güney Afrika'da ve Rodezya'da ırkçı terör, İsrail'in işgali altındaki topraklarda ve İsrail'de yaşayan Arapların baskı altında tutulması, ırkçı ve milliyetçi ayırım yapılması, gerici kapitalist güçler tarafından alevlendirilen ve yığınları siyasal alanda şaşırtmak için yararlanılan siyonizm ve yahudi aleyhtarlığı gibi çağımızın en yüzkızartıcı olaylarına karşı geniş bir protesto hareketine geçmeye çağırırız.

Emperyalizm, halkları birbirinden ayırmak ve kendi egemenliğini devam ettirmek amacıyla ırkçılıktan faydalananıyor. Geniş halk yığınları ırkçılığı takbih ediyor; bunlar ırkçılığa karşı aktif bir savaşa sevkedilebilirler. Halklar, bu eylemleri sırasında, ırkçılığın yok edilmesinin, emperyalizme ve emperyalizmin ideolojik temellerine karşı yürütülen savaşla sıkı sıkıya bağlı olduğunu anlıyacaklardır.

İnsanlığın temel özgürlüklerini ortadan kaldırmak isteyen emperyalizme karşı yürütülen savaşın çıkarı, söz, basın, toplantı, gösteri ve örgütlenme özgürlüklerinin kazanılması ve savunulması, bütün fertlerin eşit haklara sahip olması, *toplum hayatının her yönünün demokratikleştirilmesi* uğrunda yorulmaksızın savaşmayı gerektirir. Çetin sınıf savaşlarında elde edilen demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak için halk aleyhtarı kânunlar da dahil her çareye başvuran irticâcı bu alandaki bütün çabaları sert bir direnme ise karşılanmalıdır. Ölümle karşı karşıya bulunan yurtsever ve demokratların kurtarılması, komünistler ve yurtseverlere karşı keyfi adli tedbirlere son verilmesi için hem ulusal, hem de uluslararası çapta sistematik eylemlerde bulunulmalıdır. Zindanlarda çürütülen yurtsever ve demokratların kurtarılması için mücadele edilmeli, politik sığınma hakkı savunulmalıdır.

Biz komünistler, ulusların ve milli azınlıkların şu yada bu şekilde ezilmesine karşı savaşıyoruz. Her ulusun yada millî grubun öz kültürünü ve dilini

geliştirmesinden yanayız. Biz, bütün ulusların mukaddetalarını kendilerinin belirleme hakkını kesin olarak savunuruz.

Biz komünistler, tekelci kapitalin egemenliğine karşı ve gerçekleştikleri takdirde emperyalizmin durumunu zayıflatacak ve egemenliğini temelinden sarsacak demokratik istekler uğrunda kesin bir savaş yürütülmeden, emperyalizmin saldırganlık siyasetine son verilemeyeceğine, sömürgeciliğin ve yeni-sömürgeciliğin ortadan kaldırılmıyacağına, faşizm ve ırkçılığın yok edilemeyeceğine inanıyoruz. İşçi hareketinin son amacına erişilmesini sağlayan elverişli koşullar ancak bu savaş sayesinde yaratılabilir.

Bugünkü durum, emperyalizme karşı savaşta, sosyalist ülkelerin halklarıyla uluslararası işçi hareketinin bütün müfrezeleri ve ulusal kurtuluş hareketi arasındaki savaşçı dayanışmanın daha da sağlamlaştırılmasını gerektirir.

Komünistlerin kanısınca emperyalizmin güttüğü hunharlık siyasetinin maskesini düşürmeye ve onun saldırganlık niyet ve plânlarına karşı kamuoyunu uyanıklığını artırmaya devam etme ödevi, günümüzün en aktüel meselelerinden biridir.

Danışma Toplantısına katılanlar, işçileri, köylüleri, memurları, gençliği, üniversite öğrencilerini, aydınları ve kadınları temsil eden bütün örgütleri, çeşitli siyasal, felsefi ve dinsel inançlara bağlı sosyal tabaka ve grupları, kapitalist ülkelerin realist düşünen siyaset adamlarını, bütün demokratik partileri, ulusal ve uluslararası ilerici toplumsal örgütleri, gerginliğin giderilmesi ve barışın savunulması uğrunda yürütülen anti-emperyalist savaşta ortak eylemlerde bulunmak için, gayretlerini komünist partilerinin gayretleriyle birleştirmeye çağırırlar.

Komünistler, bütün ilerici, yurtsever ve barışsever güçlerle hem ulusal, hem bölgesel, hem de dünya çapında eylem birliğinin hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde en demokratik usullerden yadırlar.

Komünistler, büyük sayıdaki çeşitli anti-emperyalist akım ve hareketler arasında, bu hareket ve akımların bağımsızlığını ve orijinallliğini gözönünde bulundurarak ve buna saygı göstererek, daha büyük bir karşılıklı anlayışa varılması için ellerinden geleni yapacaklardır. Hep birlikte eylemlerde bulunmak için gönüllü olarak ve karşılıklı anlaşmaya dayanarak seçilen ortak eylem biçimleri sayesinde emperyalizme karşı yürütülen savaş, zamanımızın ihtiyaçlarına uygun yeni bir düzeye yükseltilebilir.

IV

Danışma Toplantısına katılanlar, halkların önünde duran meselelerin çözümünde komünist ve işçi partilerinin katkısını daha da artırmak için en önemli şartın, komünist hareketinin birliğini zamanımızın ihtiyaçlarına uygun daha yüksek bir düzeye ulaştırmak olduğuna inanırlar. Bunun için bütün partiler azimle ve aralıksız olarak çalışmalıdırlar. *Komünist ve işçi partilerinin sıkı birliği bütün anti-emperyalist güçlerin birleşmesini sağlayan en önemli etkidir.*

Danışma Toplantısına katılanlar, kardeş partiler arasındaki karşılıklı ilişkilerin, proleter enternasyonalizmi, dayanışma ve karşılıklı destekleme, bağımsızlık, hak eşitliği ve birbirlerinin iç işlerine karışmama prensipleri temeline dayandığı hakkındaki görüşlerinin ortak olduğunu teyit ederler. Bütün bu prensiplere sıkı sıkıya riayet edilmesi, kardeş partiler arasındaki yoldaşça işbirliğinin gelişmesini ve komünist hareketi birliğinin sağlamlaşmasını sağlayan zorunlu bir şarttır. Komünist hareketinde kabullenen esaslara uygun olarak yapılan iki taraflı konsültasyonlar, bölgesel görüşmeler ve uluslararası toplantılar kardeş partiler arasında doğal işbirliğinin biçimleridir. Bu prensip ve biçimler, dünyadaki devrim sürecinin çeşitli şekillerde geliştiği koşullarda, komünist ve işçi partilerinin ortak amaç uğrunda yürüttükleri savaşta gayretlerini birleştirmeleri için gerekli bütün olanakları yaratmaktadır. Bütün partiler eşit haklara sahiptir. Bugün uluslararası komünist hareketinde bir yönetici merkez yoktur. Bu koşullar içinde partilerin önünde duran meselelerin başarıyla çözümü için, eylemlerinin gönüllü olarak koordine edilip düzenlenmesi gittikçe büyüyen bir önem kazanmaktadır.

Komünist ve işçi partilerinin eylem birliği, komünist hareketinin, Marksizm-Leninizm temellerine dayanarak sıkıca birleşmesine yardım eder. Günümüzdeki devrimci ve genel demokratik hareketlerin önünde duran önemli pratik ödevlerin çözülmesi için yapılacak dayanışmalı eylemler, komünist hareketinin çeşitli müfrezeleri arasında gerekli tecrübe değişimine yardım eder. Bu eylemler, Marksizm-Leninizm teorisinin zenginleşmesini ve yaratıcı bir şekilde gelişmesini, aktüel siyasal meselelerde enternasyonalist ve devrimci mevzilerin sağlamlaşmasını sağlar.

Danışma Toplantısına katılanlar, temsil ettikleri partilerin, uluslararası kapitali yenme yolunda, emekçi yığınlarının çıkarı ve sosyal gelişme için ellerinden geleni yapmak azminde olduklarını bildirirler. Bu partiler, emperyalizme karşı, bütün demokratik isteklerin gerçekleşmesine yönelen ortak eylemleri, sosyalist devrim ve insanın insan tarafından sömürülmesi sisteminin ortadan kaldırılması uğrunda yürütülen savaşın bir parçası olarak kabul ederler.

Danışma Toplantısına katılanlar şuna kaanidirler ki, her komünist partisinin güttüğü siyasetin etkinliği bunların kendi ülkelerindeki başarılarına olduğu gibi diğer partilerin başarılarına ve aralarındaki dayanışma derecesine de bağlıdır. Her komünist partisi, eylemlerinden, kendi işçi sınıfı ve halkı önünde, aynı zamanda uluslararası işçi sınıfı önünde sorumludur. Her komünist ve işçi partisinin ulusal sorumluluğu ile uluslararası sorumluluğu birbirinden ayıramaz.

Marksist-Leninistler, hem yurtsever, hem de enternasyonalisttirler; bunlar hem ulusal kapanıklığa ve ulusal çıkarların inkârına ya da küçümsenmesine, hem de hegemonya eğilimlerine karşıdır. Komünist partileri – işçi sınıfının ve bütün emekçilerin partileri – gerçek ulusal çıkarlara hiyanet eden gerici sınıfların aksine olarak, bütün bu çıkarların bayraktarıdır.

Kapitalizm şartlarında savaşılan komünist partilerinin proletarya enternasyonalizmi dâvasına en büyük katkıları, egemenliğin işçi sınıfı ve müttefikleri tarafından ele alınması olacaktır.

Komünist ve işçi partileri, konkre ödevlerin kendilerine özgü metotlarla çözümünü gerektiren çok çeşitli koşullar içinde faaliyette bulunuyorlar. Her parti, Marksizm-Leninizm prensiplerine dayanarak ve ulusal konkre şartları gözönünde bulundurarak, politikalarını kendi başlarına hazırlar, sosyalizme barışçı veya barışçı olmayan yoldan geçilmesini duruma göre kendisi kararlaştırır, ülkesinde sosyalizm kuruculuğunun biçim ve metotlarını kendisi tayin eder. Öte yandan, komünistlerin eylem koşullarının ve pratik ödevleri çözme biçimlerinin çeşitliliği, hatta şu veya bu konudaki fikir ayrılığı, kardeş partilerin, uluslararası alanda ve özellikle anti-emperyalist savaşılan temel sorunlarında ahenkli bir işbirliği yapmalarına engel olmamalıdır.

Her komünist partisi içinde birlik ne kadar kuvvetli olursa, o parti, hem kendi ülkesindeki, hem de uluslararası komünist hareketindeki rolünü o kadar iyi oynar.

Komünistler iyi biliyorlar ki, hareketimiz, gelişmesi sürecinde muazzam tarihsel zaferlerle birlikte, son yıllarda büyük zorluklarla da karşılaşmıştır. Fakat bu zorlukların yenileceğine inanmaktadırlar. Bu inanç şu temellere dayanmaktadır: uluslararası işçi sınıfının perspektif amaçları ile çıkarları ortaktır; her parti, önüne çıkan sorunları hem ulusal ve enternasyonal çıkarlara, hem de komünistlerin devrimci misyonlarına en uygun bir şekilde çözme yeteneklerine sahiptir. Bu inanç, komünistlerin uluslararası çapta birleşme azmine dayanmaktadır.

Komünist ve işçi partileri, bazı görüş ayrılıklarına rağmen, emperyalizme karşı tek cephe halinde savaşmak azminde olduklarını teyit ederler.

Görüş ayrılıklarından bazıları fikir teatisi sırasında giderilmekte ya da olayların gelişmesi tartışmalı sorunları aydınlığa kavuşturmakta ve bunlar ortadan silinmektedir. Bazıları uzun zaman sürebilir. Toplantı, tartışmalı meselelerin partiler arasındaki bütün işbirliği biçimlerinin sağlamlaştırılması, partiler arasındaki bağların genişletilmesi, tecrübelerden karşılıklı faydalanılması, kardeşçe tartışma ve konsültasyonlar, ayrıca uluslararası alanda eylem birliği yoluyla doğru olarak çözülebileceği ve çözülmesi gerektiği kanısındadır. Her partinin uluslararası ödevi, bütün partiler arasındaki ilişkilerin iyileşmesine ve karşılıklı güvenin gelişmesine yardım etmek, uluslararası komünist hareketi birliğinin sağlamlaştırılması için yeni gayretler sarfetmektir. Konkre olayların kolektif şekilde çözümlenmesi bu birliğin sağlamlaşmasına yardım eder.

Ortak anti-emperyalist eylemler doğrultusu, dünya devrimi sürecinde Marksist-Leninist partilerin ideolojik ve siyasal rolünün daha da büyümesini gerektirir. Devrim, demokrasi ve kurtuluş hareketlerinin ön saflarında yer alan komünistler, burjuva ideolojisine karşı amansızca savaşmaya, emekçilere, savaşlarının gerçek anlamını ve zafere ulaşma yollarını açık-

lamaya ilerde de devam edeceklerdir. Komünistler, emperyalizme karşı başarılı bir biçimde savaşmak ve dâvalarını zafere ulaştırmak için, işçi hareketi, geniş halk yığınları ve bu arada gençlik arasında bilimsel sosyalizm fikirlerini yayacak, kendi prensiplerini sebatla savunacak, Marksizm-Leninizmin zaferini sağlayacak, teori ve siyasetin sağcı ve solcu tahriflerine, revizyonizme, dogmatizme ve avantürist solcu sekterliğe karşı konke koşullara uygun metotlarla savaşacaklardır. Yukarıda adı geçen eğilimler, genel olarak, savaşa çekilebilecek reel güçlerin önemini değerlendirememektedir.

Marksizm-Leninizme ve proleter enternasyonalizmine içten bağlılık, kendi halklarının çıkarlarına ve genel sosyalizm davasına fedakârca ve sadakatla hizmet, komünist ve işçi partileri arasındaki eylem birliğinin etkili olması ve doğru bir yön alması için şarttır, tarihsel amaçlarına ulaşabilmesinin teminatıdır.

Komünist hareketi, çağdaş toplumun ayrılmaz bir kısmı ve en aktif gücüdür. Bunun için de, komünist ve işçi partilerini kanun dışı ilân etmek, halkların demokratik haklarına ve hayati menfaatlerine tecavüz etmektir. Toplantıya katılanlar, ülkelerinin siyasal hayatına legal olarak katılması uğrunda savaşan bütün komünist partilerini istisnasız desteklerler. Biz, Endonezya, İspanya, Portekiz, Yunanistan, Bolivya, Brezilya, Kolumbiya, Meksika, Venezüellâ, Panama, Paraguay, Guatemalâ, Güney Afrika, Siyam, Haiti, Malezya, İran, Filipin ve başka ülkelerde ezilen binlerce komünist, demokrat ve devrimcinin, kurbanı oldukları kanlı baskı ve terörü nefretle takbih ederiz.

Biz, faşist ve diktatörlük rejimlerinin ve kapitalist ülkelerin zindanlarında çürüyen ve genel savaşta bizlerle silâh arkadaşlığı edenleri desteklediğimizi ve kurtarılmaları için savaşmakta olduğumuzu bildiririz.

Danışma Toplantısına katılanlar, bu toplantıyı, dünya komünist hareketinin birleşmesi yolunda önemli bir adım olarak kabul ederler. Komünistlere göre bazı komünist partilerinin toplantıya katılmamaları, istisnasız bütün komünist ve işçi partileri arasındaki kardeşçe bağlara ve işbirliğine engel olmamalıdır. Toplantıya katılanlar, emperyalizme karşı, uluslararası işçi hareketinin genel amaçları uğrunda yürütülen savaşta, bu toplantıya katılmıyan komünist ve işçi partileriyle de işbirliği yapmaya karardırırlar.

★

Emperyalizme karşı yürütülen savaş, uzun, inatçı ve ağırdır. İleride kaçınılmaz şiddetli sınıf çarpışmaları olacaktır. Emperyalizmin ve iç gericiğin mevzilerine hücumu şiddetlendirmek gerekir. Devrimci ve ilerici güçlerin zaferi kaçınılmazdır.

Sosyalist ülkelerin halkları, kapitalist ülkelerin proleterleri ve bütün demokratik güçler, kurtulmuş olan ve hâlâ baskı altında bulunan halklar; emperyalizme karşı, barış, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm için yürütülen savaşta birleşiniz!

Vladimir İliç Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü dolayısıyla

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının çağrısı

V. İ. Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü jübilesinin arifesinde, Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısı, düşüncelerini, devrimci çağımızın ölümsüz dâhisi üzerine yoğunlaştırmış bulunuyor.

Lenin'in adı, Büyük Oktobr Devriminin, dünyanın sosyal çehresini kökten değiştiren ve insanlığı sosyalizm ve komünizme yönelten en büyük devrimsel dönüşümlerin sembolü oldu.

Büyük bir düşünür olan Lenin, Marks ve Engels'in yarattığı bilimi (diyalektik materyalizm, ekonomi politik, sosyalist devrim ve komünist toplum kuruculuğu teorisini) her yönden geliştirdi.

Lenin, yeni tipte ilk proleter partisi olan Bolşevik Partisi'nin yaratıcısı, yer yüzünde ilk zafere ulaşan sosyalist devrimin yöneticisi, tarihteki ilk proleter devletin ve sovyet sosyalist demokrasisinin kurucusuydu.

Lenin, emperyalizm ve gericiğe karşı amansızca bir mücadele yürüttü, ortak sınıf düşmanı ile yapılan savaşta bütün emekçi müfrezelerinin eylem birliğini savundu, halklar arasında eşitlik, barış ve dostluk sağlanması için savaştı, rasizm ve şovinizmin bütün belirtilerini nefretle kınadı. Baskı altındaki bütün ulusların dostu idi. Yeni-sömürgeciğe karşı, halkların bağımsızlık ve özgürlükleri, kendi kaderlerini belirleme hakları uğrunda yürütülen savaş zafere ulaştıran yolu açtı.

Uluslararası işçi sınıfının herkesçe kabul edilmiş önderi olan Lenin, proletaryayı, kapitalizmi ortadan kaldırmaya ve toplumu sosyalist temeller üzerinde kurmaya yetenekli bir devrimci güç olarak görüyordu. İşçi sınıfı-köylü ittifakı teorisini o hazırladı. İşçi hareketinin birliğini azimle savunan Lenin, oportünizmin her biçiminin amansız düşmanı idi.

Leninizmin etkileri altında, işçi sınıfına, halka ve sosyalizm dâvasına candan bağlı birçok komünist kuşaklar yetişti. Lenin'in hayat ve faaliyeti, devrimci, arkadaş ve insan olarak sahip olduğu yüksek meziyetleri, yeryüzündeki milyonlarca devrimciye ilham verici örnek olmuştur ve olacaktır.

Leninizm bayrağı altında birçok ülkelerde devrim hareketi yeni aşamalara ulaştı, komünist partileri kuruldu ve güçlendi, uluslararası komünist hareketi, çağımızda, dünyanın en etkili bir politik gücü haline geldi.

Dünya sosyalizminin, işçi ve ulusal kurtuluş hareketinin bütün tecrübeleri, Marksizm-Leninizm öğretisinin evrensel bir önem taşıdığını ortaya

koydu. Sosyalist devrimin bir kısım ülkelerde zafere ulaşması, dünya sosyalist sisteminin meydana gelmesi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının kazanımları, eski sömürge ve yarı-sömürgeler halklarının başlıbaşına birer toplumsal-politik güç olarak dünya arenasına çıkmaları, anti-emperyalist savaşın görülmemiş derecede gelişmesi, bütün bunlar, çağımızın temel ihtiyaçlarını dile getiren Leninizmin tarihsel doğruluğunu ispat etmektedir.

Lenin, Marksizm için: «Bu öğreti güçlüdür, çünkü doğrudur» demişti. Bugün biz, çok haklı olarak, Leninizmi de aynı sözlerle karakterize ediyoruz. Marksizm-Leninizm teorisi ve onun konke koşullara yaratıcı olarak uygulanması, dünya devrim hareketi müfrezelerinin dünyanın her köşesindeki eylemleri sırasında önlerinde beliren ödevleri bilimsel yoldan çözümlemelerine imkân vermektedir.

Marksizm-Leninizme – bu yüce enternasyonal öğretiye-bağıllık, komünist hareketinin ilerideki başarılarının garantisidir.

Komünistlerin ödevleri şunlardır: Bütün düşmanlara karşı yürüttükleri savaş sırasında Marksizm-Leninizmin devrimci prensiplerini ve proletarya enternasyonalizmini azimle savunmak, bunları sapmaksızın gerçekleştirmek; Marksizm-Leninizm teorisini, sınıf savaşının ve sosyalist toplum kuruluşunun çağımızdaki tecrübelerine dayanarak durmaksızın geliştirmek. Komünistler, Leninizmin yaratıcı özüne daima bağlı kalacaklardır.

Yaklaşmakta olan Lenin jübilesi, evrensel bir yıldönümüdür. Komünist ve işçi partileri, bu yıldönümüne devrimci eylemlerini aktifleştirerek, yığınlar arasında politik ve ideolojik çalışmalarını hızlandırarak, saflarını genişletip kuvvetlendirerek hazırlanıyorlar. Onlar, emekçilerin devrimci enerjilerini, emperyalizme karşı, sosyalizmin aydınlık ideallerinin gerçekleşmesi uğrındaki savaşta seferber etmek için bütün gayretleriyle çalışıyorlar.

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısı, bütün komünistleri, bütün sosyalist toplum kurucularını, bütün ilerleme ve barış taraftarlarını, büyük Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümünü ona lâik bir şekilde kutlamaya çağırır.

Lenin'in eserlerini okuyunuz! Bunlar gericilik ve baskıya karşı, sosyalizm ve barış uğrunda savaşmak için bitip tükenmez ilham kaynaklarıdır. Lenin'in eserlerini okuyup öğrenmek, genç kuşakların, çağımızın devrim perspektiflerini daha açık görmelerine yardım edecektir. Leninizmin, sosyalist ülkelerin, komünist partilerinin, bütün devrimci güçlerin başarılarını daha geniş ölçüde uygulayınız!

Tüm ülkelerin emekçileri, dünya halkları!

Sizleri, Leninizm fikirlerinin zaferi adına, işçi sınıfının, barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm uğrunda yürütmekte olduğu büyük ve asil savaşa aktif olarak katılmaya çağırıyoruz!

Dünyayı devrim yoluyla yenileştirme savaşında Leninizm bayrağını daha yükseklerde dalgalandıralım!

Yaşasın Leninizm!

17 Temmuz 1969

Viyetnam'a bağımsızlık, özgürlük ve barış

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının çağırısı

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısı, kardeş Viyetnam halkına hararetle savaşı selâmlarını sunar ve Amerika Birleşik Devletleri'nin saldırısına karşı yürüttüğü savaşta kazanmakta olduğu tarihsel zaferlerinden dolayı kendisini tebrik eder.

Viyetnam halkının öncüsü Viyetnam Emekçiler Partisi'yle onun Merkez Komitesine, büyük yurtsever, enternasyonalist ve uluslararası Komünist hareketinin seçkin faaliyetçisi Ho Şi Min yoldaşa özel selâmlarımızı sunarız. Viyetnam Emekçiler Partisi, Birleşik Amerika emperyalizminin saldırısına karşı yürütülen savaşın esinleyici ve yönetici gücüdür. O, ulusal çıkarları aralıksız olarak korumaktadır ve Güney Doğu Asya'da sosyalizmin ön karakoludur.

Güney Viyetnamlıların meşru temsilcisi, Birleşik Amerika'nın saldırısına karşı yürütülen kahramanca savaşın tecrübeli organizatörü ve önderi Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesine hareketli selâmlerimizi sunarız. Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesinin politik programı, tüm güney Viyetnamlıların, haklı bir savaşta, kurtuluş savaşında birleşmelerini sağlayan bir plâformdur.

Uluslararası Danışma Toplantısı, Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesinin 8 Mayıs 1969 tarihinde teklif ettiği programı tamamiyle desteklemektedir.

Bu programda, «Viyetnam'da barışın yeniden kurulmasına katkıda bulunmak üzere, Güney Viyetnam probleminin genel çözümünün prensipleri ve başlıca muhtevası» 10 maddede toplanmıştır.

Adı geçen program, Viyetnam hakkındaki 1954 tarihli Cenevre anlaşmaları prensipleri ve Viyetnam'ın şimdiki durumu gözönünde bulundurularak hazırlanmıştır. Öte yandan, Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesinin 5 maddelik programına ve tutumuna dayanmakta, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'nin 4 maddelik görüşüne uygun bulunmaktadır. Güney Viyetnam problemi hakkındaki çözüm teklifi, Viyetnam halkının ulusal haklarına ve tüm dünya barışının çıkarlarına tamamiyle uygundur. Bu çözüm yolu, Güney Viyetnamlıların kendi kaderlerini belirleme hakkını ve Viyetnam'da sürekli barışı güvence altına almaktadır, aynı zamanda Hindini'deki diğer halkların çıkarlarına da uygun bulunmaktadır.

Viyetnam halkının yurdunu savunmak için savaş yürütme hakkı kutsal bir haktır. Bu, aynı zamanda, bütün halkların vazgeçilmez savunma hakkıdır.

Viyetnam halkının özgürlük ve bağımsızlık savaşı, diğer halklarda derin bir saygı ve hayranlık duygusu uyandırmaktadır. Viyetnam halkının metin-

liği, kahramanlığı ve zafere inancı, emperyalizme karşı, barışı koruma uğrunda, halkları sömürü ve baskıdan kurtarmak için yürütülen savaşlarda örnek olmakta, itici bir rol oynamaktadır.

Viyetnam halkı, yurdunu savunurken, bir yandan da, enternasyonal deveni yerine getirmekte, bütün dünyada barışın sağlanması gibi asıl bir amaca hizmet etmektedir. Viyetnam halkının alabildiğine haklı olan bu savaşında biz, ta baştan beri azimle onun yanındayız ve kendisiyle dayanışma halindeyiz.

Viyetnam halkının Amerikan saldırısına karşı yürüttüğü kahramanca savaş, sosyalizmle emperyalizm, ilerici gclerle gericiiler arasında yürütülen evrensel savaşın en önemli bir kesimidir.

Amerika Birleşik Devletleri'nin emperyalist gcleri, Viyetnam'a karşı silâhlı bir savaşa girişmek suretiyle, sosyalizmin Asya'daki n karakollarından birini yok etmek, Hindiçini halklarının barışa, özgürlük ve uygarlığa giden yollarını kapamak, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki devrimci ulusal kurtuluş hareketine ezici bir darbe indirmek, sosyalist ülkelerle tüm anti-emperyalist gciler arasındaki dayanışmanın temellerini krtmek amacını gütmüştür.

Fakat, Birleşik Amerika'nın bu plânları suya düşmeye mahkmdur.

Sosyalist ülkelerin ve en başta Sovyetler Birliği'nin, aynı zamanda, dünyadaki tüm barışçı halkların büyük desteği ile Viyetnam halkı, Birleşik Amerika'ya, emperyalizmin bu en kudretli gücüne, üstün kudretinin sona ereceğini göstermiştir.

Amerikalı saldırganların Viyetnam halkına karşı işlemekte olduğu barbarca cinayetler, biyolojik, kimyasal s.v. gibi yığınsal imha araçlarına başvrması – tam anlamıyla yok etme yolunda yürümesi – tüm insanlar tarafından derin bir nefretle karşılanmaktadır. Bunlar, emperyalizmin insanlık düşmanı gerçek çehresini ortaya koymaktadır.

Bütün bu canavarlıklar, saldırganın, en geniş yığınlar ve hatta bazı kapitalist ülkelerin yönetici çevreleri arasında politik ve manevi bakımdan yapayalnız kalması sürecini hızlandırmıştır. Amerika Birleşik Devletlerinde bile, Viyetnam'daki pis harbe karşı olanların sayısı gitgide artmakta ve bu harbin sonuçları Amerikan toplumunu sarsmaktadır.

Viyetnam halkının kahramanlık destanı, anti-emperyalist halk hareketini gclndiren etkenlerden biridir. Ve bu etken, gençliğin ve niversite öğren-cilerinin savaşçı eylemlerinde de önemli bir rol oynamaktadır.

Saldırgan, muazzam harp tekniğinden yararlanmasına rağmen, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti topraklarını bombalamaktan kayıtsız-şartsız vazgeçmek ve Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesinin hak eşitliğine dayanan katılışı ile dörtlü müzakerelere razı olmak zorunda kalmıştır. Güney Viyetnam Halk Kurtuluş Silâhlı Kuvvetleri, Birleşik Amerikalı saldırganlara ve bunların kuklalarına aralıksız olarak ağır darbeler indirmektedir. Güney Viyetnam'ın daha büyük kesiminde halk idaresi kurulmuş bulun-

maktadır. Tamamiyle iflâs etmiş olan kukla rejimi yalnız Birleşik Amerika emperyalizminin desteği ile tutunabilmektedir.

Viyetnam halkının başarılı savaşı, dünya güçleri oranındaki değişikliğe ve sosyalizm, demokrasi ve ulusal kurtuluş güçlerinin dünya çapında artan kudretine olumlu etkilerde bulunmaktadır.

Birleşik Amerika'nın saldırısı karşısında Viyetnam'ı desteklemek için girişilen geniş hareket, uluslararası komünist hareketinin ve tüm anti-emperyalist güçlerin, insanlığın ortak düşmanı olan emperyalizmle savaşta birleşmek ve işbirliği yapmak için sarfettikleri gayretlerde en açık ve konkre ifadesini bulmuştur.

Viyetnam yurtseverlerinin savaşı şunu göstermiştir: *Emperyalizme karşı, özgürlük ve bağımsızlığı uğrunda savaşan, Sovyetler Birliği ile diğer bütün sosyalist ülkeler ve dünyadaki tüm barışçı güçler tarafından desteklenen bir halk, yenilgiye uğratılamaz.*

Ortak düşman emperyalizme karşı yürütülen savaşta uluslararası komünist hareketinin ve bütün anti-emperyalist güçlerin birlik ve dayanışması ne derecede sağlamsa, başarıları da o derecede büyük olur.

Komünist ve işçi partileri, halkların özgürlüklerini büyük bir azimle savunur ve emperyalizmin saldırı politikasına karşı yürütülen savaşa çetin bir metanetle öncülük ederlerse, halk yığınlarının anti-emperyalist hareketi daha genişler ve daha etkili gelişir.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki militarist çevreler, ağır yenilgilere uğramalarına rağmen Viyetnam üzerindeki yeni-sömürgeci saldırganlık plânlarından vazgeçmemişlerdir. Onlar, harbi genişletmeyi hedef tutan çok tehlikeli bir yolda inatla yürüyorlar. Laos üzerindeki bombardımanları şiddetlendirmeleri ve tarafsız Kamboçya'ya daimi provokasyonları bunun delilleridir.

Birleşik Amerika hükümeti ve Paris'teki temsilcileri, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'yle Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin haklı istekleri üzerinde amelî ve realist görüşmeler yapılması ile ilgili isteklerini inatla reddediyorlar. Birleşik Amerika'nın saldırganlık ortaklarının Güney Viyetnam'daki bütün askerlerinin kayıtsız-şartsız geri çekilmeleri bu isteklerin başında geliyor. Birleşik Amerika hükümeti ve Paris'teki temsilcileri, bu haklı istekleri kabul edecekleri yerde, demagogik manevralarla dünya kamuoyunu şaşırtmaya ve savaş alanlarında kazanamadıkları başarıyı, baskı yolu ile masa başında kazanmaya çabalyorlar.

Bunlar, Birleşik Amerika'nın ve uydularının Güney Viyetnam'daki askerlerinin tamamiyle ve kayıtsız-şartsız geri çekilmesi probleminin, bu temel sorunun çözülmesine yanaşmıyor ve iki tarafın da askerlerini geri çekmesi tezinde ısrar ediyorlar.

Salırgan, bu suretle, kendisini, kurbanı ile yan yana koyuyor. Ne var ki, Birleşik Amerika emperyalizmi, Viyetnam harbini kendisinin açtığı ve saldırya devam etmekte olduğu gerçeğini saklamaya hiçbir zaman muvaffak olamayacaktır.

Birleşik Amerika'nın Viyetnam'a saldırısı, bütün dünya barışı için daima bir tehlike olmakta devam ediyor. Zira bu saldırı, barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal ilerleme uğrunda savaşan bütün halkları açıkça tehdit ediyor. Proletarya enternasyonalizmi prensiplerine bağlı olan uluslararası komünist ve işçi hareketi, ileride de, kardeşçe dayanışma ruhunda, Viyetnam halkına, onun haklı dâvası tam zafere ulaşincaya kadar gerekli olan bütün yardımları yapmaya devam edecektir. Komünist ve işçi partileri, tüm dünya barışı dâvasına, özgürlük ve sosyalizm dâvasına bu suretle büyük katkıda bulunmaktadır.

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Dayanışma Toplantısı şunu kesin olarak bildirir: Viyetnam probleminin hakkaniyetli çözümü, ancak, Viyetnam halkının temel ulusal haklarının garanti altına alınmasıyla mümkündür.

Viyetnam halkının savaşı artık önemli bir aşamada bulunmaktadır. Viyetnam Demokratik Cumhuriyetiyle Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin teşebbüsüyle, bu problemin hakkaniyetli politik çözümü için gerekli bütün koşullar yaratılmıştır. İşte böyle bir durum içinde biz, aşağıdaki işlerin gerçekleştirilmesi üzerinde ısrarla duruyoruz:

Birleşik Amerika, Paristeki dörtlü müzakereleri engelleme tutumundan vazgeçmelidir.

Birleşik Amerika, Viyetnam'daki saldırısına derhal son vermeli, kendi askerleriyle uydularının askerlerini Güney Viyetnam'dan tamamıyla ve kayıtsız-şartsız çekmelidir.

Birleşik Amerika, Güney Viyetnamlılara, iç meselelerini, dış müdahale olmadan, kendi başlarına çözme hakkını tanımalıdır.

Birleşik Amerika, Viyetnam Demokratik Cumhuriyeti'nin egemenlik ve güvenliğine yönelen bütün eylemlerine son vermelidir.

Birleşik Amerika, Laos'a müdahale ve saldırılarına son vermeli, Kamboçya'nın toprak bütünlüğünü ihlâlden vazgeçmeli, bu ülkenin sınırlarını tanımalı, Güney Doğu ve Doğu Asya devletlerine saldırganlık amaçlarından vazgeçmeli, 1954 ve 1962 Cenevre anlaşmalarına sıkı sıkıya riayet etmelidir.

Taylânt, Yeni Zelanda, Avusturalya ve Güney Kore kukla rejimi, aynı zamanda Alman Federal Cumhuriyeti'yle Japonya, Birleşik Amerika'nın Viyetnam'daki saldırı hareketine açık ve gizli katılmalarına son vermeli-dirler.

Halkların barış, adalet, özgürlük ve bağımsızlık içinde yaşamasını candan isteyen bütün namuslu insanlara, milyonlarca komünist adına şu çağrıda bulunuyoruz:

Amerikan emperyalizminin Viyetnam'da sürdürdüğü barbarca harbi daha büyük bir azimle, daha gür seslerle protesto ediniz!

Kahraman Viyetnam halkıyla uluslararası dayanışma hareketine daha aktif olarak katılınız!

Birleşik Amerika askerleriyle uydularına ait askerlerin Viyetnam'dan geri alınmalarını ısrarla isteyiniz!

Viyetnam meselesinin, Viyetnam halkının değişmez hakkının garanti altına alınması temeli üzerinde, barış yoluyla derhal çözülmesi için ısrar ediniz!

Güney Viyetnam Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin 10 maddelik teklifini destekleyiniz!

Birleşik Amerika'nın saldırısına karşı savaşıyan Viyetnam halkını desteklemek amacıyla, anti-empyralist ve barışçı güçleri, yeni, çeşitli, daha güçlü ve ahenkli eylemlerini derhal yaygınlaştırmaya çağırıyoruz!

Saldırganların ve uydularının asker, silâh ve malzeme sevkiyatını boykot ediniz!

Cenevre Antlaşmasının imzalanmasının yıldönümü olan 20 Temmuz gününü, Viyetnamla uluslararası dayanışma günü, Birleşik Amerika'yı saldırısına son vermeye zorlamak için mücadele günü haline getirelim!

Bağımsızlık ve özgürlüğü uğrunda fedaice savaşıyan Viyetnam halkına şan ve şeref!

Uluslararası dayanışma bayrağını daha yükseklerde dalgalandıralım!

Viyetnam'a bağımsızlık, özgürlük ve barış!

Viyetnam halkının haklı dâvası zafere ulaşacaktır!

Moskova, 10 Haziran 1969.

Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısının

Güney Viyetnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükûmetine Telgrafı

Moskova'da oturumlarına devam etmekte olan Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısı, Güney Viyetnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükûmetinin kuruluşunu sevinçle karşılamıştır. Danışma Toplantısında temsil edilen 75 parti, bu olayı, Viyetnam halkının kahramanlıklarla dolu kurtuluş savaşının yeni ve önemli bir aşaması olarak nitelemektedir. Onlar, bu savaş, tam zafere ulaşıncaya kadar aralıksız olarak destekliyeceklerini Güney Viyetnam Cumhuriyeti Geçici Devrimci Hükûmetine ve bütün Viyetnam halkına bildirirler.

Moskova, 12 Haziran 1969

Barışı Koruma bildirgesi

Moskova Uluslararası Danışma Toplantısında bir araya gelen biz Komünist ve İşçi Partileri temsilcileri, dünya halklarını, değişik dinsel inançlara ve politik görüşlere sahip bütün insanları, barışı savunmak ve kuvvetlendirmek için ortak eylemlerde bulunmaya çağırıyoruz.

Bu savaş, en önemli bir dava uğrunda, insanlığın geleceği için yürütülüyor. İçinde yaşadığımız yüzyılın ilk yarısında iki dünya harbi yapıldı. Bunlarda 70 milyondan fazla insan hayatını kaybetti, binlerce şehir ve köy yeryüzünden silindi. Hiroşima üzerinde bir mantar biçiminde yükseler korkunç atom heyulâsı, emperyalizmin tutuşturmaya muvaffak olabildiği takdirde kopacak olan üçüncü dünya harbinin getireceği sonuçlar hakkında feci bir ihtardi.

Zamanımızda nükleer bombalar, birkaç dakika içinde her kıtaya ulaşır ve geniş bölgelerde taştaş üstünde bırakmaz. İşte bu koşullar içinde patlayacak bir dünya harbi, yüzmilyonlarca insanın ölümüne sebep olacak, dünya uygarlık ve kültürü yeryüzünden silinecektir.

Harpler, halkların özgürlüklerine saldırı, baskı ve kısıtlamalar, hep emperyalizmin güttüğü politikadan doğmaktadır.

Amerikan emperyalizmi başta olmak üzere emperyalizm, silâhlanma yarışını hızlandırmakta, uluslararası gerginliği şiddetlendirmekte, yeryüzünün çeşitli bölgelerinde anlaşmazlıklar çıkarmakta, mahalli harpler açmaktadır. Halkların özgürlüklerinin yeminli düşmanı Amerikan emperyalizmi, ulusal kurtuluş hareketini boğmak için her çareye başvurmakta, gerici hükümet darbeleri örgütlemekte, halk düşmanı rejimleri halkların başına belâ edip desteklemektedir.

Amerikan emperyalistleri, Viyetnam'da, yıllardan beri en barbarca araçlarla bir saldırganlık harbi sürdürüyor.

Yakın Doğu, İsrail'in Arap halklarına saldırısı sonucunda tehlikeli bir gerginlik ocağı halini almıştır. Ve bu gerginlik, her an bir harp yangınına dönüşebilir.

Emperyalizmin Küba'ya karşı, Kore kıyılarında, Asya, Afrika ve Lâtin Amerikanın çeşitli devletlerine karşı yapmakta olduğu provokasyonlar, barışı daimi olarak tehdit eden tehlikelerdir.

Avrupa'nın ortasında harpçi Batı Alman emperyalizmi kuvvet toplamakta, neo-nazizm baş kaldırmaktadır. Sırtını saldırgan NATO blokuna dayanmış olan, Amerikan emperyalizmiyle sıkı bir işbirliği içinde eylemde bulunan ve Hitler Almanyasının bozguna uğramasından hiçbir ders almadığı olan Bon yönetici çevreleri, intikam politikası gütmekte, nükleer silâh-

lara sahip olmak için çabalamakta ve bütün Avrupa halklarının güvenliklerini tehdit etmektedir.

NATO üyesi çeşitli ülkelerde ve İsyanya'da Amerikan emperyalistlerine verilen askeri üsler de Avrupa barışı için birer tehlikedirler.

Tekelci kapitalin kârlar sağlaması amacıyla güdülen saldırı ve harpler politikası, kapitalist ülkelerde de geniş halk yığınlarının sömürülmesini şiddetlendirmekte, ırklararası düşmanlıkları körüklemekte, kaba kuvvete başvurma gerektiği fikrini aşılarmakta, demokratik özgürlükleri kısıtlarmakta, halk yığınlarının hayatî menfaatlerini tehdit etmektedir. Ekonominin militarize edilmesi muazzam paralara mal olmakta, yaşayış düzeyini aşağı indirmekte ve emek insanlarının sırtlarına ağır bir yük olarak yüklenmektedir. İnsanlığın önünde yeni ufaklar açan büyük bilimsel-teknolojik başarılar yıkıcı amaçlar uğrunda kullanılırken, yüz milyonlarca insan açlık ve yoksulluk içinde yaşamaktadır. Bunun da suçlusu emperyalizmdir.

Bütün bunlardan dolayı barış mücadelesi, halkların özgürlük, ilerleme ve demokrasi savaşıyla, yabancı baskısından, sömürgecilik ve yeni-sömürgeciliğten, gericilerin yönetiminden ve faşizm diktaturasından kurtulma savaşıyla kaynaşmaktadır.

Sürekli barış, bugün bir ütopya (bir hayal) değil, gerçekleştirilmesi tamamiyle mümkün bir amaçtır. Zamanımızda, harbe karşı, uluslararası gerginliğin yumuşatılması ve dünya halkları arasında işbirliğinin genişletilmesi uğrunda mücadele eden kudretli toplumsal ve politik güçler vardır. Dünyanın ilk sosyalist devleti Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin sistemli barış politikası gütmeleri, kapitalist ülkelerdeki emekçilerin yürüttükleri savaşın daha da güçlenmesi, ulusal kurtuluş hareketinin büyümesi ve dünyadaki demokrasi ve barış taraftarı geniş çevrelerin aksiyonları, yeni bir harbin kaçınılmazlığını ortadan kaldırmakta, halkların barış isteklerini gerçekleştirme için reel olanaklar yaratmaktadır.

Emperyalizm, artık dünyanın kaderine istediği yönü verebilecek bir kuvvet olmaktan çıkmıştır. Amerikalı saldırganlar, Viyetnam Demokratik Cumhuriyetini bombardıman etmekten vazgeçmek ve müzakerelere yanaşmak zorunda kalmışlardır. Karada, denizde ve havada nükleer silâh tecrübeleri yapılmasını ve nükleer silâhların başka devletlere verilmesini yasaklayan anlaşmalar imza edilmiştir. Bunlar da gösteriyor ki, halklar, aktif ve birleşik olarak eylemde bulundukları zaman, konkre sonuçlar elde edebilmektedirler.

Gerçi emperyalizm var oldukça harp tehlikesi daima mevcut olacaktır. Bu yüzden, değişik sosyal düzenli devletlerin barış içinde yanyana yaşamaları zamanımızın reel bir isteğidir. Fakat, barış içinde yanyana yaşamak da, halk yığınlarının emperyalizme ve onun kuvvet kullanma politikasına karşı sürekli ve çetin bir mücadele yürütmelerini gerektirmektedir.

Sosyalist devletlerin barışçı girişimleri de, Viyetnam yurtseverlerinin Güney Viyetnam cingullarında başarılı çarpışmaları da, Avrupa ve Amerika şehirlerinde yapılan harp aleyhtarı gösteriler de, Japonya halkının

Amerikan askeri üslerine karşı savaşları da barış mücadelesidir. İşçi sınıfının tekeller egemenliğine karşı yürüttükleri savaş da, Lâtin Amerika halklarının askeri cuntaların diktaturasına karşı direnişleri de, Asya ve Afrika ülkelerindeki sömürge aleyhtarı hareket de, Birleşik Amerika zenci halkının kendi hakları uğrındaki savaşı da barış dâvasına hizmettir. Bu mücadeleye katılan herkes, ister işçi olsun, ister köylü olsun veya lâboratürde çalışan, ortak dâvaya – barışı koruma dâvasına – katkıda bulunmaktadır.

Emek insanlarını, yani işçileri, köylüleri, aydınları; bilim ve kültür alanında çalışanları, emek ürünlerini, insanlığın yaratıcı çabalarını korumak ve çoğaltmak isteyen herkesi;

evlâtlarının geleceğini hazırlayan ana ve babaları; yüce plân ve emelleri gerçekleştirmek için hazırlanan gençleri ve üniversite öğrencilerini;

halklarının kaderini düşünen milletvekillerini, devlet ve politika adamlarını;

politik partileri, sendika birliklerini, toplumsal örgüt ve hareketleri;

dinsel topluluk ve birlikleri, çeşitli dinlere mensup insanları;

barışı koruma hareketlerine ve harp aleyhtarı kampanyalara katılanları;

bütün erkek ve kadınları;

Birleşik Amerika'nın, Viyetnamdaki saldırısına son vermesi, Amerikan askerlerinin oradan alınması, Viyetnam halkının egemenlik haklarına, bağımsızlık ve özgürlüğüne, barış içinde yaşamasına saygı gösterilmesi için ısrarlı isteklerde bulunmaya;

İsrail'in Yakın Doğu'daki saldırısı sonuçlarının Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Güvenlik Konseyinin kararı gereğince ortadan kaldırılması için çaba sarfetmeye;

sömürgecilik ve yeni-sömürgeciliğin tamamıyla yok edilmesi, bütün baskı altındaki uluslarını bağımsızlıklarına kavuşmaları, Portekiz sömürgecilerinin sürdürdükleri harbe son verilmesi, Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ve her yerde yüzkırtıcı rasizmin köklerinin kazınması, yabancı tekellere uşaklık eden bütün satılmış rejimlerin ortadan kaldırılması uğrunda mücadele etmeye;

değişik sosyal düzenli devletler arasında barış içinde yanyana yaşama prensiplerini tamamıyla gerçekleştirmek, uluslararası gerginliği yumuşatmak, çözümlenmemiş sorunları görüşmeler yolu ile düzenlemek, emperyalistlerin halkların bağımsızlık ve egemenliklerine müdahalelerini önlemek, halkların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemelerini, ülkeler arasında hak eşitliğine dayanan işbirliğini genişletip geliştirmek için yürütülen savaşta gayretlerini artırmaya çağırıyoruz!

Son dünya harbinin korkunç dramı içinde yaşamış olanları ve bu felâketleri hatırlayanları, Avrupa'da barışı koruma savaşına katılanları ve bu arada Batı Almanya'daki barışsever güçleri;

Alman Federal Cumhuriyetinin güttüğü toprak istekleri politikasına ve nükleer silâhlara sahip olma emelini gerçekleştirmesine engel olmaya çağırıyoruz!

İkinci Dünya Harbi sonucunda Avrupa'da meydana gelen reel durumu, mevcut devlet sınırlarının dokunulmazlığını kabul etmek, Almanya Demokratik Cumhuriyetini tanımak, Avrupa kıtasında sürekli barışın sağlanması için zorunlu şarttır.

Avrupa'da etkili bir kolektif güvenlik sistemi meydana getirmek, dünyanın askeri gruplara bölünmüş durumuna son vermek, halklar arasında işbirliği ve karşılıklı anlaşma havası yaratmak için yürütülen mücadeleyi yaygın bir hale getirelim! Varşova Antlaşması Devletleri Budapeşte Konferansı tarafından teklif edilen, Avrupa Devletleri Danışma Konferansı bu yoldan kurulabilir.

Dünya barışı, «korku dengesi» temeli üzerinde kurulamaz! Silâhlanma yarışına son verilmezse, sürekli barışı yaratmak imkânsızdır.

Yeryüzünün çeşitli bölgelerinde atomsuz bölgeler kurulması, her türlü nükleer silâh tecrübelerinin yasak edilmesi, nükleer silâhların yaygınlaştırılmasını yasak eden anlaşmanın bir an önce yürürlüğe girmesi ve bütün devletlerin bu anlaşmaya katılmaları, nükleer silâhın yasak edilmesi ve mevcut nükleer silâhların imha edilmesi için mücadele yürütülmelidir.

Yabancı ülkelerin topraklarındaki askeri üslerin kaldırılması, saldırgan askeri bloklara sokulan ülkelerin bunlardan kurtarılması, her türlü kimyasal ve bakteriyolojik silâhların yasaklanması ve bu yasağın etkili uluslararası kontrol altında olması için mücadele yürütülmelidir.

Tam ve genel silâhsızlanmanın sağlanması için sistemli ve çetin bir mücadele yürütülmelidir.

Biz komünistler, barış ve halklararası dostlukla ilgili Leninizm fikirlerine menfaatsız bağlılığımızı en ağır koşullar içinde de koruduk. Dün olduğu gibi bugün de, militarizm, saldırı ve harp politikası aleyhtarı olan herkesle birlikte bu yüce ve insani amaçlar uğrunda mücadeleye devam edeceğiz. Bu amaçla, en çeşitli toplumsal ve politik güçlerle temaslarımızı geliştirmeye ve işbirliği yapmaya hazırız.

Bütün ilerici barışsever güçlerin birliğini zamanımız gerektirmektedir. Bir bütün halinde birleşerek, kutsal barış dâvasını bütün dünyada zafere ulaştıracğıız!

Arap halklarının İsrail saldırısına karşı yürüttükleri haklı savaşın desteklenmesi hakkında bildirme

İsrail, iki yıl önce, Arap Birleşik Cumhuriyetine, Ürdün ve Suriye'ye açık saldırıda bulundu. En başta Amerikan emperyalizmi olmak üzere emperyalizm, dünyadaki bütün gericiler ve casus merkezleri tarafından destek-

lenmekte olan İsrail yönetici çevreleri, o zamandan beri, saldırı sonucunda yerleşmiş bulundukları Arap topraklarını işgale devam etmekte, Güvenlik Konseyinin kararları da dahil Birleşmiş Milletler Teşkilâtının kararlarını uygulamayı reddetmekte, yayılma ve ilhak politikasına devam etmekte, işgal ettikleri bölgelerdeki Arapları terör altında tutmakta ve yeni yeni askeri provokasyonlarda bulunmaktadır.

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısı, devam edegelen İsrail saldırısını şiddetle kınar. Bu saldırı ile Arap halklarının ulusal hakları, bu arada, Filistin Araplarının meşru hakları, saldırıyı kınayan Birleşmiş Milletler Teşkilâtının Tüzüğü kabaca çiğnenmektedir.

Arap halkları, saldırıya karşı yürüttükleri haklı mücadelelerinde, sosyalist ülkelerin ve en başta Sovyetler Birliği'nin etkin yardımlarından yararlanmaktadırlar. Onlar, bu mücadelelerinde, dünya komünist hareketi, ulusal kurtuluş kuvvetleri ve kapitalist ülkelerde gittikçe genişleyen kamuoyu çevreleri tarafından da desteklenmektedirler.

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının kanısınca, ancak, İsrail askerlerinin bütün işgal ettikleri Arap topraklarından geri alınması, Güvenlik Konseyinin 22 Kasım 1967 tarihli kararının tamamiyle gerçekleştirilmesi sayesinde bu bölgede barış ve huzur sağlanabilir.

Danışma Toplantısı, dünyadaki bütün ilerici güçleri, Arap halklarını destekleme alanındaki aktif faaliyetlerini ve onların haklı savaşlarıyla dayanışmalarını güçlendirmeye çağırır.

Moskova, 7 Haziran 1969

Yunan Kommünist ve demokratlarıyla dayanışma çağırısı

Moskova'da toplantı halinde bulunan 75 komünist ve işçi partisi temsilcileri, Yunan komünistleriyle demokratlarına ve diğer rejim aleyhtarlarına karşı uygulanmakta olan gaddarça adli kovuşturmaları, yığınsal tutuklamaları ve işkenceleri kapsayan yeni terör dalgası karşısında derin bir nefretle sarsılmıştır.

Amerikan emperyalistlerinin ve saldırgan NATO blokunun yardımı ile iktidarı ele geçiren gerici subayların kurdukları diktatura rejimi, halklarının özgürlüğü, bağımsızlığı ve mutlu gelecekleri uğrunda yılmadan savaşan Yunanistan komünistleri başta olmak üzere, demokratik güçlere ağır baskılar yapmaktadır.

Komünist ve İşçi Partileri Konferansı delegeleri, askeri-faşist diktaturaya karşı savaşan Yunanistandaki komünist ve demokratlarla kardeşçe daya-

nışma halinde bulunduklarını bildirirler. Konferans, bütün ülkelerdeki geniş emekçi yığınlarını, demokratik ve ilerici güçleri, bu zulme son verilmesi ve Yunanistan'daki bütün siyasi tutukluların derhal serbest bırakılmaları için ısrarlı isteklerde bulunmaya çağırır.

Moskova, 12 Haziran 1969

Endonezya komünistlerine mesaj

Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısı delegeleri olan bizler, Endonezyalı yoldaşlarımıza, milyonlarca Komünist adına kardeşçe devrimci selâmları yolluyoruz.

Dünyadaki gericilerle birlik kuran Endonezya'daki gerici kuvvetler, anti-komünizmi politikalarına temel yaparak, Endonezya Komünist Partisi'nin yöneticilerini gaddarca ezdiler, yüzbinlerce komünist ve diğer yurtsever öldürdüler, ailelerini de korkunç baskılar altında daranperan ettiler. Endonezya'daki kanlı zulüm dört yıldır devam ediyor. Binlerce yurtsever zindarlara ve toplama kamplarına atılmış, ülkenin kuşucmaz kervan geçmez bölgelerine sürülmüştür. Endonezya'nın şimdiki yöneticileri, bilimsel sosyalizm fikirlerini kanunla yasaklamışlardır. Bunlar, halkın demokratik kazanımlarına saygısı olan bütün yurttaşları Endonezya'nın politik hayatının dışında tutmaya çalışmaktadırlar. Endonezya'daki askerî-diktatörlük rejiminin cinayetleri ve ulusal çıkarlara aykırı politikası bütün ilerici dünya kamuoyu tarafından nefretle kınanmaktadır.

Polis terörüne rağmen, Endonezya'da komünist hareketi yaşamaktadır. Endonezya'lı birçok komünist, son derecede ağır illegallik koşulları içinde, Endonezya Komünist Partisini canlandırmak ve emekçilerin çıkarlarını korumak için mücadele etmekte, Endonezya yönetici çevrelerinin halk ve memleket aleyhtarı politikasından yararlanan emperyalizmin saldırıları karşısında ülkenin bağımsızlığını kahramanca savunmaktadır.

Uluslararası Danışma Toplantısı, kanlı terörün kurbanı olan Endonezya komünistlerinin hâtıralarını saygı ile anar ve savaşı devam ettirenlerle enternasyonal dayanışmasını bildirir. Danışma Toplantısı, bu kardeş partinin geleceğine, bu dönemdeki zorlukları ortadan kaldıracağına inanmaktadır. Biz şuna kaaniiz ki, Endonezyalı komünistler, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi prensiplerine titizlikle bağlı kalmak ve Endonezya'daki diğer ilerici-demokratik güçlerle birlik olmak suretiyle, halkı, gerçek ulusal bağımsızlık, ilerleme ve sosyalizmin aydınlık ideallerinin zaferine doğru götüreceklerdir.

Moskova, 14 Haziran 1969

Haiti yurtseverlerini destekleme çağrısı

Haiti'de komünistler, demokratlar ve diğer yurtseverler arasında yapılan yeni yığınsal tutuklama ve canavarca öldürmelerle ilgili haberler Moskova'da toplanan 75 komünist ve işçi partisinin temsilcileri arasında derin bir infial ve nefret uyandırdı.

Jerald Brison, Daniel Sansarik, Jerar Vadestrant ve Jak Jano yoldaşlarla komünistlerin diğer seçkin yöneticileri birkaç gün önce öldürülmüştür. Düvalie'nin cellâtları tarafından yakalanan Birleşik Komünistler Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Jozef Rone yoldaşın hayatı tehlikededir.

Yalnız Amerikan tekellerinin desteği ile iktidarda tutunabilen Düvalie'nin zulüm rejimi 12 yıldır ülkeyi toplama kampına çevirmiş bulunmaktadır. Kanlı takibatla, işkencelerle, ölüme mahkûmiyet cezalarıyla, halk aleyhtarı kanunlarla ve özellikle sığınma hakkı kanununun yürürlükten kaldırılmasıyla, Haiti yurtseverlerinin direnişini ezme amacı güdülmektedir. Düvalie rejimi, en ağır darbesini, Birleşik Komünistler Partisine, yurtlalarının özgürlüğü, bağımsızlığı ve aydınlık geleceği uğrunda kahramanca savaşan komünistlere yöneltmiştir.

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısı, derin illegalite koşulları içinde, hayatlarını hergün tehlikeye atarak, zulme karşı fedaice savaşan Haiti komünistleri ve demokratlarıyla kardeşçe dayanışmalarını bildirir.

Danışma Toplantısı, bütün ülkelerin emekçi yığınlarını, demokratik ve ilerici güçlerini, Haitili komünistlere ve diğer yurtseverlere yapılan teröre, işlenen cinayetlere ve takiplere son verilmesi için kesin isteklerde bulunmaya çağırır.

Zulme karşı, yurtlalarının özgürlük ve bağımsızlığı uğrunda yürüttükleri savaşta canlarını veren kahramanların hâtıraları önünde saygı ile eğiliyoruz.

Jozef Rone yoldaş serbest bırakılmalıdır!

Haiti'deki bütün siyasi tutuklular serbest bırakılmalıdır!

Moskova, 16 Haziran 1969

Lenin İsviçre'deyken

Vladimir İliç Lenin, hayatının hemen hemen yedi yılını İsviçre'de geçirdi. Oraya, ilk defa, 1895 yılı baharında, henüz pek gençken, o sıralarda Cenevre'de oturan seçkin Rus Marksisti G. V. Plehanof'la görüşmek üzere gitti. İsviçre'den son ayrılışı da 1917 yılı baharındadır. Rusya'daki Şubat Devriminden sonra memleketine döndü.

Bu iki bahar arasındaki devre, dünya tarihinde çözümleyici bir dönüm noktası olan Büyük Ekim Sosyalist Devrimine yol açan boralı olaylar, derin ekonomik ve sosyal değişimler dönemidir. Büyük Ekim Devrimi hazırlıklarının önemli bir kısmı, Lenin'in dev çalışmalarıyla, İsviçre'de yapılmıştır.

Lenin'in İsviçreye çeken kuvvet neydi? Vladimir İliç, yurdundan ayrı bulunmak zorunda olduğu yıllarda neden bu ülkeye sık sık gitmişti?

Bunun bellibaşlı nedenleri şunlardır: XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında İsviçre, Batı Avrupa ile Rusya arasında bir politik yol kavuşağı idi. Avrupa'nın bütün devletlerinden gelen çeşitli görüş ve inanışlara sahip siyasi mültecilerin sığınma yeri idi. XIX. yüzyılın sonlarında, İsviçre'deki siyasi mülteciler arasında Rus mültecileri önemli bir yekûn tutuyordu. Birinci Enternasyonalin Rus Seksiyonu oradaydı. G. V. Plehanof, Cenevre'de, 1883 yılında «Emeğin kurtuluşu» adı ilk Rus Marksist grubunu kurmuştu. XIX. yüzyılın sonları ile XX. yüzyılın başlangıcı arasında, İsviçre'nin çeşitli şehir ve köylerinde, Marksist, Narodnik, Buntçu, burjuva sol liberali ve anarşist birçok Rus siyasi mültecisi toplanmıştı.

Lenin, Cenevre, Zürih ve Bern şehirlerinin mükemmel kütüphanelerinde Marks ve Engels'in eserlerini, felsefi, ekonomik, tabiat bilimi ve diğer bilgi kollarının literatürünü okuyor, Marksizmin çözümlediği ve çözümlerine yeni aşamalar kazandırdığı problemleri inceliyordu.

Lenin, İsviçre'nin tabiat güzelliklerine, tepeleri daima bembeyaz dağlarına, zümrüt göllerine hayrandı. Hayatında pek az vakit ayırdığı dinlenme zamanlarını Alp dağlarının küçük köylerinde, Cenevre ve Bern civarındaki şirin köşelerde geçiriyordu.

Cenevre'de

Cenevre gölünün kıylarına yaslanmış, parklar ve küçük köylerle çevrili Cenevre, misafirsevenliği, laubaliliğe kaçmayan içtenliği, genel kültürü ve bayındırlığı ile mültecileri kendine çeken bir şehirdi.

1903 yılı Nisan ayı sonunda, Rus Marksistlerinin gazetesi «İskra»nın Cenevre’de yayınlanması kararlaştırılınca, Lenin ve Krupskaya, bu şehre yerleştiler. Bir işçi mahallesi olan Seşeron’daki «Şmen du Foye» sokağında 10 numaralı küçük evi kiraladılar. Evin üst katında kutu gibi üç oda, alt katında da mutfak vardı. Bu küçümencik ev, çok geçmeden, Rus sosyal demokratlarının toplantı ve politik tartışma merkezi haline geldi.

Şehirde ise, Rus Marksistleri, Üniversite yakınındaki «Landolt» kahvehanesinde toplanıyorlardı. Bu kahvede Lenin’in çalıştığı ve yakınlarıyla görüştüğü «özel» bir masası vardı. Telefon kabinesiyle büfe arasındaki bu masa bugüne kadar korunmuştur.

İsviçre’de kaldıkları bu ilk uzun dönem, Lenin ve Krupskaya’nın hayatlarında en çetin devrelerden biridir. Lenin, bu yıllarda, parti içindeki oportünist akımın temsilcilerine karşı sert bir mücadele yürütmüştü. Partinin İkinci Kongresinde Menşevikler adını alan oportünistler, Kongrede uğradıkları yenilgiden sonra, Kongre’nin kararlarını tanımamışlar, parti yönetimini ellerine geçirmek için çalışmışlar ve «İskra»yı yönetimleri altına almaya muvaffak olmuşlardı. Bu durum karşısında Lenin, Rusya’daki parti örgütleriyle bağlantısını, genel olarak mektuplarla devam ettirmek zorunda kaldı. Mektuplar, makaleler ve konferanslarla Menşeviklerin parti aleyhtarı tutumlarını açıkladı. Menşevik oportünizminin eleştirilmesinde, onun, Cenevre’de 1904 yılının Şubat–Mayıs ayları arasında yazdığı «Bir adım ileri, iki adım geri» adlı eseri önemli bir rol oynadı.

Menşeviklerle mücadele şiddetli ve güçlü. Cenevre’de bir hayli taraftarları vardı. Bunlar, sahteciliğe, entrika ve iftiralara da başvurarak, Lenin’e karşı aktif bir savaş yürüttüler. O zamanlar Cenevre’de Krupskaya ile birlikte çalışmış olan en eski bolşeviklerden L. Fotieva, Lenin’in o dönemde içinde bulunduğu koşulların ağır ve gergin olduğunu yazmakta, Menşeviklerin, onu, «diktatörlükle, partide bütün iktidarı ele geçirmek için gayret sarfetmekle, kısacası bütün günahlarla» suçladıklarını söyletmekte, «Lenin’in sığukkanlılığı, hiç eksilmeyen neş’esi, kuvvetli iradesi» karşısında hayranlığını belirterek: «Menşeviklerin prensipsiz davranışlarına Lenin, yüksek prensiplilikle, savunduğu görüşlerin doğruluğuna tam bir inanıyla mukabele ediyordu» demektedir.

Krupskaya ile aralarındaki karşılıklı saygı ve güvene dayanan derin dostluk, partili arkadaşlarıyla sıkı bağlantısı ve onlardan gördüğü destek, illegal mücadelesinde Lenin’in dev çalışma gücünü daha da artırıyordu.

Devrimci Marksistleri birleştirmek için sarfettiği gayretler çok geçmeden başarı ile sonuçlandı. Bolşeviklerin 1904 yılının Aralık ayında Cenevre’de yaptıkları toplantıda, «Vpered» Bolşevik gazetesinin yayınlanmasına karar verildi. Gazetenin ilk sayısı 4 Ocak 1905’te çıktı. Lenin’in hazırladığı program, Rusya’daki parti komitelerinin çoğu tarafından desteklendi. Kısa bir süre sonra Lenin, Birinci Rus Devriminin başladığını Cenevre gazetelerinden öğrendi.

1905 yılının Haziran ve Temmuz aylarında, Cenevre’de «Demokratik dev-

rimde sosyal demokrasinin iki taktiği» adı ile dünya sosyalizm tarihine geçen eserini yazdı. Bu kitabında, yeni tarihsel dönemde burjuva demokratik devriminin karakterini açıklıyor ve sosyalist devrime dönüşme yollarını gösteriyordu. Gerçek devrimci Marksist partinin strateji ve taktiğinin bilimsel dayanaklarını belirtiyor, oportünizm ve reformizmin zararlarını ortaya koyuyordu. Bu eser, günümüzde de aktüelliğini korunmaktadır. Zira, onda, kapitalist toplumu devrim yolu ile değiştirme amacını güden politika ile sosyalizm perspektiflerini kaybettiren, mevcut duruma pasif olarak uyma politikası arasında açık seçik bir hudut çizilmektedir.

Lenin, 1905 yılının sonlarına doğru Cenevre'den Peterburg'a hareket etti.

Tekrar İsviçre'de

Devrim yenilgiyle sonuçlandı, Siyasi polis Lenin'in izini bulmuştu. Bunun üzerine o, tekrar yurt dışına çıkmak zorunda kaldı. 1908 yılının Ocak ayında, Krupskaya ile birlikte Cenevre'ye geldi. Dondurucu bir soğuk vardı. Her taraf ıssızdı. «Da Pon» sokağındaki 17 numaralı evde küçük bir odaya yerleştiler. Üzgündüler. Krupskaya o günler hakkında sonraları şunları yazacaktı: «Devrimden sonra tekrar emigrasyon hayatına bir türlü alışamıyorduk. Vladimir İliç, bütün gününü kütüphanede geçiriyordu. Geceleri ne yapacağımızı bilemiyorduk.»

Bu durum uzun sürmedi. Lenin, proletaryanın uğradığı yenilginin geçici olduğuna, kahramanlıklarla dolu savaşların ileride devam edeceğine ve bunların kesin zaferi getireceğine inanıyordu. Krupskaya, anılarında şöyle diyordu: «Yenilgi zamanı Lenin, proletaryanın en büyük zaferlerini düşünüyordu. Geceleri Cenevre gölü sahilindeki sokaklarda gezinirken, o, hep bu zaferlerden bahsediyordu.»

Lenin'in çalışması, hem de öncekilerden çok daha fazla çalışması gerekiyordu. Ve o, birçok işlere yeni baştan başladı. «Proletariy» adlı yeni bir parti organı gazeteyi yayınlama hazırlıklarına girişti. Gazeteye yeni yazar ve muhabirler buldu. Rusya'daki gizli parti örgütleriyle bağlantılar kurdu. Parti örgütlerinin korunması ve kuvvetlendirilmesiyle ilgili organizasyon çalışmalarını yönetti. Ve şu satırları o zamanlar yazdı: «Bize kaya gibi insanlar denilmesi hiç de boşuna değildir. Sosyal demokratların meydana getirdikleri proleter partisi, ilk askeri baskında uğranılan başarısızlıklar karşısında ümitsizliğe düşmeyecek, yolunu şaşırmıyacak, maceralara sapmıyacaktır.»

Lenin, işçi sınıfının ve öncüsünün Marksizme yabancı ideolojilerin etkisi altından kurtulması için giriştiği mücadeleye devam etti. O sırada, Parti içinde yanlış görüşler yayınlara ve bu yanlış görüşleri Marksizm teorisinin gelişmesini gibi gösterenlere karşı mücadelenin geciktirilemezlik ve zorunluğu daha açık olarak ortaya çıktı.

Marksizmi geliştirme bahanesiyle bu teorinin bazı en önemli prensiplerini değiştirme çabaları, uluslararası işçi hareketi içinde yeni bir şey

değildi. Lenin, Marksizmi bu yoldaki zenginleştirme (!!!) çabalarına karşı daha 1893 yılında çetin bir mücadele yürütmüştü. 1905 Devriminin yenilgisinden sonra, parti içinde beliren fikri-teorik kararsızlıklar, Marksizmi emprokrititsizmle birleştirmek için yapılan çağrılar, partideki ideolojik çalışmaları zor duruma düşürmüştü.

Lenin, 1908 Nisanında yazdığı «Marksizm ve revizyonizm» başlıklı makalesini Cenevre'den Rusya'ya gönderdi. Revizyonizme savaş ilanı mahiyetinde olan bu yazısında revizyonizmin sınıfsal ve gneseolojik kökenlerini açığa çıkarmakta, uluslararası bir karakteri olduğunu ortaya koymakta ve her türlü ile sistemli, aralıksız ve kompromisiz bir savaşın önemini ve ertelenmeye tahammülü olmadığını belirtmekteydi.

Lenin, o zamanlar, Mah ve Avenaryus'un felsefesine dayanarak Marksizmi değiştirmeye (revizyona) yeltenenlerin bu çabalarını hedef tutan bir kitap üzerinde çalışıyordu. Bütün serbest zamanlarında, Cenevre'deki «Okuma Cemiyeti»nin («Société de lecture») kütüphanesinde bu alanda incelemeler yapıyordu. Mayıs ayında Londra'ya giderek, bir müddet Britiş Muzeum'un kütüphanesinde çalıştı ve tekrar Cenevre'ye döndü. Çeşitli dillerde yazılmış felsefe ve doğabilimle ilgili yüzlerde eser okudu, Marks ve Engels'in eserlerini tekrar aktardı, Ditsgen ve F. Mehring'in eserlerini gözden geçirdi.

Cenevre'deki «Okuma Cemiyeti» kütüphanesine daha 1904 yılında üye olmuştu. Orada kendisini Lenin diye değil, Ulyanof adlı herhangi bir kitap meraklısı olarak tanıyorlardı. N. K. Krupskaya, anılarında, o günleri şöyle anlatmaktadır: «Société de Lecture»ün kütüphane memuru, bir Rus devrimcisinin her sabah erken erken geldiğini görürdü. Bu Rus, ucuz kumaştan İsveç modasına göre dikilmiş pantolonunun, çamurlanmasın diye kıvrıdığı manşetini düzeltmeyi unutur, bir gün önce bıraktığı, barikatlara veya taarruz tekniğine dair kitabı yerinden alır, pencere yanındaki her zamanki yerine oturur, bir hayli seyrilmiş saçlarını elinin alışılmış bir jestiyle düzeltir ve sonra okumaya dalardı.»

Lenin, 1908 yılında, orada birçok felsefi kitap okudu. Ve dev bir çalışmanın ürünü olan «Materyalizm ve emprokrititsizm» adlı dâhice eserini yazdı. Bu yapıt, bugün de, işçi sınıfının en etkili ideoloji silâhıdır.

Marksist ve evrensel felsefenin bu şedövründe Lenin, Marksizmi Mahizmle değiştirmek için yapılan çabaları, bütün yönleriyle, derin bir eleştiri süzgecinden geçirmekte, Mahizmin idealist felsefenin bir çeşidi olduğunu delillerle ispat etmektedir. Aynı zamanda, Marksizmi idealist felsefeyle uzlaştırma çabalarının, kaçınılmaz olarak Marksizme ihanete yol açtığını ortaya koymaktadır. Lenin, bu eserinde, diyalektik materyalizmi yaratıcı bir şekilde geliştirmekte, doğal bilimde meydana gelen devrimin getirdiği köklü sorunları çözümlemekte, bu devrimin, Marksist felsefeyi çürütmesi şöyle dursun, tam tersine, yalnız bu felsefenin temelleri üzerinde doğru bir yol bulabildiğini ispatlamaktadır.

Lenin herkesten daha uzak görüşlü idi

5 Eylül 1914'te, yani Birinci Dünya Harbinin başlamasından biraz sonra, Lenin, ailesiyle birlikte Avusturya-Macaristan'dan, illegal olarak İsviçre'ye geçti ve Bern'e yerleşti. Krupskaya ile birlikte Şubat 1916'ya kadar orada kaldı.

Bern, Cenevre'ye kıyasla, küçük burjuva ortamının hâkim olduğu sâkin bir şehirdi. Krupskaya anılarında şöyle der: «Bern, öncelikle bir idare ve öğrenim merkezidir. Çok iyi kütüphaneleri, birçok bilim güçleri vardır. Küçük burjuvalık şehrin bütün ruhuna işlemiştir.»

O zamanlar sosyal demokrasi güç koşullar içinde bulunuyordu. Fransız sosyalistlerinin liderleri, Almanya, Avusturya ve diğer ülkelerdeki sosyal demokrasi önderleri ulusal şovinizm mevzilerine geçmişlerdi.

Lenin, bu koşullarda en önemli ödevin, devrimci öze ki korumak, bütün gerçek sosyal demokratların yeni enternasyonal temeller üzerinde birleşmelerini sağlamak, emperyalist harbi vatandaş harbine dönüştürme şiarı ile uluslararası proletaryayı şovinist burjuvazinin etkilerinden kurtarmak olduğunu belirtiyordu.

Bu görüşlerini «Avrupa Harbinde devrimci sosyal demokrasi nin ödevleri» adı altındaki tezlerde topladı ve incelenmek üzere İtalyan ve İsviçre Sosyalistlerinin Lugarno Konferansına gönderdi. Bu tezlerinde, Birinci Dünya Harbini bir emperyalist harp olarak niteliyor ve İkinci Enternasyonal liderlerini lânetliyordu. Tezlerden bazıları Konferans'ın kararlarına girdi.

Lozan'da, Halkevi salonunda, sosyal demokratların harp karşısındaki tutumları konusunda Plehanof'la prensiplere dayanan çetin bir mücadele yaptı. Cenevre'de «Avrupa Harbi ve Sosyalizm» konulu bir konferans verdi. Bolşevikler Merkez Komitesi adına, «Sosyal Demokrat» gazetesini tekrar çıkarmaya başladı.

Lenin, Bulgar ve Sırp devrimci sosyal demokratlarıyla bağlar kurdu. Alman sosyal demokrasi si içinde, Karl Libkneht'in başkanlığındaki, solcu muhalefetin gelişmesini dikkatle izledi. Uluslararası Sosyalist Gençlik Bürosu'na ve onun basın organı «Gençlik Enternasyonalı»ne yardımlarda bulundu.

Bu son derecede karmaşık gelişme döneminde toplumda meydana gelmekte olan süreçlerin doğru teorik genelleştirilmesinin büyük bir önem kazandığını gören Lenin, tekrar materyalist diyalektik üzerine eğildi. Yeniden kütüphane köşeleri: Aristotel, Hegel, Foyerbah . . . Notlar, konspektler . . . Ve nihayet, sonraları yayınlanacak olan «Felsefe defterleri» . . .

Onun, enternasyonalistleri birleştirme çalışmalarının ilk ürünleri gecikmedi. 5 Eylül 1915'te Bern yakınında, Alp dağları eteklerindeki Zimervalt köyünde, Uluslararası Sosyalist Konferansı toplandı. Bu, Lenin'in belirttiği gibi, harbe karşı enternasyonal gelişmenin ilk adımlarıydı.

Lenin, büyük bir enternasyonalistti. Bir yandan Rusya'daki işçi hareketini yönetiyor, öte yandan uluslararası arenada revizyonizm ve oportünizme karşı savaşıyor ve aynı zamanda İsviçre'deki sosyal demokrasi hareketine aktif olarak katılıyordu.

1916 son baharında, vakit ayırıp, «İsviçre Sosyal Demokrat Partisi için-deki Zimervalt solcularının ödevlerleri» başlıklı tezleri yazdı. Bu tezler, partinin olağanüstü kongresi arifesinde İsviçre Sosyal Demokrat Partisi için-deki sol kanadı güçlendirdi. 1918 yılında ayrı bir broşür halinde yayınlanan bir eserin önsözünde Cenevre Sosyal Demokratları şöyle diyorlardı: «Bu “yabancı” yazarın, ülkemizin delil ve koşullarını bu derecede derinden ve bu kadar iyi tanıması karşısında hayranlık duymamak elde değil. Bessbelli ki, Rusya proleterleri, onu, bu uzak görüşlülüğü ve devrimci atılımları yüzünden büyük devrimlerinin başına getirmişlerdir.»

Lenin ve Krupskaya, Şubat 1916'da, İsviçrenin endüstri ve finans şehri Zürih'e yerleştiler. Burası, o yıllarda, kaynayan bir kazan gibiydi. Harp yüzünden ikiye ayrılan Avrupanın bütün ülkelerinden gelmiş çeşitli görüş, meslek ve uluslara mensup insanlar toplanmıştı bu şehre. Her biri türlü nedenlerle kendi memleketlerinde yaşamak imkânını bulamamış veya yaşamak istememiş insanlardı bunlar. Lenin, böyle bir şehirde zamanının nabzını daha iyi anlayabiliirdi.

Kumerer adlı bir ayakkabıcının «Şpigelgase» sokağındaki 14 numaralı evinde bir odaya yerleştiler. Lenin, derhal, ikinci bir uluslararası sosyalist konferansının hazırlık işleriyle meşgul olmaya başladı. Nisan 1916'da Kintal köyünde yapılan bu konferans, enternasyonalistlerin daha fazla birleşmelerine yardım etti.

Lenin, bu dev misali çalışıyordu. Tartışma ve konferanslarda konuşuyor, gazete ve dergilere yazılar yazıyor, birçok kimselerle görüşmelerde bulunuyor, Rusya'daki parti örgütleriyle ve diğer ülkelerdeki enternasyonalistlerle mektuplaşıyordu.

Ev sahibinin oğlu, en fazla, Lenin'in birçok memleketlerden hergün aldığı yığın yığın mektupları hatırlıyor. Bunları Krupskaya açıp tasnif eder-miş, bazan öyle dalar-mış ki bu işe, ateşteki yemeği unutmmuş.

Bunlar, bir çocuğun belleğinde kalmış, ilk bakışta önemsiz gibi görünen şeyler. Fakat, Lenin'in İsviçre'deki hayatının önemli bir yanını canlandırıyor, Lenin'in içine kapanık bir siyasi mülteci değil, olayların merkezinde bulunduğunu gösteriyor. O, ta İsviçre'den, Rus proletaryasının, Avrupa'daki işçi sınıfının devrimci öncüsünün savaşını yönetmekteydi.

Yine bu dönem içinde Lenin, teori alanında da aralıksız çalışıyordu. Birinci Dünya Harbi, İkinci Enternasyonalin iflâsı, bu yeni tarihsel devre içinde çelişkilerin keskinleşmesi, yepyeni koşullar içinde, Marksizmin bütün bölümleri, proletaryanın devrimci partisinin strateji ve taktiği üzerinde çalışması için, ona bol düşünüm malzemesi sağlıyordu. Lenin'in 1915–1916

yıllarında yazdığı eserler, Marksizmin gelişmesinde bir devir açtı, kurduğu partinin ve diğer ülkelerdeki devrimci Marksistlerin politikalarına teorik bir temel oldu.

«İkinci Enternasyonalin iflâsı», «Sosyalizm ve harp», «Emperyalist harpte işçiler kendi ülkelerindeki hükümetleri nasıl yenilgiye uğratabilirler», «Avrupa Birleşik Devletleri şianı etrafında», özellikle «Kapitalizmin son aşaması: Emperyalizm», «Proletarya devriminin harp programı», «Yunius'un broşürü üzerine», «Halkların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri konusu üzerindeki tartışmaların sonuçları» v.b. bu eserler arasındadır. Lenin, bu yapıtlarında, oportünizmin sosyal kökenlerini açığa çıkarmış, harp ve barış konularında Marksizm teorisini geliştirmiş, Marksistler arasında ilk olarak, emperyalizmin, kapitalist düzenin en son aşaması ve sosyalist devrimin arifesi olduğunu ispat etmiştir. Sosyalist devrim teorisini yeni bir aşamaya ulaştırmış, yeni koşullarda ulusal sorunla ilgili Marksist çözümü formüle etmiştir.

Lenin, Zürih'te kaldığı süre içinde Marksizmin devlet teorisini enine boyuna işlemiştir. Marks ve Engelsin bu konudaki bütün eserlerini tekrar okuyup bir araya toplamış, onların temel fikirleri üzerine yorumlar yazmıştır. Derlediği bu malzeme (Mavi defter) «Marksizmin devlet görüşü» adını taşımaktadır. Onun «Devlet ve devrim» adlı eseri bu derlemeye dayanılarak yazılmıştır.

*

Bütün mültecilik yıllarında Lenin'in aklı ve gönlü daima Rusya'da idi.

Şubat devrimi, en nihayet kendisine Rusya'ya dönmek imkânını verdi. 9 Nisan 1917'de İsviçre'den ayrıldı. Zürih garında kendisini geçirmeye gelen bir İsviçreli yoldaşı:

– Sizi yakın bir zamanda yine aramızda göreceğimizi ümit ediyoruz, Deyince, Lenin, gülümsiyerek:

– Bu dileğiniz iyi bir siyasi öngörüş olmasa gerek, diye cevap verdi.

Ve hakikaten de bir daha İsviçre'ye dönmedi. Fakat, hayatının sonuna kadar bu memlekete güzel hatıralarla bağlı kaldı. İsviçre'de geçirdiği yedi yıl, amansız mücadeleler ve yaratıcı çalışmalarla dolu idi. Ve bu yıllar, dünya tarihinin gelişmesinde derin izler bıraktı.

E. Rozental

Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde sosyal-ekonomik gelişme sorunları

1952 yılının Temmuz ayında yapılan devrimden sonra Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde (Mısır'da) büyük değişiklikler meydana geldi. Bütün büyük ve orta sanayi işletmeleri, dış ticaret, inşaat ve taşıt firmaları, sigorta şirketleri, bankalar millileştirildi; özel toprak mülkiyetinde sınırlandırmalar yapıldı; tarımsal ürünler üretim ve dağıtım kooperatifleri kuruldu.

Bu suretle fellâhlar (köylüler) işledikleri toprağın gerçek sahibi olmakta, ağır sanayi gelişmektedir.

Sosyal alanda da önemli değişimler oldu: üretimde çalışan emekçilerin sayısı arttı, çeşitli iş kategorilerindeki emekçilerin asgari ücretleri tespit edildi; işçilerle memurlara, Mısır'ın tarihinde ilk defa olarak, işletmelerin yönetimine katılma hakkı verildi.

Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde son yıllarda meydana gelen önemli politik dönüşümler sayesinde, ülkenin sosyal-politik gelişmesinde işçi sınıfı ile köylülerin rolleri arttı ve bununla, Mısır devrimi yeni bir unsur daha kazanmış oldu. Ulusal güçler, böylece, bir süre önce yeni' baştan örgütlenmiş olan Arap Sosyalist Birliği (ASB) içinde toplandı.

Ülke kapitalist olmayan gelişme yolunda ilerlemeye, ekonomik bağımsızlığını güçlendirmeye ve 1967 yılındaki İsrail saldırısı sonucunda ortaya çıkan çeşitli güçlükleri yenmeye koyuldu, emekçi yığınları devlet yönetiminde gittikçe daha etkili rol oynamaya başladılar.

Bunların ve benzeri problemlerin çözümüne, Kahire'de yayınlanmakta bulunan «At-talia» adlı aylık teori dergisinin önemli katkısı olmaktadır.

Arap Sosyalist Birliği'nin yeni baştan örgütlenmesiyle ortaya çıkan sorunlara dergide geniş yer veriliyor. ASB'nin yeni tüzüğü gereğince, bu birlik, köylü, işçi, asker ve aydınlardan ulusal sermaye temsilcilerine kadar bütün halk güçlerini birleştiren bir siyasi örgüttür. Ödevi, Ulusal Hareket programında yer alan prensiplere dayanarak, sosyal ilerleme, ulusal gelişme ve demokratik dönüşümler için yürütülen halk savaşına öncülük etmektir.

Arap Sosyalist Birliği'nin kurulması, memleketin politik hayatında olumlu bir olaydır. Fakat, derginin de belirttiği gibi, yapısı, ilk zamanlarda tam bir açıklık kazanamadı. Örneğin, ASB'nin, devletin gerek kanun yapıcı ve gerekse yürütme organlarıyla ilişkileri ve bu ilişkilerinin sınırları belirlen-

memiştir. Bu yüzden, onun hem bu organlarla ilişkilerinde, hem de kendi içindeki türlü unsurlar arasında derhal zorluklar belirdi. ASB'nin yönetim organlarının işbaşına getirilmesi seçim prensiplerine dayanmıyordu. (Çünkü seçim yolu ile devrim düşmanı elemanların Birliğe sızmalarından endişe ediliyordu.)

30 Mart 1968'de Başkan Nasır tarafından sunulan yeni programda, bütün memleketin hayatında Arap Sosyalist Birliği'nin daha büyük rol oynayabilmesi için demokratik santralizm prensibine göre yeni baştan örgütlenmesi ve aşağıdaki yukarı bütün organlarının seçim yolu ile işbaşına gelmesi öngörülmüyordu.

Derginin 1968 tarihli 8'inci sayısında yayınlanan Hilmi Yasin imzalı ve «ASB'nin taban örgütlerinin çalışmaları» başlıklı yazıda, taban komitelerinin faaliyeti gözden geçirilmekte, bunların, işletme ve köylerde halk yığınlarının doğrudan yöneticileri ve Birliğin yönetim merkeziyle halk arasındaki esas halkaları oldukları belirtilmektedir. Yazı sahibi, bu komiteleri, halkla bağlarını sıkılaştırıp aktifleştirmeye, demokratik gelenekleri geliştirmeye davet etmekte, politik çalışmalarda başarının ancak bu suretle sağlanacağını ortaya koymaktadır. Dergi, seçilmemiş, yukarıdan tayin edilmiş olan birçok taban komitesi eski başkanlarını şiddetle eleştirmektedir. Bunlar, yukarıya yanlış bilgiler vermek suretiyle, ASB'nin başarılı siyasi faaliyetlerde bulunduğu izlenimini yaratmaya çalışmışlar, zayıflıkları gizlemişler ve her türlü eleştiriyi önlemişlerdir. Bütün bunlar, ASB Merkez yönetimiyle geniş halk yığınları arasındaki bağların kopmasına yol açmıştır.

Dergi, Birliğin demokratik bir örgüt haline gelebilmesi için eleştiri ve özeleştirin (kritik ve otokritiğin) yaygın bir hale getirilmesi gerektiğini, Arap Sosyalist Birliği örgütlerinin, doğrudan doğruya halk yığınlarının kontrolü altında bulunmasının zorunlu olduğunu belirtmektedir.

ASB'nin önceki faaliyetinin tahlilinden şu sonuç çıkarılıyor: Bu organizasyonun esas ödevi, devrimin genel politik doğrultusunu gerçekleştirmek için halk yığınlarını seferber etmek, devrimin gelişmesi sırasında ortaya çıkan sorunların halk tarafından iyice anlaşılması için çalışmaktır. Bugünkü koşullar içinde İsrail'in emperyalistçe saldırısının açtığı yaraları iyileştirme meselesi, politik faaliyetin ağırlık merkezini teşkil ediyor. Dergiye göre, temel ödevlere bu açıdan bakılmak lazımdır.

ASB şöyle bir örgüte sahiptir: Taban teşkilatları komiteleri, en yüksek organ olan Genel Ulusal Kongre, Merkez Komitesi, Merkez Komitesine bağlı daimi komisyonlar ve ASB Merkez Yürütme Komitesi.

Arap Sosyalist Birliği'nin Birinci Kongresi 1968 yılının Temmuz-Eylül ayları arasında yapılmıştır. «At-talia» dergisinin 12'inci sayısında bu Kongre'de kabul edilen kararlar gözden geçiriliyor. Bu konuda ASB Merkez Komitesi üyelerinden Muhammet Sabri Mabdi, Abdül Gadi Nasıf, Ahmet-al-Huaca'nın da yazıları var. Makalelerde, sendikaların çalışmalarını politik bakımdan yönetmek, emperyalist saldırısına karşı yürüttük-

leri savaşta Arap halklarının birliğini güçlendirmek. ülkenin ekonomik gelişmesini hızlandırmak, basın ve diğer haber araçlarının rol ve ödevlerini belirlemek, halk savunma ordusu kurmak ve benzeri işlerde Arap Sosyalist Birliğin'e düşen ödevler inceleniyor.

Birleşik Arap Cumhuriyeti yöneticileri, politik sorunlara, ekonomik zorlukları yenmek ve ülkenin gelişmesiyle ilgili plânları gerçekleştirmek için halk yığınlarını seferber etme meselesiyle bağlantısı içinde çözüm yolu bulmaya çalışıyorlar.

Dergi, çeşitli makaleleriyle, kapitalist gelişme yolu taraftarının iddialarına cevaplar veriyor. Kapitalist gelişme yolundan yürünmesini isteyenler, Birleşik Arap Cumhuriyeti'nin karşılaştığı (dış ticaret ve ödeme bilançosundaki açık, üretim kapasitelerinden gerektiği kadar yararlanılamaması ve benzeri gibi) ekonomik zorlukları kapitalist olmayan gelişme yolunun yarattığını, bu yolun Mısır için uygun olmadığını, olumlu sonuçlar vermediğini ileri sürüyorlar. Onlara göre, memleketin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar, ancak kapitalist gelişme yolu ile, özel mülkiyetle, «hür teşebbüs»le giderilebilir. Birleşik Arap Cumhuriyeti'ndeki kapitalizm savunucuları, devlet sektörünün özel sektöre devredilmesini, merkezi plânlamadan vazgeçilmesini, özel sektörün gelişmesine meydan verilmesini istiyorlar.

«At-talia» dergisinde bu iddialara cevap veren yazılarda, Mısır'ın ekonomik gerikalmışlığını hızla ortadan kaldırabilmek için yürünecek tek yolun, kapitalist olmayan yol olduğu inandırıcı delillerle ispat ediliyor ve devlet sektörünün, bağımsızlığın ve sosyalizme geçişin temeli olduğu ortaya konuyor.

Devlet sektörünü eleştiren ve kapitalizme dönüşmesi gerektiğini ileri süren kapitalizm savunucularıyla yapılan tartışmalarda, memleketin ekonomik gelişmesiyle ilgili temel sorunları kapitalizmin çözme imkân ve yeteneklerine sahip olmadığı rakam ve delillerle ispat ediliyor.

Bilindiği üzere, sermaye yatırımı, halk ekonomisinin geliştirilmesinde başlıca etkenlerdendir. Devrimden önce, amortismanlar bu alanda esas kaynaklardı. Bu durum aşağıdaki çizelgede açık olarak görülüyor:

	Yıllar						
	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951
Yatırımların ulusal gelirdeki nispi payı (% olarak)	3	5	6	7	8	7	7
Özel yatırımların nispi payı (amortismanlar ayrıldıktan sonra, % olarak)	-2	0	1	2	3	2	2

Yatırım azlığı işsizliği artırıyordu. Aktif nüfusun dörtte biri işsizdi. Bazı dönemlerde bu oran daha da artıyordu. Örneğin 1947'de ülkede 277 bin, 1952'de ise 255 bin kişi işsizdi.

1952 yılı devriminden sonra, Mısır kapitalistlerine büyük imtiyazlar verildi. Yeni yöneticiler, büyük kapitalistlerin yardımıyla ekonomik gelişmenin hızlanacağına ve iç sonunların kapitalist gelişme yolundan, kısa zamanda çözüleceğine inanıyorlardı. Bu yüzden, ithalatı kısımlar, buna karşılık, makine ve donatım ithalinde gümrüğü son derecede azaltmışlardı. Ayrıca, sanayicilerden vergi alınmıyor, bunlara asgari kâr garanti ediliyor, faizsiz bol kredi dağıtılıyordu. Büyük sermaye yatırımı gerektiren ve derhal kâr getirmeyen (maden işletmeleri, çimento ve gübre sanayi gibi) endüstri dalları devletin kontrolü altında bulunuyordu. 1954 yılından 1958'e kadar ağır sanayi alanında özel sermayeye devlet tarafından yüzde 74 bir yatırım yardımı yapıldı. Öte yandan, 1952 yılında kurulmuş olan Üretim Geliştirme Konseyi, kapitalistlere teknik kolaylıklar sağlıyor, projelerini gözden geçirerek, özel ortaklıklar kurulmasına yardım ediyordu.

Fakat, bütün bunlara rağmen, kapitalistlerin, ülkenin geliştirilmesi işine katılmak istemedikleri 1956 yılında artık apaçık ortaya çıktı. 22,5 milyon lira sermayeli 10 sanayi işletmesi kurulması planlaştırılmıştı. Devlet, kapitalistleri bu özel ortaklıklara sermaye yatırıma davet etti. Fakat, büyük kapitalistler buna yanaşmadılar, sermayelerini daha kârlı işlere yatırmayı tercih ettiler. Bunun üzerine devlet, 12,2 milyon lira yatırarak bu işe tek başına girişmek zorunda kaldı.

1956 yılındaki emperyalist saldırısından sonra yabancı sermaye işletmeleri millileştirildi ve Mısır ekonomisini hızlı tempolarla geliştirme hazırlıklarına girildi. 1957 yılında sanayi üretiminin yılda yüzde 16 (1954'te yüzde 4, 1956'da da yüzde 6 idi) gelişmesini öngören bir devlet ekonomi plânı kabul edildi. Bu plân gereğince, yıllık yatırımlar 45 milyon lira gibi muazzam bir yekûnu buluyor, bu yüzden de devlet, özel kapitalin bu işe katılmasını öngörüyordu. Ne var ki, âzamî kâr kanununu uyan özel sermayeyi ülkenin ekonomik gelişmesi ilgilendirmiyordu. Kapitalistler, ülkenin endüstriyel gelişmesine katılmamak için çeşitli dalaverelere başvurdular: kârlarını gizlediler, firmalarının hisse senetlerini ellerinden çıkarmaya, sermayelerini yabancı memleketlere kaçırmaya koyuldular, döviz spekülasyonu ağını genişlettiler. Ve daha bunlara benzer yollardan, memleketin endüstriyel gelişmesini baltaladılar. Ancak, Temmuz 1961'de ilân edilen millileştirme kararıyla, kapitalistlerin bu yıkıcı tutumu önlenemedi ve sanayileşme, emekçilerin yaşayış düzeyini yükseltme, ekonomik ve sosyal ilerleme yolu da açılmış oldu. Bu millileştirmeden sonra, özel sermayenin elinde yalnız küçük işletmeler kaldı. Bugün, köy ekonomisi hariç, geri kalan bütün ulusal üretimin yüzde 90'ı devlet sektöründe toplanmış bulunuyor.

Millileştirme yolu ile yabancı sermayenin ortadan kalkması ve daha sonra üretimin büyük gruplar halinde yoğunlaştırılması (konsantrasyonu) sayesinde, Mısır'ın ekonomik gelişmesi hızlı tempolarla kalkınma olanaklarını kazandı. Bunu istatistiklerden de anlıyabiliriz: Ulusal gelirdeki yıllık ortalama artış şöyledir: 1913'ten 1928'e kadar % 1, 1929'den 1939'a kadar

% 1,25, 1929–1950 arasında % 2,5. 1950'den 1955'e kadar ise hiçbir artış olmamıştır. 1956–1965 arasında yıllık artış ortalama % 6,7'yi bulmuştur.

1913–1955 arasında milli gelirden insan başına artış sadece % 5'tir ki, yıllık ortalama artış % 0,1 civarındadır. Fakat, 1956'dan sonra yıllık artış % 4'e yükselmiştir. Yani, 1956–1957'den 1965'e kadar milli gelirden insan başına düşen yıllık ortalama artış, daha önceki 42 yıl içinde ulaşılan artışın birkaç kat geçmiştir. 1956–1957 ekonomi yılı, böylece, durgunluk dönemiyle gelişme döneminin sınırı olmuştur.

Temmuz 1952 devriminden bu yana Birleşik Arap Cumhuriyeti'nin köy ekonomisi ve sanayii genel olarak hızlı bir gelişme çizgisindedir. 1929–1955 arasında köy ekonomisi üretimindeki yıllık ortalama artış sadece % 1 civarındaydı. 1956–1965 arasında ise % 3,15'i bulmuştur. Beş yıllık plânın gerçekleştirilmesi döneminde sanayi üretimindeki yıllık ortalama artış % 8,5'tur. (O devrede döviz sıkıntısı olmasaydı, daha da fazla olacaktı.) 1939–1950 arasındaki yıllık artış ise % 5'i ancak buluyordu. 1956–1965 arasında öğretim ve sağlığı koruma masraflarının büyük ölçüde artmış olmasını da göz önünde bulundurmak gerekir.

1960–1965 yıllarına ve daha sonraki yıllara ait ekonomik gelişme plânının hazırlanması sırasında, bunun memleketin iç imkânlarına uymadığı, bu yüzden reel olmadığı öne sürülmüştür. Şimdiki güçlükler ve bu arada artış tempolarının ağırlaşması da (1968–1969 plânına göre artışın % 4 olması lâzım), yine plânın reel olmadığı iddiasıyla izah edilmek isteniyor.

1960–1970 arasındaki 10 yıl içinde milli gelirin iki kat artması ve yıllık artışların % 7,2'yi bulması öngörülmüyor. Milli gelirin yıllık artışı, daha önceki 4 yılın % 6'sından biraz fazlaca plânlaştırılmıştır. Buna göre, milli gelirden yıllık ortalama artış, önceki yıllardakinden % 1,2 bir fazlalık göstermektedir. Bunda reel olmayan hiçbir şey yoktur. Esasen, % 7 bir artış için milli gelirin hemen hemen % 20 oranında yeni yatırım öngörülmüştür. Plânın gerçekleştirilmesi sırasında yatırımlar % 17–18'i bulmuştur.

Çeşitli objektif ve sübjektif sebepler yüzünden, 10 yıllık plân döneminde milli gelir henüz iki kat artırılmadı. Plânda öngörülen artış tempolarına ulaşılamadıktan başka, sanayileşme metotlarında da köklü bir değişim yaratılamadı. Çünkü, Mısır'da sanayileşmeye, yeni makine ve donatılara ihtiyaç gösteren sanayi kollarından başlandı. Bunların ithali için büyük döviz harcandı. Bu da, memleketin ödeme bilançosunu sarıttı. Öte yandan, tüketim, plânda öngörülenden fazla arttı, bunun sonucunda, birikim fonları azaldı, birçok sanayi kollarında işçi fazlalığı ve kalifiye işçi noksanlığı meseleleri ortaya çıktı; enflasyon tehlikesi belirdi, fiyatlar yükseldi, işletmeler arasında zorunlu olan koordinasyon bozuldu; bu ahenksizlik de, bazı sanayi kapasitelerinden tam yararlanma imkânlarını ortadan kaldırdı.

Bütün bunların bellibaşlı nedenleri şunlardı: yatırımların etkinliğinden fazla, miktarına önem veriliyor, yatırımlar ne kadar çok olursa, memleketin o derecede çabuk kalkınacağı sanılıyordu. Kısacası, «nitelik stratejisi» değil, «nicelik (miktar) stratejisi» çözümleyiciydi. Halbuki, ekonomik kal-

kınmanın etkili (efektif) olabilmesi ve halk ekonomisinde gerekli yapısal dönüşümleri sağlayabilmesi için, yatırımların belirli amaçlara yöneltilmiş nitelikte olması lâzımdı. «Nicelik stratejisi», ekonomik ihtiyaçları doğrudan doğruya karşılamayan ve halk ekonomisinin komple gelişmesine uygun olmayan işletmelerin kurulmasına yolaçıyordu. Ne gibi işletmelerin kurulması gerektiği meselesinde de sağlam bir ölçü yoktu. Bu yüzden, bazı işletmeler için aşırı yatırım yapılıyor, diğer bazı işletmelerin kurulmasında ise tahsisat sıkıntısı çekiliyordu.

Sadece üretim kapasitelerini artırma eğilimleri, sanayileşmenin perspektiflerine uymuyor ve sağlam bir ağır sanayi bazı kurulmasına yardım etmiyordu. Ödeme bilânçosunun düzenlenmesinde, ithalâtın kısılanması ve bunların yerine yerli üretimin konması sorunu ön plânde tutuluyordu. Fakat yerli sanayii geliştirmek için de, makine ithalini artırmak zorunluğu ortaya çıkıyordu. Makine ithalinde ise çoğu zaman ölçü kaçırılıyor, döviz sıkıntısına düşülüyordu. Halkın satın alma gücüne çoğu zaman gerektiği şekilde dikkat edilmiyor, tüketim malları üretiminde, daha fazla, maddi durumları iyi olan tabakalar gözönünde bulunduruluyor, bu gibi malların tüketimini sınırlandırmak amacıyla yapılan fiyat yükseltmeleri ve konulan vergiler de, böyle tüketim mallarının depolarda yığılı kalmasına yol açıyordu.

Dergide, devlet sektörünün karşılaştığı diğer güçlükler de tahlil ediliyor ve şu sonuca varılıyor: Mısır'ın bugünkü gelişmesinde karşılaşılan bu güçlükler geçici karakterdedir. Ve yalnız kapitalist olmayan gelişme yolunda ortadan kaldırılabilir. Sosyalist ekonomi sistemi, kapitalizmden üstündür.

«At-talia» dergisinin çeşitli sayılarında yayınlanan yazılarda, Birleşik Arap Cumhuriyeti'nin ekonomik gelişme plânının, yeteri kadar bilimsel inceleme temellerine dayanmadığı belirtiliyor ve ekonomik gelişmeyle ilgili plânların hazırlanmasında bilimsel metotlara sıkı sıkıya uyulması isteniyor.

Milli kapitalizm sorununu inceleyen yazılarda şu sonuca varılıyor: Mısır kapitalizmi, ülkenin gelişmesinde her şeye rağmen olumlu bir rol oynayabilir. Milli kapitalistler kimlerdir? Sömürgecilik ve yeni-sömürgeciliğe içten karşı olanlar, çıkarları emperyalizmin ve ajanlarının çıkarlarına uymayanlar, ülkenin ekonomik gelişmesine gerçekten katılanlar, kapitalist işletmelerde çalışan işçi ve memurların çıkarlarını savunan kanunların bütün hükümlerini uygulayanlar... «At-talia», bu konuda şöyle diyor: «Milli kapitalizm, eski topraklarda yapılan köy ekonomisi üretiminde ve hayvancılıkta, hafif sanayi alanında olumlu bir rol oynayabilir.» Binlerce küçük üreticiye gelince, dergiye göre bunlar, kooperatiflerde birleşmelidirler.

Yabancı sermaye, Birleşik Arap Cumhuriyeti'nin ekonomik gelişmesinde faydalı olabilir mi? Kahire'nin ekonomistler çevresinde bu konuda hareketli tartışmalar cereyan ediyor. Derginin bu sorunda fikri şudur: «Yabancı sermaye, âzami kâr peşindedir. Memleketimiz ise büyük bir hızla gelişmek zorundadır.» Fakat, bazı alanlarda ve sağlam ekonomik temeller

üzerinde, yabancı sermaye ile de işbirliği yapmak mümkündür. Meselâ petrol sanayiinde ve turizm alanında.

İsrail saldırısının yarattığı ekonomik güçlükleri ele alan dergi, ilerici dönüşümler yolu ile ekonomik reformlar yapılmasını zorunlu buluyor. Ekonomi plânları mutlak surette bilimsel metotlara dayanmalı ve geniş yığınlar tarafından incelenmelidir.

«At-talia» gençlik sorunlarına geniş yer ayırıyor. Bugünkü koşullarda işçi sınıfının değil, üniversite öğrencilerinin öncülük yaptıklarını iddiası, haklı olarak, sert eleştirilerle karşılanıyor.

Devrim sürecinde işçi sınıfı ile köylüler arasındaki ittifakla ilgili bir yazıda, «İşçilerle köylüler arasındaki ittifakı milli kurtuluş ve sosyalist gelişme yolu gerektirmektedir» deniliyor. Yazar, köylülerin devrimde yönetici güç olduğunu iddia eden ve işçi sınıfına kıyasla daha devrimci olduklarını ileri süren anarşistleri, narodnikleri ve benzerlerini, Marksizm-Leninizm klâsiklerine ve devrim hareketi tarihine dayanarak, şiddetle eleştiriyor. İşçi sınıfının yönetici durumu, işçi-köylü ittifakının önemi ve emekçi halkın öncüsü olan devrimci partinin rolü üzerinde Karl Marks, Frederih Engels ve Vladimir İliç Lenin'den alıntılar, Rusya'da gerçekleştirilen Büyük Ekimbr Sosyalist Devriminin tecrübelerinden örnekler veriyor.

A. L.

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısında Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Y. Demir yoldaşın konuşması

Değerli yoldaşlar,

Önce, Danışma toplantımıza katılan kardeş partilerin temsilcilerini bütün Türk komünistleri adına yürekten selâmlarz.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Brejnev yoldaşın toplantımızdaki konuşmasını büyük bir ilgiyle dinledik. Bu konuşmada, Danışma Toplantısını gerekli kılan milletlerarası olayların Marksçı-Leninci tahlil ve izahı yapılmakta, anti-emperyalist mücadelede birliğimizin kuvvetlendirilmesi yolları aydınlatılmaktadır. Hareketimiz için ayrı bir önem taşıyan bu konuşmanın muhtevası görüşlerimize tamamiyle uygundur.

1957-1960 Danışma Toplantılarından sonra dünyamızda geçen olaylar Moskova Deklârasyon ve Bildirisi hükümlerinin doğruluğunu açık bir şekilde ortaya koymuştur. Partimiz, Deklârasyon ve Bildirinin ana prensiplerini kılavuz edinmekte devam edecektir.

Emperyalizm var oldukça bir dünya harbi tehlikesinin ortadan kalkmıyacağını, fakat yaşadığımız çağda emperyalistlerin bir dünya harbi çıkarma çabalarının kınlanabileceğini, böyle bir harbin önlenebileceğini geçen dönem olayları su götürmez bir açıklıkla göstermiştir. Geçen bu dönemde emperyalistlerin birkaç defa dünyayı genel bir harp uçurumuna doğru sürükledikleri, ama uçurumun kenarında durmak zorunda kaldıkları görüldü.

Emperyalizm, tarihin belirlediği alın yazısını değiştirme, varlığını sürdürme çabasıdadır; karşısındaki kuvvetlerin hızla gelişmesi onu daha da saldırganlaştırıyor. Onun bir dünya harbini göze almasını engelleyen de karşısındaki güçlerin büyümesidir; dünya sosyalist sisteminin, özellikle Sovyetler Birliği'nin hızla artan ekonomik, politik, askeri gücüdür; milletlerarası işçi sınıfının genişleyen mücadelesidir; milli kurtuluş hareketlerinin gelişmesidir ve nihayet, sosyalist devletlerin şaşmadan izledikleri barış içinde yanyana yaşama politikasına sıkıca bağlılıklarıdır.

Fakat bir dünya harbini göze alamayan emperyalistler, yer yer tutuştırdukları harp ocaklarıyla, agresif politikalarıyla, silâhlanma yarışlarıyla, sistemli harp hazırlıklarıyla dünya barışını tehdit etmeye devam ediyorlar. Emperyalizm, karşısında duran kuvvetler arasındaki birliğin en yenilmez düşmanı olduğunu biliyor. Bu birliği zayıflatmak için her yola başvuruyor; milletlerarası devrim hareketinin ayrı ayrı müfrezeleri arasındaki anlaşmazlıktan faydalanmaya, onu derinleştirmeye çalışıyor.

Emperyalistler, anti-sovyetizmi, anti-komünizmi durmadan körükliyerek, Türkiye'yi ve Türk halkını büyük komşumuz Sovyetler Birliği'nden ve diğer sosyalist ülkelerden izole etmek, onlara karşı kullanmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Ama olaylar onların foyalarını meydana çıkarmıştır. Amerikan emperyalistlerinin Viyetnam'da açtıkları barbarca harp, onların içyüzlerini açığa vurmuştur; memleketimizdeki harpçi ve soyguncu niyetlerini ortaya koymuştur. Bütün bunlar ve özellikle Sovyetler Birliği'nin, öteki sosyalist ülkelerin, milli kurtuluşları uğrunda savaşan halkların yardımına koşması ve hele Viyetnam halkının kahramanca mücadelesinde ona en büyük destek olması Türk yurtseverlerini uyarmış, emperyalizme ve özellikle Amerikan emperyalizmine karşı harekete getirmiştir.

Komşularımız Arap halklarına saldıran İsrail hükümetinin arkasında emperyalistlerin ve başlıca olarak Amerikan emperyalistlerinin bulunduğunu, bugün Yakın Doğuda tüten harp ocağını onların körüklediğini halkımız görüyor; topraklarını ve milli bağımsızlıklarını savunan Arap halklarına yine Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin destek olduğunu biliyor. Emperyalistlerin, NATO'nun, Amerikan VI. Filosunun Akdeniz'deki saldırganlık plânlarını Türk halkından gizlemek artık mümkün değildir.

Bugünkü Türkiye, emperyalist politikanın hem kurbanı, hem âleti haline getirilmiş ülkelerden biridir. Türk halkının, bu durumdan kurtulmak için emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı açtığı savaş, özellikle son on yıldanberi, artan bir hızla gelişmektedir. Bu gelişmeye dünya olaylarının da büyük etkisi vardır.

Türkiye'nin saldırgan emperyalist çevrelerle, Birleşik Amerika'yla yirmi küsur yıllık işbirliği ve NATO üyeliği memleketin ekonomik ve politik hayatını altüst etmiş, bir avuç büyük kapitalist ve büyük toprak sahibi dışında, halkın bütün sınıf ve tabakaları üzerinde olumsuz derin izler bırakmıştır. Memleketteki sürekli ekonomik, politik ve sosyal bunalımların başlıca nedeni budur; halkımıza asıl ümit ettiği şeyleri vermiyen 1960 hükümet devirmesi bu bunalımların sonucudur.

Memleketimiz, emperyalistlerle yapılan türlü anlaşmalar ve «yardım»larla sömürülmekte, yoksullaşmakta, ekonomik ve politik bağımsızlığını koruma imkânlarını kaybetmektedir. Yabancı tekeller milli ekonominin kilit noktalarını tutmuşlar veya kontrolları altına almışlardır. Milli sanayi gelişme imkânları daralmıştır. Yerli sanayi ve tarım ürünleri yabancı rekabeti karşısında himayesiz kalmıştır. Milli gelir kaynaklarını biteviye artan askeri masraflar yutuyor. Durmadan yükselen devlet borçlarının,

özellikle dış borçların ağırlığı bugünkü kuşakların taşıyamıyacağı, gelecek kuşakların da taşımak zorunda kalacağı ölçüyü çoktan buldu. Vergiler halkın ödeme yeteneğini aşan bir seviyeye yükseldi. Sefalet alabildiğine arttı. Yoksullaşan şehir ve köy emekçileri yerlerini yurtlarını bırakarak yabancı ellere göç etmeye başladılar. Memlekette işsizlik bir felâket halini aldı. Sadece Batı Avrupa'da iş bulmak için «İş ve İşçi Bulma Kurumları»na başvuran ve sıra bekleyenlerin sayısı şimdiden 750 bin kişiye ulaşmıştır.

Silâhlanma ve harp hazırlığı politikasının yurdumuzu sürüklediği bu felâketli durumun asıl ağırlığını emekçi yığınlar, özellikle işçi sınıfı taşıyor. Hayat pahalılığı baş döndürücü bir hızla artmıştır ve artmakta devam ediyor. İşçilerin reel ücretleri aralıksız azalıyor. Bu durum işçi sınıfının bilinci üzerinde etkisini göstermekte gecikmedi. 1960 hükümet devirilmesiyle halkın elde ettiği bazı demokratik haklar bu etkinin yüze çıkmasını çabuklaştırdı. İşçi sınıfı teşkilâtlanmaya başladı, ekonomik ve politik haklarını almak için açık ve aktif mücadeleye geçti. Genişleyen ve sertleşen işçi çıkışları, evvelce işçi sınıfının varlığını bile tanımayan burjuvaziye işçiye, kısıtlı da olsa, grev ve toplu sözleşme hakkı tanımaya zorladı. Legal bir işçi partisi kuruldu. Bu parti, gerici çevrelerin her türlü baskı ve provokasyonlarına rağmen, 1965 seçimlerinde parlamentoya 15 milletvekiliyle girdi. İşçi sınıfı memleketin sosyal ve politik hayatında önemli bir rol oynamaya başladı.

İşçi sınıfının mücadelesi memleketimizde sert bir nitelik almıştır:

1. Grevler, özellikle emperyalist tekellere, onlarla işbirliği kuran yerli işletmelere, NATO ve Amerikan askeri üs ve tesislerine karşı yöneltilmiştir. NATO işyerlerinde çalışan Türk işçilerinin son grevleri, Amerikan ve Türk polislerinin kanlı baskılarına rağmen, 47 gün sürdü ve bundan birkaç gün önce işçilerin zaferiyle sona erdi.

2. Emperyalizme ve gericiliğe karşı yapılan işçi gösteri ve mitingleri, çoğu zaman, gençlik ve öğrenci örgütleriyle birlikte tertiplenmekte, diğer ilerici sosyal kuruluşlar ve halk tarafından desteklenmektedir.

3. Hemen hemen bütün grevlerde, gösteri ve mitinglerde işçiler, tabii müttefikleri olan köylülerin dâvalarını da benimsiyerek savunmaktadırlar. Bu gösteri ve mitinglerde taşınan pankartlarda sık sık: «Köylüye toprak!», «Fabrikalar işçilere!», «Yaşasın bağımsız Türkiye!», «Kahrolsun emperyalist Amerika!», «İşçi-köylü-gençlik elele!» şiarları görülmektedir.

İşçi hareketinin gelişmesini önlemek için burjuvazi, Amerikan tekellerinin yardımıyla, en ince metotlarını kullanıyor. İşçi sınıfına ve onun ideolojisine yabancı unsurları ileri sürüyor, Amerika'da, Türkiye'de bunları özel kurslarda yetiştiriyor. Bu unsurlar, daha çok, proleterleşerek işçi sınıfı saflarını dolduran, sınıf bilinci gelişmemiş yığınlar arasında kendilerine elverişli ortam buluyorlar.

Ayrıca, vaktiyle işçi hareketine sokulmak imkânını bulmuş, fakat foyaları açığa vurularak, sosyal ve politik işçi kuruluşlarından kovulmuş veya

bu kuruluşlara hiçbir zaman yanaştırılmamış polis ajanları, provokatörler, likidatörler, dünya komünist hareketindeki anlaşmazlıklar fırsat bilinenek yeniden sahneye çıkarılmışlardır. Türk polisinin ötedenberi kullandığı parolayı bayrak edinerek, Komünist Partisinin illegal çalışmasını «memlekete hiyanet» olarak ilân eden bu unsurlar bugün faaliyetlerini artırmışlardır. Bunlar yıkıcı ve baltalayıcı hareketlerini yalnız Komünist Partisine değil, emperyalizme karşı mücadelede öncü rol oynayan diğer sosyal ve politik kuruluşlara karşı ve özellikle legal İşçi Partisine karşı yöneltmişlerdir. Buna rağmen işçi hareketinin gelişmesine, devrimci sendikaların kuvvetlenmesine engel olamıyorlar.

Son yıllarda sınıf mücadelesi köylerde de gelişmeye, yığınsal bir şekil almaya başlamıştır. Ayrı ayrı köylerdeki topraksız ve fakir köylüler bir araya gelerek, toprak reformu isteğiyle büyük şehirlere doğru gösteri yürüyüşleri tertip ediyorlar. Bazı yerlerde köylüler büyük toprak ağalarının topraklarını zaptediyor, bu toprakları birlikte işlemeye başlıyorlar. Bu yüzden Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde büyük toprak ağalarının adamlarıyla ve silâhlı hükümet kuvvetleriyle köylüler arasında sık sık çarpışmalar oluyor.

İşçi sınıfının savaşı, şehir ve köy emekçilerini, küçük burjuvaziye ve orta tabakaları, ilerici aydınları, yurtsever gençliği emperyalizme, onun yerli ajanlarına, memleketteki yabancı üslere, saldırgan NATO paktına karşı, yurdun bağımsızlığı uğrunda mücadeleye kaldırdı. Onların örgütlenmesinde, emperyalizmle, gericilikle mücadelesinde öncü bir rol oynamaya başladı. İşçi hareketindeki gelişme, özellikle gençlik hareketine büyük bir hız verdi, öğrenci gençliğin politik aktivitesini artırdı. Asıl önemlisi, memleketin bağımsızlığı, demokrasi, sosyal ilerleme uğrunda ve emperyalizme karşı mücadelenin ön saflarında yürüyen üniversite gençliği bu mücadelede gerçek zaferin ancak işçi hareketiyle sıkı birlik ve bağlılık halinde elde edilebileceğini kavramış, bunu fiili hareketleriyle göstermeye başlamıştır. Öğrenci gençlik, bugünkü bozuk ve geri eğitim sistemine, Amerikan ve Batı Alman emperyalistlerinin sömürgeci amaçlarını besleyen sisteme karşı da amansızca savaşıyor. Şu günlerde, eğitim reformu istiyerek, memleketteki bütün yüksek okulları, üniversiteleri işgal eden öğrencilerle polis ve jandarma birlikleri arasında kanlı çarpışmalar olmaktadır.

Bugünkü Türkiye'nin reel şartları proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadeleye ayrı bir nitelik veriyor. Bu niteliği belirleyen, bir taraftan, milli burjuvazinin bir kısmının, belirli bir ölçüde de olsa, halkın anti-emperyalist mücadelesine katılması, diğer taraftan, burjuvazinin çeşitli tabakaları arasındaki mücadelenin keskinleşmesidir. Emperyalist tekellerle işbirliği kuran, onların memlekette yayılmasına kılavuzluk eden, Türkiye'yi emperyalist devletlerin saldırgan politikalarının âleti haline getiren büyük burjuvaziyle, menfaatleri emperyalist tekellerin çıkarlarına uymıyan küçük ve orta burjuvazi arasındaki çelişkiler bu mücadeleyi gittikçe daha da sertleştirmektedir. Bu durum, emperyalist tekellere ve onların yerli ortaklarına

karşı mücadelede proletaryayla milli burjuvazinin ilerici kolunu birbirine yaklaştırıyor ve onları belli amaçlarda iş birliğine çağırıyor. Bu çağrı, Türkiye Komünist Partisi'nin «Emperyalizme ve gericiliğe karşı Milli Demokratik Cephe» şiarında ifadesini bulmaktadır. Bu şiarın gerçekleşmesi yolunda ilk adımlar atılmaya başlamıştır. Geçen yıl, 350 bin kişiyi temsil eden birçok sendikaların ve çeşitli sosyal kuruluşların katılmasıyla emperyalizme karşı bir mücadele birliği kuruldu. Bu birliğin amacı, tam bağımsız ve demokratik bir Türkiye uğrunda, yabancı tekellere ve onlarla işbirliği eden büyük kapitalistlere, büyük toprak sahiplerine ve gericiliğe karşı mücadeledir.

Memleketimizde anti-emperyalist hareket gittikçe sertleşmektedir. Geçen Şubat ayında Amerikan VI. Filosunun İstanbul limanına gelişi Amerikan emperyalizmine karşı halkımızda biriken kin ve nefretin taşmasına vesile oldu. Birleşik Amerikanın memleketimize dikte ettiği türlü anlaşmaların, askeri paktların acı sonuçlarını kendi öz hayatında deneyen Türk halkı, bir felâket sembolü olarak gördüğü bu filonun yeniden İstanbul'a gelişi karşısında ayaklandı. Memleketin bütün büyük şehirleri muazzam yığın gösterilerine sahne oldu. Günlerce devam eden bu protesto gösterilerinde işçiler ve gençlerle gerici faşist komandolar ve polis birlikleri arasında kanlı çarpışmalar oldu. Son günlerde Ankara'da Amerika'ya karşı yine yığın gösterileri var. Göstericilerle polisler arasında şiddetli çarpışmalar oluyor.

Amerika'ya, NATO'ya bağlı çevreler, memlekette, özellikle Amerika'ya karşı yöneltilen anti-emperyalist hareketi sindirmek için aşırı milliyetçi, en gerici unsurları seferber ediyor, özel kamplarda faşist tipi baskı müfrezeleri, komando birlikleri yetiştiriyor, bunları işçi ve gençlik kuruluşlarına saldırtıyorlar. Fakat hiçbir tedbir, işçi sınıfını, ilerici gençliği ve diğer barışçı güçleri halkımızın haklı dâvası uğrunda savaştan alıkoymadı. Amerika'ya, NATO'ya bağlılığın Türkiye'deki yabancı üslerin, atom başlıklı yığınakların yurdumuz için taşıdığı büyük tehlikeyi halkımızın uyanık güçlerinden gizlemek artık imkânsızdır. Emperyalist devletlerin memleketimizin milli bağımsızlığı üzerindeki yıkıcı etkisiyle büyük burjuvazi ve büyük toprak sahipleri arasındaki bağ artık meydandadır.

CIA'nın inisiyatifi, yabancı tekellerin, yerli büyük kapitalistlerin ve toprak ağalarının açık yardımlarıyla memleketimizin hemen her yerinde «Komünizmle Mücadele Dernekleri» kurulmuştur. Bütün anti-emperyalist, ilerici, barışçı çıkışlar, gericiler tarafından, komünistlikle nitelenmek suretiyle, anti-komünizmin faaliyet alanı bir hayli genişletilmiştir. Faşist komandolar faaliyete geçirilmiş, anti-komünizm, saldırgan, kırıcı ve kaba bir nitelik almıştır.

Fakat, Türkiye'nin bağımsızlığına kasteden emperyalistlerin ve yerli ortaklarının «Sovyet tehlikesi», «komünizm tehlikesi» uydurmasıyla maskelediklerini uyanık yığınlar artık biliyorlar.

Yoldaşlar! Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist devletlerin ısrarla izledikleri barış içinde yanyana yaşama prensibinin, barış politikasının devrimci niteliğini kavramıyanlar için, Türkiye'deki bu gelişmelerin etrafıca öğrenilmesinde fayda vardır sanırız. Bu politika, saldırgan emperyalist çevrelerin, onların Türkiye'deki yordakçılarının propaganda silâhlarını körletmiş, bu silâhların etki alanını bir hayli daraltmıştır. Bu politikanın, gerçekleri görmekte halkımıza çok yardım ettiği, işçi hareketinin gelişmesini, anti-emperyalist, demokratik hareketlerin genişlemesini, aktifleşmesini kolaylaştırdığı bir gerçektir.

Türk komünistleri, halkımızın emperyalizme ve gericiliğe karşı açtığı savaşta zaferin ilk şartı, başta işçi sınıfı olmak üzere, bütün anti-emperyalist kuvvetlerin birliği olduğunu biliyor ve tarihi ödevlerini, illegal çalışma şartlarının verdiği imkân nispetinde yerine getirmeye çalışıyorlar.

Yoldaşlar! Bundan aşağı yukarı beş yıl önce yeni bir Danışma Toplantısı teklifini ısrarla savunmamızın ve onun hazırlık çalışmalarına aktif olarak katılmamızın başlıca sebeplerinden biri, memleketimizdeki yeni gelişmelerin dünya olaylarıyla sıkıca bağlı olması, yeni bir genel mücadele programına, bir mücadele kılavuzuna şiddetle ihtiyaç duymamızdır. Milletlerarası anti-emperyalist mücadelenin tecrübeleri genelleştirilerek, yeni sosyal ve politik belirtiler Marksizmin-Leninizmin prizmasından geçirilerek meydana getirilen Danışma Toplantısının Ana Belgesi böyle bir kılavuzdur ve bizim için müstesna bir önem taşımaktadır. Bütün bölümleri organik olarak birbirine bağlı bulunan bu Belgeyi tümüyle tasvip ediyoruz ve imzalamaya hazırız.

Dünya proletaryasının önder ve öğretmeni büyük Leninin 100. doğum yılı yaklaşıyor. Onun büyük idealine, prensiplerine bağlı Türkiye Komünist Partisi bu büyük günü kutlamayı şerefli bir ödev biliyor ve diğer kardeş partilerle birlikte buna hazırlanıyor.

Yoldaşlar! Emperyalist çevrelerin, karşılarındaki başlıca kuvveti, sosyalist sistemi zayıf düşürmek için türlü baltalama metotlarına başvurdukları, milletlerarası işçi hareketini ezmeye çalıştıkları, halkların bağımsızlıklarına karşı faaliyetlerini arttırdıkları, silâhlı yarıya hız verdikleri bir sırada Mao ve kligi, aynı amaçları benimsercesine, sosyalist sistemi, komünist hareketinde birliği, milli kurtuluş hareketlerini parçalama çabalarını arttırdılar, Lenin'in partisine, onun prensiplerine bağlı kardeş partilere ve dünya komünist hareketine karşı yalan ve iftira kampanyalarını hızlandırdılar, üstelik Sovyetler Birliği'nin, yeryüzünde ilk sosyalist ülkenin topraklarına saldırdılar. Emperyalizme hizmetin bundan daha parlak örnekleri olamaz.

Bugün Çin'in kaderini ellerinde tutanlar Çin Komünist Partisi'ni Marksizm-Leninizme, proletarya enternasyonalizmine karşı, askeri bir diktatörlük âleti, işçi sınıfına karşı bir baskı âleti haline getirdiler. İzledikleri üstün devlet nasyonalizmi politikasıyla Çin Halk Cumhuriyeti'ni hegemonya hırısıyla idare edilen bir ülkeye çevirdiler; Çin'de sosyalizm kuruluşunu, Çin

halkının, uğrunda yıllarca savaştığı dâvayı bir tarafa bıraktılar, harpçi Alman nazilerinin «tereyağı yerine top» parolasını «her suretle harbe ve açlığa hazır ol!» şekline çevirerek benimsediler.

Maoizm anti-sovyetizmle, komünist hareketinde fraksiyonculukla ve harp kışkırtıcılığıyla eş anlamdadır.

Fakat biz, Maocuların bütün provokasyonlarına rağmen, büyük Çin halkının sağduyusuna güveniyoruz. Çin komünistlerinin, er veya geç, Marks'ın, Lenin'in gösterdiği doğru yola dönmek imkânını bulacaklarına ve dünya komünist hareketinde lâıyk oldukları yeri alacaklarına inanıyoruz.

Yaşasın dünya komünist hareketinin birliği!

14. VI. 1969

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 14.7.1969 Tarihli Toplantısında, Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısına katılan TKP delegasyonunun raporunu görüşerek aşağıdaki kararı almıştır:

75 komünist ve işçi partisinin 1969 Moskova Danışma Toplantısı çağımızın bütün devrimci, ilerici ve barışçı kuvvetlerinin emperyalizme, gericiliğe ve harbe karşı mücadele saflarını daha da sıkılaştırma, dünya komünist hareketinde birliği Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temeli üzerinde kuvvetlendirme azminin parlak bir ifadesi olmuştur.

En demokratik metodlarla ve tam eşitlik prensibiyle hazırlanan ve gerçekleştirilen Danışma Toplantısı, milletlerarası komünist hareketinde birliğin kuvvetlendirilmesi için mücadele yolunda tarihi bir aşamadır, emperyalizme karşı mücadelede yeryüzünün bütün devrimci, demokratik kuvvetlerinin daha sıkı birleşmelerini önemli surette etkileyecektir.

TKP Merkez Komitesi, Danışma Toplantısının, komünist ve işçi partileri için emperyalizme karşı ve barış uğrunda mücadelenin işçi sınıfının son amacı olan sosyalizmin, komünizmin zaferi uğrunda mücadeleden ayrılmayacağı gerçeği üzerinde durduğunu önemle belirtmiştir.

Danışma Toplantısının kabul ettiği belgeler halkların milli ve sosyal kuruluşları için, barış, demokrasi ve sosyalizm için mücadelelerine yeni gelişme imkânları açıyor. «ÇAĞIMIZIN BUGÜNKÜ AŞAMASINDA EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞIN ÖDEVLERİ, KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİLERİNİN, BÜTÜN ANTI-EMPERYALİST GÜÇLERİN EYLEM BİRLİĞİ» başlığını taşıyan Ana Belgede yaşadığımız dönemin derin bir Marksçı-Leninci çözümlemesi yapılmakta, milletlerarası anti-emperyalist, barış, demokrasi ve sosyalizm uğrunda mücadelenin tecrübeleri genelleştirilmektedir. Bu belge bir savaş programı niteliğini taşıyor. TKP Merkez Komitesi bu belge ile birlikte Danışma Toplantısının diğer belgelerini, özellikle, komünist hareketinde birliğin ideolojik temeli olan Leninizme bağlılığın belirtildiği «LENİNİN 100. DOĞUM YILI» bildirisini, «VİYETNAMA BAĞIMSIZLIK, ÖZGÜRLÜK VE BARIŞ» çağrısını, «BARIŞI KORUMA ÇAĞRISI»nı ve diğer belgeleri tasvip eder. Milletlerarası komünist ve işçi hareketinin ve bütün devrimci, anti-emperyalist güçlerin platformu niteliğini taşıyan bu belgeler ve Danışma Toplantısının diğer materyelleri partimizin bütün üyeleri tarafından kolektif olarak veya tek tek iyice etüd edilmelidir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Brejnev yoldaşın konuşması günümüzde milletlerarası olayların derin bir Marksçı-Leninci çözümlemesidir ve Danışma Toplantısının kabul ettiği belgelerin en inandırıcı gerekçelerini içine alıyor.

Türkiye Komünist Partisi, bütün Marksçı-Leninci partilerle birlikte, Büyük Ekimbr Sosyalist Devriminin teşkilâtçısı ve yöneticisi olan Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ni, Lenin'in partisini, komünist hareketinde birliğin temeli, bu hareketin başlıca gücü, ideolojik ve politik öncüsü olarak tanıyor. TKP, anti-emperyalist hareketin, bütün devrimci hareketlerin en güçlü, en güvenilir desteği olan Sovyetler Birliği'ne karşı hiçbir davranışın proletarya enternasyonalizmiyle bağdaşamayacağını, anti-sovyetizmin ancak emperyalistlerin işine yarar bir silâh olduğunu iyi biliyor.

TKP Merkez Komitesi, Çin Komünist Partisi'nin bugünkü yöneticilerinin, Marksizme, Leninizme, proletarya enternasyonalizmine sığmayan tutum ve davranışlarının kardeş partiler tarafından şiddetle yerilmesini yerinde bulur ve delegasyonumuzun Danışma Toplantısındaki tutumunu ve çalışmalarını tamamiyle tasvip eder.

TKP, Danışma Toplantısında içyüzleri açığa vurulan sağ ve «sol» revizyonizme karşı, dünya komünist hareketinde birliğin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temeli üzerinde kuvvetlenmesi uğrunda mücadelesine devam edecektir.

Genel seçimler arifesinde Türkiye'nin ekonomik ve politik durumu

Ahmet Saydan

Burjuva parlamentarizminin esaslarından biri olan seçim kampanyaları, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerini geniş yığınlara maletmenin yollarından biridir. Seçim kampanyaları sırasında ulusal ve sosyal kurtuluştan yana akımlar, geniş emekçi yığınlarına hitap etmek için nisbeten daha elverişli imkânlarla kavuşurlar. Bizde iyi kötü kurulmuş olan parlamento sisteminin ve başka ülkelerdekilerin tecrübeleri bu gerçeği doğrulamaktadır.

Fakat burjuvazinin, sermayenin hâkimiyetini dayatmak, işbirlikçi burjuvazinin, yabancı tekellerin ve onların yerli komisyoncularının hegemonyasını devam ettirmek için, değişik yol ve yöntemlerle, burjuva parlamentarizmine sık sık saldırdığı, kendi parlamentarist prensiplerini çiğnediği de görülmektedir. Meselâ Fransa'da burjuvazi, hâkimiyetini sürdürebilmek için zaman zaman seçim kanununu, idari taksimatı ve seçim bölgelerini değiştirmektedir. Fransız burjuvazisinin bu oyunları öylesine açık bir ıskandal halini almıştır ki, burjuva partilerinin aşağı yukarı 25 bin oyla bir milletvekili çıkarmalarına karşılık, Fransız Komünist Partisi ancak 300 bine yakın oyla bir milletvekili çıkarabilmektedir.

Bizde de büyük burjuvazi, ulusal iradeyi değil, kendi iradesini hâkim kılmak için Seçim Kanununu sık sık değiştirmektedir. Netekim son zamanlarda, Seçim Kanununun «millî bakiye» (ulusal artık) sistemini kaldırmış, bu suretle kanuna kendi sınıfsal çıkarlarına uygun bir yön vermiştir. Çünkü, burjuva parlamentarizmine tamamiyle uygun olan «ulusal artık» sistemiyle, demokratik akımların, emekçi yığınların nisbeten daha elverişli şartlarla parlamentoya girebilecekleri, belki de günün birinde gerçek ulusal iradeyi parlamentoya hâkim kılacakları, bütün baskılara, eşitsizliklere, mali ve politik zorluklara rağmen, TIP'inin 1965 seçimlerinde 15 kişilik bir grupla Meclise girmesiyle belli olmuştur.

İşbirlikçi burjuvazinin ulusal iradeye karşı, kendi sınıfsal hâkimiyetini devam ettirebilmek için giriştiği saldırı yalnız Seçim Kanunu üzerindeki oyunları ile bitmiyor. İşbirlikçi burjuvazi, Amerikan emperyalizmi ile elele, burjuva parlamentarizmine karşı daha geniş plân ve ölçülerle saldırıya geçmiştir. Saldırının taktığı, iki yıl kadar önce Tabii Senatör Haydar Tunçkanat tarafından açıklanan ve Türkiye'deki Amerikan Casusluk Teşkilâtına verilen raporda ortaya konmuştur. Bunda, ulusal burjuvazi ile sosyalist

akımlar, yani işçi hareketi arasında anti-emperyalist bir platformda bazı bağların ve eylem birliğinin kurulması, Türkiye'deki emperyalist ve işbirlikçi hegemonyası için en büyük tehlike olarak gösteriliyordu. Bunu önlemek için gereken tedbirlerin alınması isteniyordu. Ne yazık ki, anti-emperyalist ve demokratik hareketin önderleri Tunçkanad'ın açıkladığı rapora gereken önemi vermediler ve emperyalizmin bu parçalama taktiğini karşı bir taktikle önleme gereğini duymadılar. Aksine, sol eğilimli ulusal burjuva çevreleriyle sosyalist hareket arasında, anti-emperyalist bir platform tabanında mevcut bazı köprülerin de atılmasına, sosyalist hareket içinde de derin yaralar açan çatışmalara şahit olduk. Politik alanda her iki yönde çatışma ve çatlakların belirmesinde Maocularla Troçkistler önemli bir rol oynadılar. Emperyalizmin ve işbirlikçiliğin Türkiye'deki ideologlarından Aydın Yalçın AP Gençlik Kollarının Ankara toplantısında bu durumu memnunklukla tesbit ediyor ve şöyle diyordu: «Aşırı sol tam bir fikri keşmekeş içine sürülmüştür. AP aşırı sola karşı mücadele cephesini tutan tek kuruluştur.»

Hatta diyebiliriz ki, İnönü-Bayar barışması bile bir bakımdan emperyalizmin solu parçalama taktiklerinden biridir. CHP Genel Başkanı İnönü ile Genel Sekreteri Ecevit'in DP kalıntıları ile kucaklaşmaları, emperyalizmin, Türkiye'de yeni yeni iktidar formülleri aradığını da şüphe götürmez bir şekilde ortaya koymuştur. Fakat emperyalizm bu gibi tartaıplere girışirken başka hedefler de güdüyordu: Burjuva solculuğunu, ulusal burjuvazinin sol tutumunu ve bu akımın kümelendiği öbeklerden biri olan CHP'ndeki «ortanın solu»nu iflâsa sürüklüyerek, ulusal burjuvaziyi ve onun politik gücünü temsil eden çevreleri elde geldiğı kadar işbirlikçiliğe doğru çekmek ve sosyalist hareketle ulusal burjuvazi arasında anti-emperyalist bir temelde belirmesi muhtemel bir yaklaşmayı kökünden baltalamak, kesinlikle önlemek.

İşbirlikçi zümre, bu hedeflere yaklaştığı nisbette, anti-emperyalist yurt-sever güçlere karşı polis-komando saldırılarını artırmaktadır. Devlet polisi gittikçe daha fazla faşist komando birliğı niteliğine bürünmektedir. İçişleri Bakanlığı ve değışik organları ile hükümet, anti-emperyalist, demokratik güçlere karşı kanlı saldırıların plânlaştırıldığı kanun ve Anayasa-dışı organlar haline gelmiştir. Dinî komandoculuğun Konyada'ki baskın ve tahriklerine İçişleri Bakanı ile Başbakanın sahip çıkmaları ve onu «solculara karşı bir ayaklanma» şeklinde göstermeye kalkışmaları, Taksim Kanlı Pazarında ve İstanbul Üniversitesi öğrencilerine karşı ikinci Kanlı Pazar saldırılarında, Kayseri'deki faşist tecavüzünde hükümetin ve bizzat Başbakanın aynı himayeci tavrı takınması, hükümet organlarının, saldırı gruplarıyla bu grupların dizginlerini ellerinde tutan emperyalist tekellerin, yeni bir ikili anlaşma ile Türkiye'deki politik, askeri, ekonomik kapitülasyonlarını daha da sağlamlaştırmaya çalışan Amerikan militaristlerinin, NATO ve SENTO'ya bağılı «demokratik, anti-emperyalist akımları ezme komisyonları»nın emrine girdiklerinin açık bir delilidir. Bu azılı gerici çevrelerin, kamuoyunu, «En-

donezya tipi bir katliâm»a alıştırmak için sistemli bir çaba harcadıkları da görülmektedir. Emperyalist ve işbirlikçi çevreler, gençlik örgütlerine ve sosyalist harekete sokulmuş Maocuların faaliyetinden, «Endonezya tipi bir katliâm» hazırlıkları için geniş ölçüde istifade etmektedirler.

Endonezya'da bir milyona yakın anti-emperyalist yurtseverin kanlı bir terörle öldürülmesinde Maocular, avantürist ve yıkıcı faaliyetleriyle, emperyalizm ajanlarının ve yerli gericiiliğin işini bir hayli kolaylaştırdılar. Hatta Endonezya Komünist Partisi'nin yıkma, sendika ve gençlik örgütlerini kana boğma işlerinde emperyalizm ve iç gericiliğe yardım eden Maocular yıkıcı faaliyetlerine hâlâ devam ediyorlar. Arnavutluk'ta açığa vurulan ve Türk basınında da yayınlanan bir belgede, katliâmın günahı, Endonezya Komünist Partisi'nin ulusal birlik cephesi politikasına ve bu cephedeki burjuvazinin döneçliğine yükleniyor. Ulusal burjuvazinin kaypaklığı ve döneçliği bilinen ve her zaman gözönünde tutulan bir gerçektir. Endonezya'da ulusal burjuvaziye bağlı politikacılar da, komünistler, sosyalistler, sendikacılar, halkçı aydınlarla birlikte kanlı teröre kurban olmuşlardır. Bu gerçek, Arnavutluk'ta yayınlanan Maocu belgenin kasden yalnız eseslara oturtulduğunu gösteriyor. Durum tamamen aksinedir. Maocular ulusal birlik cephesi politikasını içerden parçaladıkları içindir ki, emperyalizm ve iç gericilik, kanlı bir terörle işçi sınıfına ve onunla beraber ulusal güçlere saldırmak imkânını bulmuştur. Arnavutluk'ta yayınlanan Maocu belge, 1 milyona varan kurbanlar arasında komünistler, sosyalistler ve sendikacılarla birlikte, başkan Sukarno'nun ve idama mahkûm edilen eski Dışişleri Bakanı Subandrio'nun şahıslarında temsil edilen ulusal burjuvazinin politik akımlarına bağlı olanların da varlığını kasden unutupor.

Emperyalizme ve işbirlikçiliğe bağlı basın, hemen hergün, Türkiye'yi Endonezya'ya benzetme tehditlerini savurmakta ve halkı, dini inançlarında samimi yurttaşları katliâma teşvik etmektedir. Oysa bu gibi yayınlar, kanunlara göre suçtur. Ama katliâm teşvikçilerinin cezasız kaldıkları da açık bir gerçektir. Bu da, azılı gerici politik saldırıların, katliâm hazırlıklarının iktidarın himayesinde yapıldığını göstermektedir. Gaye genel seçimler arifesinde, anti-emperyalist, demokratik akımlara ve en başta sosyalist harekete bağlı militanları, kadroları ve seçmen yığınlarını terörize etmek, bu halkçı ve demokratik unsurların halk yığınlarına yaklaşmalarını ve onları demokratik hedefler yönünde seferber etmelerini önlemek, halk yığınlarını emperyalizmin kasalarından beslenen şeriatçi, ümmetçi propagandanın etkisinde tutmak, demokratik akımlara bağlı yurttaşları ürküterek, seçim günü sandıklardan uzak tutmak ve bu terör havası içinde emekçi halk yığınlarının oylarını çalmak, kendi deyimleri ile «sandıktan çıkmak»tır. İşbirlikçi burjuvazinin bu gayesi, devletin Anayasasına, halkın, emekçi yığınlarının daha geniş demokratik haklara ulaşmak, bağımsız, barışçı ve sosyal adalet ilkelerine bağlı bir Türkiye kurmak isteğine, kısacası ulusal iradeye bir saldırı, hatta doğrudan doğruya bir darbedir. Ve bu darbenin hazırlanıp uygulanmasında, Maocular, Endonezya'da olduğu gibi, dağıtıcı,

şarşırtıcı tutumları ve sosyalist partiyi yıkmayı politika haline getirmeleriyle, emperyalist ve işbirlikçi çevrelerin baş yardımcıları durumuna düşmüşlerdir.

İşbirlikçi burjuvazinin, kendi sınıfsal menfaatlerini koruyan iktidarı ulusal iradeye karşı zorlaması, sınıfsal iradesini ulusal irade diye halka dayatması, burjuva parlamentarizminin, ve tekeller hegemonyasının şifa bulmaz hastalıklarından biridir. Meclislerde çoğunluğun yürüttüğü işbirlikçi zümre politikası, gericilerin çoğunlukta bulunduğu parlamento-yu geniş emekçi yığınlarının gözünde düşürmektedir. AP çoğunluğundaki parlamentodan 4 yıllık AP iktidarı devresinde halk yararına tek bir kanun çıkmamıştır. Ezici çoğunluğu emekçi olan Türkiye'nin Meclis ve Senatosunda emekçi temsilcileri parmakla sayılacak kadar azdır. Toprak ağası-mütegalibe-aracı-tefecî ve işbirlikçi burjuvazinin temsilcileri çoğunluğu teşkil ediyor. Toplum düzeninin sınıfsal yapısını bu tür aksettiren, yani en gerici çevrelerin hegemonyasını dile getiren parlamento, toplum sorunlarının çözümleneceği bir forum olamamış, sınıfsal çelişmelerin daha da düğümlendiği, sınıfsal çatışmaların yoğunlaştığı bir alan haline gelmiştir. Komandoculuğun, baskın ve saldırıların parlamento çatısına kadar girmesi rasgele bir olay değildir, çoğunluğuyla parlamentonun, en gerici zümrelerin hegemonya aracı olmasının bir sonucudur. İşçiye fazla birşey vermiyen «İşçi Emeklilik Kanun Tasarısı»nın kanunlaşmasına parlamentodaki AP çoğunluğu engel olmuştur. Bunun nedeni de, parlamento çoğunluğunun halka karşı, sadece işbirlikçi zümrenin menfaatlerini korumasıdır. Parlamentodaki bu gerici çoğunluktan artık bir şey beklemeyen emekçi halk, sendikalar vasıtasıyla Türkiye ölçüsünde protesto miting ve gösterilerine başladı. Eskişehir, Diyarbakır ve Sivas'ta parlamento çoğunluğunun ve işbirlikçi zümrenin halka karşı yürüttüğü politikayı protesto mitingleri yapıldı. İşçi ve emekçiler bu mitinglerde yalnız İşçi Emeklilik Kanununun çıkarılmamasını değil, iktidarın halka karşı tutum ve politikasını ve emperyalizme bağlılığını da suçladılar. Bu mitinglerde «iş ve ekme-k» şiarları yanında «özgürlük ve bağımsızlık» şiarları da başta geliyordu.

Sendikaların memleket ölçüsünde tertiplediği ve iktidarın halk düşmanı politikasını protesto niteliğini taşıyan bu mitingler emperyalizme karşı, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal adalet için savaş şiarlarını genel seçimler arifesinde geniş emekçi yığınlarına duyuruyor, onların uyarıp, dostu, düşmanı seçmelerine yardım ediyordu. Türk-İş Yönetim Kurulu tarafından mitinglerin durdurulmasının başlıca sebebi de budur. İşbirlikçi çevreler, halk yığınlarının bu uyanışı karşısında büyük bir telâşa düşmüş ve Türk-İş Yönetim Kurulundaki adamları eliyle sendikaların tertipledikleri mitingleri durdurmuşlardır.

Türk-İş yöneticilerinin işçi yığınlarına karşı bu tutumu, işçi ve sendika çevrelerinde derin yankılar uyandırdı. Meselâ Tekstil Sendikası yayınladığı bir bildiride Türk-İş yöneticilerini iktidar çevrelerinin yardımcısı olmakla suçladı.

Türk-İş'in işçi 'mitinglerini durdurma kararıyla işçi hareketi durmadı. Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının Kongresinde madenlerdeki yabancı sermayenin devletleştirilmesi istendi. Çorum'un Alpagut ilçesindeki Linyit Madenlerinde çalışan 800 işçi, iki aydanberi gündeliklerini almadıklarından işletmeye el koydular. Ve işletmeyi kendileri yönetmeye başladılar. Haklarını arayan işçi ve sendikacılar, bu suretle, iktidarın ve parlamento çoğunluğunun halka karşı yürüttüğü politikayı geriletme savaşında yeni yeni yol ve yöntemler uygulamaktadırlar. Fakat, bir yandan da, parlamentodaki gerici çoğunluğun emekçi halka karşı tutumundan umutsuzluğa düşen bazı sendikacılar, işçilere, genel seçimlerde sandık başına gitmemeyi tavsiye ediyorlar. Halbuki bu tutum, emekçi halkın bağımsızlık, demokrasi ve sosyal adalet savaşını desteklemek ve işçi sınıfını savaşın dışına çekmek gibi bir sonuç verebilir. Bu fikri savunan sendikacılar, belki de bilmiyerek, işçileri seçim savaşı alanından çekiyor ve alanı işbirlikçi iktidara terk ediyorlar. İşçi ve emekçi halk, aksine, sandık başına gitmekle, kendi menfaatini içtenlikle savunan partiye oyunu vermekle, bir yandan kendisinin sosyal ve politik kurtuluşu, öte yandan da yurdun tam bağımsızlığı için yürüttüğü savaşta ileriye doğru bir adım atmış olacaktır.

Esasen işçilerin, halkın sandık başlarına gitmelerini önleme eğilimleri, toplumun içinde bulunduğu objektif şartlara uymuyor: işçi ve emekçi yığınları, işbirlikçi burjuvaziye karşı parlamento içi ve parlamento dışı bütün kapıları zorlamaya devam ediyorlar. Devlet memurları bile harekete katılmışlardır. 800 bin memuru saflarında toplayan Devlet Personel Sendikası Konfederasyonu (PERSEN) İstanbul ve Ankara'da büyük protesto mitingleri tertipledi. Memurlar, Devlet Personel Kanununun uygulanmasını istiyor, iktidarın, devlet personeli için iki yıl evvel kabul edilmiş bir kanunu uygulamamasını protesto ediyorlar. ,

Fakat Personel Kanunu uygulansa bile işçilere yapılan zamlarda görüldüğü gibi enflasyon mekanizması elde edilen zammı kısa zamanda eritecektir. Çünkü işbirlikçi idare geniş halk yığınlarını devamlı bir enflasyon kısıncasına almış, zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan bir yol tutmuştur. Yabancı sermaye, emperyalist tekeller ve bunların yerli ortakları benzerine yalnız sömürgelerde raslanan bir talan düzeni kurmuşlardır. Resmi rakamlara göre yabancı tekeller, 1965 yılında Türkiye'de 22 milyon dolarlık yatırım yapmış, buna karşılık aynı yıl içinde dışarıya 17 milyon dolar kâr transfer etmişlerdir. 1967 yılında 17 milyon dolar yatırım, 28,3 milyon dolar kâr transferi, 1968 yılında 12 milyon dolar yatırım, 28,8 milyon dolar kâr transferi yapılmıştır. Tabiidir ki, bu talana memleket ekonomisi dayanamaz. Yılın ilk yarısında bütçe açığı dört milyar lirayı aşmış, dış ödemeler için transfer bekleyen borçlar 175 milyon doları bulmuş, yine bu zaman içinde ithalat ihracata kıyasla 267 milyon dolarlık bir fazlalık göstermiştir. Dış ticaret açığı, dış transferlerin yapılamaması, dört milyarı aşan bütçe açığı, esasen yurdun sanayileşme ihtiyacını karşılamaktan çok uzak olan cılız sanayi yatırımlarının aksamasına, hatta durmasına,

sebeptir. Bundan başka kurulu fabrikaların bir çoğu da yedek parça ve gerekli ham madde yokluğundan kapılarını kapamak zorunda kalmakta, bu da ekonomimizi müzmin bir hastalık gibi uzun zamandanberi kemiren işsizliğin daha da artmasına yol açmaktadır. Hükümet ve işbirlikçi çevreler, bu mali ve ekonomik çıkmazdan sıyrılmanın çarelerini arayacaklarına, hatta ulusal burjuvazinin bile menfaatlerini çiğniyerek, Osmanlı hanedanından kalma antika gümüş eşyayı Londra piyasasında külçe fiyatına satacak, burjuva ekonomisinin dahi kaideleri dışında mirasyedi yöntemlerine başvuracak kadar talan ve gününü gün etme politikasının batağına saplanmışlardır. Ama öte yandan, suyu dışarıdan gelen yüksek faizli kredi musluklarını toprak beylerinin, işbirlikçi büyük vurguncu sermayenin çıkarlarına doğru akıtmaya devam etmektedirler.

Bu durum, burjuva ekonomisinde iki hastalığın hızla gelişmesine sebep olmaktadır. Bu hastalıklardan birincisi, sanayi alanındaki sermayenin, ekonominin aktif alanından, yani sanayi-işletme yatırımlarından, han, hamam, apartıman yapımı gibi üretici olmıyan alanlara doğru kayma hızının artmasıdır. İkincisi ise, Merkez Bankasına paralel para basan bir müessese gibi çalışan bono piyasasının genişlemesi, yayılması ve o nisbette de enflasyonist gelişmeyi hızlandırmasıdır. Bono piyasasının anormal ölçülerde gelişmesi en çok sanayici ve orta tüccar çevrelerini sarsmakta ve zincirleme iflâslara sebep olmaktadır. Çünkü hükümetin büyük tekeller yararına işliyen politikası, tedavüldeki paranın kısa zamanda yerli ve yabancı büyük sermaye çevrelerinde birikmesini sağlamakta, yerli sanayici ve orta tüccar, para fabrikasının çalışmasına rağmen, işlerini çevirmek için yeteri kadar para bulamadığından, bonoya, yani paraya paralel bir tedavül vasıtasına başvurmak zorunda kalmaktadırlar. Ama bono, eninde sonunda, devlet garantisinden de yoksun, gayri resmi bir para niteliğini kazanmakta, tedavüldeki para hacmini ve ekonomik keşmekesi ve o nisbette de enflasyonu artırmaktadır.

Orta tabakalarla sanayi burjuvazisi, yerli ve yabancı tekellerin ve onlara bağlı iktidarların sömürücü politikası yüzünden ezilmektedir. Hatta, meselâ dokuma fabrikatörleri hükümete karşı bir protesto mitingt tertiplemişlerdir. Bütün bunlar, ulusal burjuvazi ile işbirlikçi zümreler arasındaki çelişkilerin günden güne artmakta olduğunu göstermektedir.

Köy emekçilerinin durumuna gelince: Resmi istatistiklerin verdiği rakamlara göre, son beş yıl içinde köy emekçilerinin satın aldığı tüketim maddelerinde $\frac{1}{10}$ 36 bir yükselme olmuştur. Buna karşılık, toprak ürünlerinin toptancılara satış fiyatlarında herhangi bir yükselme kaydedilmemiştir. Bu durumdan, her yıl 9 milyar lira civarında devlet kredisini elde eden toprak ve çiftlik beyleri hiç de rahatsız değildir. Bu zümre, toprak ürünlerini tekelin ve ofisin baş fiyatları ile satıyor ve ayrıca bol kredi de alarak büyük vurgunlar sağlıyabiliyor. Ama bu imkânlardan büyük ölçüde yoksun orta ve küçük köylünün Demirel hükümetinin iktidarı süresinde elde ettiği

gelir değişmemiş, fakat satın aldığı mallar için %36 fazla ödemek zorunda kalmıştır.

Toprak ürünlerinin bazılarında zaman zaman zamların yapıldığı doğrudur. Fakat bu zamlar, şehirlerde ekmek ve unlu maddelerde şehir emekçileri zararına fiyat yükselmeleri, bir yandan da büyük stoklara sahip çiftlik beylerine, tahıl spekülâtorlerine, büyük ek vergunlar sağlamaktan başka sonuç vermemiştir. Orta ve küçük köylüler enflasyon ve öteki toprak ürünleri fiyatlarında meydana gelen düşmeler yüzünden bu zamanlardan istifade edememişlerdir.

Köylerdeki bu durum, emeğini satmaktan başka bir imkânâ sahip olmayan ve ortaçağ toprak köleliği şartlarını andıran koşullar içinde yaşayan marabacı, yarıcı, kiracı gibi köy emekçileri üzerinde toprak beyleri, ağa, şeyh, derebeyi baskısını daha da kuvvetlendirmekle sonuçlanmıştır. Çünkü ekonomik bakımdan köy emekçileri daha da zayıflamış ve bu azıllı sömürücü zümrelere daha bağımlı hale gelmişlerdir. Ağa, derebeyi ve işbirlikçi çevrelere bağlı iktidarın genel seçimler arifesinde istediği de esasen buydu. AP idarecilerinin, Anayasanın emrettiği toprak reformuna sırt çevirmeleri, onun yerine kendi çıkarlarına uygun bir tarım reformu vaatsetmeleri, ağa, derebeyi zümresinin ekonomik ve politik etkisini artırmaktan başka bir maksat gütmemektedir.

İktidarın bu gerici zümrelerden yana tutumu, köy emekçileri arasında, yer yer hazine topraklarını, ağa, derebeyi işgalinden kurtarma hareketlerine sebep olmaktadır. Antalya'nın Elmalı İlçesinde, Amasya'nın Belevi köyünde ağa ve mütegalibenin elinden hazine toprak ve ormanlarını kurtarmak isteyen köylü, karşısında iktidarın jandarmasını buldu. Hazine toprakları üzerinde ağa-derebeyi işgalini savunan hükümet, köy emekçilerinin hazine topraklarını kurtarma hareketini kan içinde boğmaya kalkıştı.

İzmirin de Torbalı ilçesine bağlı Atalan, Göllüce köyleri ile – daha sonra – Hortuna, Pancar, Ayrancılar ve Kuşçuburun köylerinde emekçiler ağa işgalindeki hazine arazilerini kurtardılar, bazı köylerde de bu araziye köyce işleyeceklerini ilân ettiler. Köylüler buralarda da hükümet jandarmasının ve ağaların kiraladığı adamların zorbalık ve zaman zaman kanlı terörüne göğüs germek zorunda kaldılar. Köylüler kurtardıkları araziye aralarında paylaşma yoluna gitmediler. Elbirliği ile yürütülen bir savaş sonunda elde edilen toprağı, devamlı bir nitelik taşıyan hükümet ve ağa baskısına karşı sürekli bir şekilde ve yine elbirliğiyle savunmak zorunluğu, toprağı elbirliğiyle işlemek, mahsulü, verilen emeğe göre paylaşmak gibi sosyal, politik ve ekonomik bir mecburiyet de yaratıyor. Bu, köy ve toprak ilişkilerinde çekirdek halinde de olsa yeni bir gelişme ve uyanıştır. Türkiye'nin kendine öz şartları, köylülerin toprak reformu sorununu ağa ve derebeylerden yana bir iktidarın terörü altında çözümleme zorunda kalmaları, Anadolu'da asırların ötesinden gelen imece geleneğinin uyanmasını ve günün şartlarına uydurulmasını sağlıyor.

Öte yandan gençlik hareketi, işçi sınıfı ile birleşmeye ve onun önder-

liğinde gerçek bir devrimci nitelik kazanmaya doğru geliyor. Gençlik örgütlerinin genel toplantısında kabul edilen yeni platformun ana hattı, emperyalizme karşı savaş, tam bağımsız, demokratik bir Türkiye yaratma hedeflerine dayanıyordu. Devrimci eylemlerinden ötürü toplum polisinin en korkunç terörüne göğüs gerdikten sonra zindana atılan gençlik hareketi önderlerinden Celâl Doğan, hapisanede verdiği demeçte gençlik hareketinin niteliğini şöyle özetliyordu: «Gençler, Musolininin faşist kanunlarından alınan hükümlerin hâlâ yürürlükte olduğu, Amerikan emperyalizminin kol gezdiği, feodal artıkların bulunduğu, işbirlikçilerin ve komprador burjuvazinin hâkim olduğu ülkemizde doğal olarak tedirgindir. Bu nedenle anti-emperyalist, anti-kapitalist, anti-faşist, anti-feodal bir düzeni kurabilmek için Türkiye gençliği her fırsatta mutlaka gerçekleri Türkiye halklarına anlatmakla yükümlüdür. Bu hareketlerimizde biz gençlik olarak proletaryanın önderliğinde gerçekleştirecek anti-emperyalist devrim için onların yanında yer alıp tarihi süreç içerisinde onlarla birleşeceğiz.» (*Ant Dergisi*, sayı 133)

Devrimci gençlik hareketinin işçi sınıfına ve onun devrimci örgütlerine doğru bir gelişme göstermesi anti-emperyalist demokratik güçlerin eylem birliğine doğru atılan sağlam bir adımdır. Ama bu alanda yapılacak daha çok işler var. Genel seçimler yaklaştıkça işbirlikçi çevrelerin terörü yoğunlaşıyor. Bu şartlar altında sosyalist hareketi kuvvetlendirmek, sosyalist ilkeleri elden geldiği kadar emekçi yığınlarına elbirliğiyle maletmek, yani yığınlara inmek, sosyalist teşkilatı genişletip kuvvetlendirmek gibi bir ödevin başarılması zorunludur. Bundan başka, «Ortanın solu» hareketini kaldığı yerden alıp ileri götürmek ve «Ortanın solu»na bağlı şehir ve köy emekçilerinin davasına sahip çıkmak gibi bir sorun beliriyor. Bu işte işçi sınıfına ve onun dâvasına bağlı bütün ilerici örgütlere önemli ödevler düşüyor. Ancak, sosyalist hareketin, iç ahenk ve birliğini bulamadan politik alanda çekici ve sürükleyici bir rol oynaması çok zordur. Sosyalist hareketin iç birliğini bulabilmesi için parçalayıcı ve dağıtıcı Maocu ajanlara karşı sürekli ve şaşmaz bir savaş yürütmek, ana sorunlarda hareket birliğini sağlamak şarttır.

Köy ve şehir emekçilerinin uyanma süreci hızlanmıştır. Gençlik ve aydın çevreler geniş bir cephe ile emekçi yığınlarının bu uyanışını destekliyor ve kuvvetlendirmek için büyük gayretler gösteriyor. Öte yandan bu uyanışı, bu demokratik gelişmeyi ezmek için emperyalizm ve işbirlikçi zümre büyük çabalar harcıyor. Bu şartlar içinde bu uyanma hareketinin politik bakımdan yönetimi daha da önem kazanıyor. Halk yığınlarının demokratik gelişmesi ve uyanışı ne kadar kuvvetli olursa olsun, hareket, sağlam ve bilimsel sosyalizme bağlı bir yönetimden yoksun kaldığı takdirde, Türkiye'yi, emperyalizmden arınmış, tam bağımsız, demokratik gelişme yoluna, tam kurtuluşu ulaştırmak imkânsızdır.

Haziran-Temmuz 1969

Bir yoldaşımızı kaybettik

Türkiye Komünist Partisi en eski üyelerinden birini daha kaybetti. Aleksandr Sinkiyevîç (Küçük Niko) yoldaş 15 Haziran 1969 günü hayata gözlerini yumdu.

A. Sinkiyevîç yoldaş çok genç yaşlarında Türkiye işçi hareketine katıldı, Türkiye Komünist Partisine girdi. Uzun zaman Türkiye Komünist Gençlik Birliği Merkez Komitesi üyesi olarak ağır illegal şartlar altında yılmadan çalıştı. Hayatının uzun yıllarını hapisanelerde, sürgünlerde geçirdi. Türkiye Komünist Partisinin IV. Kongresinde Merkez Komitesi üye adayı seçildi.

A. Sinkiyevîç yoldaş emekçi dâvasına, işçi sınıfının ideolojisi Marksizme-Leninizme, enternasyonalizme bağlı olgun bir yoldaş; iyi yürekli bir insan, fedakâr bir komünistti. Onun temiz hâtırası savaş arkadaşlarının, dostlarının kalbinde daima yaşıyacaktır.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ

15. 6. 1969

İÇİNDEKİLER

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısının Bildirisi	481
Çağımızın bugünkü aşamasında emperyalizmle savaşın ödevleri; Komünist ve İşçi Partileriyle bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliği	484
Vladimir İliç Lenin'in yüzüncü doğum yıldönümü dolayısıyla Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısının çağırısı	515
Viyetnama bağımsızlık, özgürlük ve barış	517
Güney Viyetnam Cumhuriyetine geçici devrimci hükümetine telgraf	521
Barışı Koruma bildirgesi	522
Arap halklarının, İsrail saldırısına karşı yürüttükleri savaşın desteklenmesi hakkında bildirme	525
Yunan Komünist ve demokratlarıyla danışma çağırısı	526
Endonezya Komünistlerine mesaj	527
Haiti yurtseverlerini destekleme çağırısı	528
<i>Lenin'in yaşadığı yerlerde:</i>	
E. Rozenal: Lenin İsviçre'deyken	529
<i>Kitaplar ve dergiler</i>	
A. L.: Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde sosyal-ekonomik gelişme sorunları	536

ÖZEL SAYFALAR

Komünist ve İşçi Partileri Uluslararası Danışma Toplantısında Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Y. Demir yoldaşın konuşması	543
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesinin, 14.7.1969 tarihli toplantısında, Komünist ve İşçi Partileri Danışma Toplantısına katılan TKP delegasyonunun raporunu görüşerek aldığı karar	550
<i>A. Saydan:</i>	
Genel seçimler arifesinde Türkiye'nin ekonomik ve politik durumu	552
Bir yoldaşımızı kaybettik	560

B A R I Ş V E S O S Y A L I Z M P R O B L E M L E R İ

İngilizcesi:

Central Books Ltd., 37 Grays Inn Road, London, W. C. 1.

İtalyancası:

Libreria Rinascita, Via delle Botteghe, Oscure 2. Roma

Almancası:

«GLOBUS»-Vertrieb ausländischer Zeitschriften, Wien XX,
Höchstädtplatz 3

Yunancası (Kıbrıs'ta):

Laikon Praktorion, Tricoupi Street, 53 r., Nicosia

Rusçası:

Stredisko pro rozsirovani tisku, Praha 6, Thákurova 3

Fransızcası:

Societe d'Editon et d'Enformation 9, Boulevard des Italiens Paris (2e)

İspanyolcası:

Ediciones Pueblos Unidos Casilla Correo 589, Montevideo

Japoncası:

Nauka Ltd., 2, Kanad-Zinbocho 2-chome, Chiyoda-ku, Tokyo

İsveç dilinde:

Arbetarkultur, Söderarmsvagen 36, Johanneshov 6, Stockholm

Bulgarcası:

Raznoiznos, I, Rue Tzar Assen, Sofia

Türkçesi:

«YENİ ÇAĞ» – Stredisko pro rozsirovani tisku, Praha 6,
Thákurova 3